

МѢСЯЦОСЛОВЪ

ХОЗЯЙСТВЕННЫЙ

1855.

KALENDARZ

GOSPODARSKI

1855.

ВИЛЬНО.

Печатать позволяется съ тѣмъ, чтобы по напечатаніи представлено было въ Ценсурный Комитетъ узаконенное число экземпляровъ.

Вильно, 4 Августа 1854 года.

Ценсоръ, Статскій Совѣтникъ и Кавалеръ
А. Мухинъ.

НАЧАЛО ЧЕТЫРЕХЪ ВРЕМЕНЪ ГОДА.

	Весны, Марта 9 (21)	*Лѣта*, Іюня 10 (22)
Въ Вильнѣ	Въ 5 час. 41 мин. утра.	Въ 2 час. 21 минуту по полуночи.
— Ковнѣ — Гроднѣ	— 5 час. 35 мин. —	— 2 часа 15 минутъ — — —
— Минскѣ	— 5 час. 50 мин. —	— 2 часа 30 минутъ — — —
	Осени, Сентября 11 (23)	*Зимы*, Декабря 10 (22)
Въ Вильнѣ	Въ 4 час. 32 ми. по полудни.	Въ 10 часовъ 21 минуту утра.
— Ковнѣ — Гроднѣ	— 4 час. 26 мин. — — —	— 10 часовъ 15 минутъ —
— Минскѣ	— 4 час. 41 мин. — — —	— 10 часовъ 30 минутъ —

МѢСЯЦОСЛОВЪ
ХОЗЯЙСТВЕННЫЙ
НА ЛѢТО ХРИСТОВО
1855.

КОТОРОЕ ЕСТЬ ПРОСТОЕ, СОДЕРЖАЩЕЕ ВЪ СЕБѢ 365 ДНЕЙ,

Съ означеніемъ въ ономъ Праздниковъ Православныхъ и Римско-Католическихъ, по старому и новому стилю, Табельныхъ дней, примѣчательнѣйшихъ эпохъ, указателя восхожденія и захожденія Солнца, перемѣнъ Мѣсяца и другихъ небесныхъ явленій, статей хозяйственныхъ, прихода Почты въ Вильнѣ, замѣчательнѣйшихъ Ярмарокъ, и праздниковъ Еврейскихъ.

KALENDARZ
GOSPODARSKI
NA ROK PAŃSKI
1855.

KTÓRY JEST ROKIEM ZWYCZAYNYM, ZAWIERAJĄCY W SOBIE DNI 365,

Z oznaczeniem w onym Swiąt Prawosławnych i Rzymsko-Katolickich, według starego i nowego stylu, dni galowych, Epok znakomitszych, Tabelli wschodu i zachodu Słońca, odmian xiężyca i innych zjawisk niebieskich, doświadczeń gospodarskich, chodu Poczt w Wilnie, znaczniejszych Jarmarków, i Swiąt Staro-Zakonnych.

ВИЛЬНО.

Въ Типографіи Манеса Ромма и М. Зымеліовича Типографа.

ЦЕРКОВНОЕ СЧИСЛЕНІЕ.		
Индикта	ГІ.	13.
Кругъ Солнцу	КЗ.	27.
Вруцѣ лѣто	Е.	5.
Кругъ Лунѣ	І.	10.
Основаніе	КГ.	23.
Епакта	КИ.	28.
Ключъ Границъ	Е.	—

Подвижные Праздники.

Тріодъ начинается	— 16 Января.
Недѣля мясопустная	— 30 Января.
Недѣля Сыропустная	— 6 Февраля.
Пасха ХРИСТОВА	— 27 Марта.
Вознесеніе Господне	— 5 Мая.
Пятидесятница	— 15 Мая.
Мясопустъ Петровъ	— 22 Мая.
Петрова поста	— 5 Недѣль и 2 дня.
Мясопустъ Успенскій	— 31 Іюля.
Мясопустъ Филипповъ	— 14 Ноября.
Мясоястіе продолжается	— 5 Недѣли и 2 дня.

LICZBY ZWROTÓW KOŚCIELNYCH.

Podług Star. Kal.		Podług Now. Kal.
XIII.	Złota Liczba	XIII.
XVI.	Okrąg Słońca	XVI.
XXIII.	Epakta	XII.
XIII.	Poczet Rzymski	XIII.
B.	Litera Niedzielna	G.

Swięta Ruchome.

23 Januar.	Niedz. Starozapust.	4 Lutego.
9 Febr.	Popielec	21 Lutego.
27 Marca	Wielkanoc	8 Kwietnia.
2, 3, i 4 Maja	Krzyżo. dni	14, 15, i 16 Maja.
5 Maja	Wniebowstąp. Pańs.	17 Maja.
15 Maja	Zielone Swiątki	27 Maja.
26 Maja	Boże Ciało	7 Czerwca.
27	Niedziel po Zielon. Swiąt.	26.
27 Novem.	1 Niedz. Adwen.	2 Grudnia.

Mięsopustu od Nowego Roku do Popielcu Niedziel 5 i dni 4.

Wielkanoc Ruska razem z Rzymską.

SUCHEDNI PRZYPADAJĄ.

Podług Starego kalendarza.		Podług Nowego Kalendarza.
Februar 16, 18 i 19	Piérwsze,	28, Lutego 2 i 3 Marca.
Maja 18, 20 i 21	Drugie,	30, Maja 1 i 2 Czerwca.
Września 21, 23 i 24	Trzecie,	19, 21 i 22 Września.
Grudnia 14, 16 i 17	Czwarte,	19, 21 i 22 Grudnia.

ХРОНОЛОГІЯ

Достопримѣчательнѣйшихъ событій.

Отъ Сотворенія Міра: по Греческому лѣт.	7363.
— — Римскому	5804.
— — Еврейскому	5615.
Отъ потопа, по Гречес. лѣтосчисленію	5121.
— Римскому	4149.
Отъ основанія г. Кіева (по мнѣнію Стрыйковскаго въ 430 г.)	1425.
Отъ начала Польши (Леха Визимира 550)	1305.
Отъ начала Руси (862)	992.
Отъ основанія г. Москвы (въ 882 г.)	973.
— г. Витебска (въ 900 г.)	955.
— г. Ковна (въ XII стол.)	955.
Отъ историческаго разсвѣта Литовскаго Княжества (временъ Палемона 929)	926.
Отъ принятія въ Польшѣ Королемъ Мечиславомъ I христіанской вѣры (965)	890.
Отъ принятія Великимъ Княземъ Руси Владиміромъ Христіанской вѣры (988)	867.
Отъ основанія г. Минска (въ 1001)	854.
— г. Вилкомира (въ 1040)	815.
— г. Кернова (въ 1040)	815.
— г. Вильны (въ XII столѣтіи)	755.

CHRONOLOGIA

Znaczniejszych wypadków.

Od stworzenia świata: podług Greków	7363.
— — — Rzymian	5804.
— — — Żydów	5615.
Od potopu, podług Greków	5121.
— — Rzymian	4149.
Od założenia M. Kijowa (podług mniemania Stryjkowskiego w r. 430)	1425.
Od początku Polski (Lecha Wizimira 550)	1305.
— Rusi (862)	992.
Od założenia m. Moskwy (w r. 882)	973.
— m. Witebska (w r. 900)	955.
— m. Kowna (w XII w.)	955.
Od rozświtu historycznego księstwa Litewskiego (czasów Palemona 929)	926.
Od przyjęcia w Polsce przez króla Mieczysława 1 wiary chrześciańskiéj (965)	890.
Od przyjęcia przez wielkiego książęcia Rusi Włodzimierza wiary chrześciańskiéj (988)	867.
Od założenia m. Mińska (w 1001)	854.
— — m. Wiłkomierza (w 1040)	815.
— — m. Kiernowa (w 1040)	815.
— — m. Wilna (we XII wieku)	755.

Отъ основанія г. Новогрудка въ 1116 . . 739.
—— г. Гродна (въ 1128) . . . 727.
—— г. Лиды (въ 1180) . . . 675.
—— г. Мстиславля (въ 1180) . 675.
—— г. Могилева (въ 1200) . . 655.
—— г. Каменецъ Подольска (въ 1218) . . . . 637.

Отъ перенесенія Литовскимъ Княземъ Рингольдомъ столицы изъ Кернова въ Новогрудокъ (1230) . . . . 625.

Отъ славной побѣды одержанной Литовскимъ Княземъ Миндовгомъ надъ Моголами при Шей-банъ-поле и воспрепятствованія тѣмъ дикимъ полчищамъ Чингис-Хана проникнуть въ глубь Европы (1241) . . . . 614.

Отъ прибытія въ Литву первыхъ Римско-Католическихъ миссіонеровъ при Миндовгѣ (1252) . . . . 603.

Отъ прибытія въ Литву изъ Пскова миссіонеровъ Греческаго вѣроисповѣданія при Войшелѣ (1266) . . . . 589.

Отъ построенія Литовскимъ Княземъ Римундомъ принявмимъ Православную вѣру древнѣйшей церкви Воскресенія Христова близъ Новогрудка . . . . . . 574.

Отъ принятія Великимъ Княземъ Гедиминомъ покорившимъ многія удѣльныя Княжества Руси титла Великаго Князя Литовско-Русскаго (1321) . . . . . 534.

Отъ основанія въ Вильнѣ Православной Церкви во имя св. Параскевіи (Пятницкой) Супругою Великаго Князя Ольгерда, Маріею Княжною Витебскою (1330) . . 524.

Отъ основанія въ Вильнѣ перваго Римско-Католическаго костела Успенія Пресвятыя Богородицы и Монастыря Францисканов Бояриномъ Петромъ Гаштольдомъ (1385) . . . . 520.

Отъ основанія г. Варшавы (въ 1339) . . 516.

Отъ мученической кончины св. Виленскихъ Православныхъ мучениковъ Антонія и Іоанна (1342 г.) . . . . 513.

Отъ мученической кончины 14 францисканскихъ монаховъ въ Вильнѣ (1345) . 510.

Отъ мученической кончины св. Виленскаго Православнаго мученика Евстафія (1347) . . . . 508.

Отъ введенія въ Литвѣ Великимъ Княземъ Ягайлой женившимся на польскойКоролевѣ Ядвигѣ Римско-Католичес.вѣры (1387) 468.

Отъ надѣленія города Вильны магдебург-

Od założenia m. Nowogródka (w 1116) . 739.
— — m. Grodna (w 1128) . . 727.
— — m. Lidy (w 1180) . . . 675.
— — m. Mścisławia (w 1180) . 675.
— — m. Mohilewa (w 1200) . 655.
— — m. Kamieńca Podolskiego (w 1218) . . . . . . 637.

Od przemiesienia przez książęcia litewskiego Ryngolda stolicy z Kiernowa do Nowogródka (1230) . . . . 625.

Od sławnego zwycięztwa odniesionego przez książęcia litewskiego Mindowga nad Mongołami pod Szejban-pole i przeszkodzenia przez to dzikim hufcom Czyngis-Chana dostaniu się do głębi Europy (1241) . . . . 614.

Od przybycia do Litwy piérwszych missyonarzy rzymsko-katolickich za Mindowga (1252) . . . . 603.

Od przybycia do Litwy ze Pskowa missyonarzy wyznania greckiego za Wojszeły (1266) . . . . 589.

Od wybudowania przez książęcia litewskiego Rymunda, który przyjął religią prawowierną, najdawniejszéj cerkwi Zmartwychwstania Pańsk. blizko Nowogródka 574.

Od przyjęcia przez wielkiego książęcia Gedymina, który podbił liczne księstwa udzielne Rusi, tytułu Wielkiego Książęcia Litewsko-Ruskiego (1521) . . . 534.

Od założenia w Wilnie cerkwi prawowiernéj pod wezwaniem św. Parascewii (Piatnickiéj), przez małżonkę wielkiego książ. Olgerda, Maryą księż. Witebską (1330) 524.

Od założenia w Wilnie piérwszego kościoła rzymsko-katolickiego Wniebowzięcia Najświętszéj Panny i klasztoru Franciszkanów przez bojara Piotra Gasztolda (1385) . . . . 520.

Od założenia m. Warszawy (w 1339) . 516.

Od śmierci męczeńskiéj św. męczenników prawowiernych wileńskich Antoniego i Jana (r. 1342) . . . . 513.

Od śmierci męczeńskiéj 14 zakonników franciszkańskich w Wilnie (1345) . . 510.

Od śmierci męczeńskiéj św. prawowiernego męczennika Eustachego (1347) . . 508.

Od wprowadzenia do Litwy przez wielkiego książęcia Jagajłłę, który zaślubił królową polską Jadwigę, religii rzymsko-katolickiéj (1387) . . . . . . 468.

Od nadania miastu Wilnu prawa magde-

скимъ правомъ (1387)	468.	burskiego (1387)	468.
Отъ поселенія въ Литвѣ Великимъ Княземъ Витовтомъ Татаръ и Караимовъ (1397)	458.	Od osadzenia w Litwie przez wielkiego książęcia Witowta Tatarów i Karaimów (1397)	458.
Отъ славной битвы подъ Грунвальдомъ, гдѣ Ягайло и Витовтъ низпровергли могущество Крестоносцевъ (1410)	445.	Od sławnéj bitwy pod Grynwaldem, gdzie Jagajłło i Witowt obalili potęgę Krzyżaków (1410)	445.
Отъ соединенія Литвы съ Польшею на городельскомъ сеймѣ (1413)	442.	Od połączenia Litwy z Polską na sejmie horodelskim (1413)	442.
Отъ соединенія всѣхъ удѣльныхъ Княжествъ восточной Руси въ одно Государство	390.	Od złączenia wszystkich księstw udzielnych Rusi Wschodniéj w jedno państwo	390.
Отъ кончины св. Казиміра Королевича (1484)	361.	Od śmierci św. Kazimierza królewica (1484)	361.
Отъ распространенія въ Литвѣ Лютеранскаго и Кальвинскаго исповѣданій (1555)	300.	Od rozszerzenia w Litwie wyznania luterańskiego i kalwińskiego (1555)	300.
Отъ послѣдняго соединенія Литвы съ Польшею на Люблинскомъ сеймѣ (1569)	286.	Od połączenia Litwy z Polską na sejmie lubelskim (1569)	286.
Отъ начала Уніи (1596)	258.	Od początku Unii (1596)	258.
Отъ восшествія Дома Романовыхъ на Россійскій Престолъ (1613)	242.	Od wstąpienia domu Romanowów na tron rossyjski (1613)	242.
Отъ присоединенія Малороссіи къ Россіи (1654)	201.	Od przyłączenia Małorossyi do Rossyi (1654)	201.
Отъ основанія С. Петербурга (1703)	152.	Od założenia St. Petersburga (1703)	152.
Отъ послѣдняго изъ значительнѣйшихъ пожаровъ въ Вильнѣ, въ 18 столѣтіи пять разъ истреблявшихъ городъ (1749)	106.	Od ostatniego ze znaczniejszych pożarów w Wilnie, które, w 18 wieku, pięć razy niszczyły miasto (1749)	106.
Отъ Рожденія **ЕГО ВЕЛИЧЕСТВА** Благочестивѣйшаго **ГОСУДАРЯ ИМПЕРАТОРА НИКОЛАЯ ПАВЛОВИЧА САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССІЙСКАГО** (1796)	59.	Od narodzenia Najjaśniejszego, Najprawowierniejszego **CESARZA JEGO MOŚCI NIKOŁAJA PAWŁOWICZA** Samowładcy Wszech Rossyi (1796)	59.
Отъ образованія Виленскаго Учебнаго Округа (24 Января 1803)	52.	Od utworzenia Okręgu Naukowego Wileńskiego (24 stycznia 1803)	52.
Отъ основанія Виленскаго Императорскаго Медицинскаго Общества (12 Декаб. 1805)	50.	Od założenia Wileńskiego Cesarskiego Towarzystwa Medycznego (12 grudnia 1805)	50.
Отъ присоединенія къ Россіи по Тильзитскому договору б. Бѣлостокской области вошедшей въ составъ Гродненской губерніи (1807)	48.	Od przyłączenia do Rossyi podług traktatu tylżańskiego b. obwodu białostockiego, który wszedł do składu gubernii grodzieńskiéj (1807)	48.
Отъ учрежденія Виленскаго Человѣколюбиваго Общества (15 Февраля 1808)	47.	Od urządzenia Wileńskiego Towarzystwa Dobroczynności (15 lutego 1808)	47.
Отъ восшествія на Всероссійскій Престолъ **ЕГО ВЕЛИЧЕСТВА** Благочестивѣйшаго **ГОСУДАРЯ ИМПЕРАТОРА НИКОЛАЯ ПАВЛОВИЧА САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССІЙСКАГО** (1825)	30.	Od wstąpienia na tron Wszech Rossyi Najjaśniejszego, Najprawowierniejszego **CESARZA JEGO MOŚCI NIKOŁAJA PAWŁOWICZA** Samowładcy Wszech Rossyi (1825)	30.
Отъ возсоединенія Уніатовъ съ Православною Церковію (1839)	16.	Od połączenia Uniatów z Kościołem Prawowiernym (1839)	16.
Отъ распространенія силы и дѣйствія Россійскихъ Гражданскихъ Законовъ, въ замѣнъ Литовскаго Статута (и Магдебургскаго права) на всѣ западныя губерніи (25 Іюля 1840 г.)	15.	Od rozszerzenia mocy i działalności Praw Cywilnych Rossyjskich, w zamian Statutu Litewskiego (i Prawa Magdeburskiego) na wszystkie gubernie zachodnie (25 lipca, r. 1840)	15.

ИЗЪЯСНЕНІЕ УПОТРЕБЛЕНІЯ МѢСЯЦОСЛОВА.

Въ новомъ Календарѣ въ послѣдней графѣ для каждаго мѣсяца показано: когда Солнце вступаетъ въ новый знакъ зодіака; а эти знаки раздѣляютъ эклиптику на 12 равныхъ частей и каждая часть содержитъ 30 град. Далѣе показано время лунныхъ фазъ и разстояній кратчайшаго и дальнѣйшаго луны. Всѣ эти времена даны по Виленскимъ часамъ; а если бы кто захотѣлъ знать когда именно будетъ напр. Мартовское полнолуніе въ Минскѣ по тамошнимъ часамъ; то долженъ смотрѣть на таблицу VI въ *прибавленіи*, гдѣ въ графѣ 4-ой показано для многихъ мѣстъ на сколько минутъ и секундъ должны разниться мѣстные часы отъ Виленскихъ.

Въ таблицѣ восхожденія и захожденія солнца показано время когда центръ онаго *по видимому* будетъ находиться на горизонтѣ. По этимъ числамъ можно даже приблизительно повѣрять часы. Но кто имѣетъ вѣрно установленные солнечные часы, или самъ умѣетъ начертить полуденную линію; тотъ въ каждый ясный день можетъ повѣрить свои стѣнные или карманные часы еще съ бóльшею точностію. А именно, въ самый полдень по солнечнымъ часамъ онъ долженъ поставить стрѣлки минутную и секундную такъ, какъ показано въ предпослѣдней графѣ этой таблицы. И если стѣнные или карманные часы идутъ хорошо; то на слѣдующіе дни при повѣркахъ не потребуется прибавлять или убавлять ходу. Если же нѣтъ, то надобно регулировать до тѣхъ поръ, пока ходъ часовъ будетъ незначителенъ.

Эта же таблица можетъ служить и для многихъ другихъ мѣстъ здѣшняго края; а именно напр. *Виленская* для всѣхъ тѣхъ мѣстъ, которыхъ географическая широта мало разнится отъ широты Вильны (см. таб. VI) подобнымъ образомъ и для другихъ 3-хъ мѣстъ.

Въ таблицѣ VI кромѣ географической широты и долготы многихъ мѣстъ, по которымъ можно отыскать или назначить мѣсто на картѣ, показана въ графѣ 4 разность временъ считаемыхъ въ одинъ и тотъ же моментъ въ раз-

OBJAŚNIENIE JAK UŻYWAĆ KALENDARZA.

W nowym kalendarzu w ostatniéj rubryce na każdy miesiąc pokazano: kiedy słońce wstępuje w nowy znak zodyaku; a znaki te dzielą ekliptykę na 12 części równych i każda część zawiera 30°. Daléj pokazany czas odmian księżyca i odległości najdalszéj i najbliższéj księżyca. Wszystkie te czasy dane są podług zegaru wileńskiego; a gdyby kto zażądał wiedzieć kiedy mianowicie będzie np. pełnia marcowa w Mińsku podług tamecznego zegaru; powinien patrzéć na tablicę VI w *dodatku*, gdzie w rubryce 4 pokazano dla wielu miejsc na ile minut i sekund różnić się powinien zegar miejscowy od wileńskiego.

W tablicy wschodu i zachodu słońca pokazano kiedy środek jego *widzialnie* będzie się na poziomie znajdował. Podług tego zegaru można nawet przez przybliżenie konfrontować zegar. Lecz kto ma dokładnie nastawiony zegar słoneczny, czy sam umié nakreślić linią południową; ten w każdy dzień pogodny może regulować swój zegar ścienny lub kieszonkowy z największą akuratnością. A mianowicie, w samo południe podług zegaru słonecznego powinien postawić minutnik i skazówkę sekundową tak jak w rubryce téj tablicy pokazano. I jeżeli zegar ścienny lub kieszonkowy dobrze idzie, na dni następne przy regulowaniu nie trzeba dodawać lub ujmować chodu. Jeżeli zaś nie, wtedy należy regulować dopóty, dopóki chód zegara będzie nieznaczny.

Taż tablica posługiwać może i dla wielu innych miejsc kraju tutejszego; a mianowicie np. *wileńska* dla wszystkich tych miejsc, których szerokość geograficzna mało się różni od szerokości Wilna (pa. tabl. VI). Podobnym sposobem i dla innych 3 miejsc.

W tablicy VI oprócz szerokości geograficznéj i długości wielu miejsc, podług których można wyszukać lub naznaczyć miejsce na karcie, pokazana jest w rubryce 4 różnica czasów liczonych w jednym i tymże momencie

личныхъ мѣстахъ сравнительно съ Виленскимъ, (т. е. разность географическихъ долготъ мѣстъ съ Вильною, выраженная во времени). Тѣ мѣста, которыя лежатъ къ Востоку отъ Вильны, считаютъ въ одно и тоже время *больше* часовъ нежели въ Вильнѣ и это означено въ таблицѣ знакомъ +. Мѣста лежащія къ Западу отъ Вильны напротивъ имѣютъ всѣ часы дня пожже и это означено знакомъ —. Такимъ образомъ въ каждый моментъ на всякомъ мѣстѣ можно узнать сколько часовъ, минутъ и секундъ считаютъ въ тоже время въ Вильнѣ. На оборотъ повѣривъ часы въ Вильнѣ и пріѣхавши въ одно изъ показанныхъ въ таблицѣ мѣстъ (для которыхъ даны числа въ этой графѣ), можно тотчасъ поправить часы такъ, какъ они должны показывать въ томъ мѣстѣ. А именно если въ таблицѣ стоитъ +; то должно подвинуть стрѣлки впередъ на столько минутъ и секундъ сколько тамъ показано; если же —; то назадъ.

w rozmaitych miejscach porównywając z wileńskiém, (t. j. różnica długości geograficznych miejsc z Wilnem, wyrażona w czasie). Te miejsca, które leżą na wschód od Wilna, liczą w jednym i tymże czasie *więcéj* godzin niż w Wilnie i to oznaczone jest w tablicy znakiem +. Miejsca leżące na zachód od Wilna, przeciwnie, mają wszystkie godziny dnia poźniejsze i to pokazano znakiem —. Takim sposobem w każdym momencie na każdém miejscu można się dowiedzieć ile godzin, minut i sekund liczą w tymże czasie w Wilnie. Na odwrót, skonfrontowawszy zegarek w Wilnie i przyjechawszy do jednego z pokazanych miejsc na tablicy (dla których dane są liczby w téj rubrycе), natychmiast można poprawić zegarek tak, jak w tém miejscu pokazywać powinien. A zwłaszcza jeżeli w tablicy stoi +, wtedy należy posunąć skazówki naprzód na tyle minut i sekund, ile tam pokazano; jeżeli zaś —, więc nazad.

ИЗЪЯСНЕНІЕ ЗНАКОВЪ.

OBIAŚNIENIE ZNAKOW.

1) *Дни недѣли.* *Dni tygodnia.*

☉	Воскресенье,	Niedziela.
☽	Понедѣльникъ,	Poniedziałek.
♂	Вторникъ,	Wtork
☿	Среда.	Sroda.
♃	Четвергъ	Czwartek.
♁	Пятница,	Piątek.
♄	Суббота,	Sobota.

2) *Знаки зодіака.*

♈	Овенъ, Мартъ.	Baran, Marzec.
♉	Телецъ, Апрѣль.	Byk, Kwiecień.
♊	Близнецы, Май.	Bliźnięta, Maj.
♋	Ракъ, Іюнь.	Rak, Czerwiec.
♌	Левъ, Іюль.	Lew, Lipiec.
♍	Дѣва, Августъ.	Panna, Sierpień.
♎	Вѣсы, Сентябрь.	Wagi, Wrzesień.
♏	Скорпіонъ, Октяб.	Niedźwiadek, Październik.
♐	Стрѣлецъ, Нояб.	Strzelec, Listopad.
♑	Козерогъ, Декаб.	Koziorożec, Grudzień.
♒	Водолей, Январь.	Wodnik, Styczeń.
♓	Рыбы, Февраль.	Ryby, Luty.

3) *Знаки лунныхъ фазъ.*

●	Новый мѣсяцъ.	Nów.
◐	Первая четверть.	Pierwsza kwadra.
○	Полный мѣсяцъ.	Pelnia.
◑	Послѣдняя четв.	Ostatnia kwadra.

4) *Знаки 8-ми большихъ планетъ.*

☿	Меркурій,	Merkury.
♀	Венера,	Wenus.
♁	Земля,	Ziemia.
♂	Марсъ,	Mars.
♃	Юпитеръ,	Jowisz.
♄	Сатурнъ,	Saturn.
♅	Уранъ,	Uranus.
♆	Нептунъ,	Neptun.

ГЕНВАРЬ 31 день. JANUARIUS. STYCZEN ma dni 31.

Ч.	Д.	Благословиши вѣнецъ лѣта благости твоея Господи! Праздники Православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza Luty w Styczniu.	
		Апост. 254. *Ев. Луки* 6.		*Imie Jego JEZUS.* Luc. 2.		Styczeń.	
1	С.	ОБРѢЗАН. ГОСПОД.	S.	NOWY ROK. Fulgent.	13	Felixa Pap. Mę.	♄
		Недѣля Предъ Богоявлен. *Апост.* 298. *Ев. Марка* 1.		*O zamieszkaniu Chrystusa w M. Nazarecie.* Mat. 2.		*Ewanielija* Joan. 2.	
2	В.	Сильвестра Папы Рим.	N.	Po. Now. Ro. Makarego.	14	N. 2 po 3 Król.	☉
3	П.	Пророка Малахіа.	P.	DanielaM. i Genowefy.	15	Pawła 1 Pust.	☽
4	В.	Соборъ 70 Апостолъ.	W.	Tytusa Biskupa i Mę.	16	Marcella Pap. M.	♂
5	С.	*Навеч.* М. Ѳеопемпта.	S.	Telesfora Pap. i Męcz.	17	Antoniego Opat.	☿
6	Ч.	Богоявленіе Господ.	C.	Trzech Królow.	18	Kated. S. Piotra.	♃
7	П.	*Соб. Іоанна Предте.*	P.	Julijana i Lucyjana M.	19	Kanuta i Henry.	♀
8	С.	Пр. Георгіа Хозевита.	S.	Rygoberta i Seweryna.	20	Fabija. i Sebast.	♄
		Недѣля по Просвѣщеніе. *Апост.* 224. *Ев. Матѳ.* 8.		*O utracie i znalezieniu Jezusa w Kościele.* Luc 2.		*Ewanielija* Mat. 8.	
9	В.	Мученика Полуевкта.	N.	1 po 3 Kr. Marcyjanny.	21	N. 3 po 3 Król.	☉
10	П.	Григоріа Еп. Нуссійск.	P.	Agatona i Wilhelma.	22	Wincentego Mę.	☽
11	В.	*Преподобн. Ѳеодосіа.*	W.	Hygina Pap. i Gwidona.	23	Zaślub. N. M. P.	♂
12	С.	Мученицы Татіаны.	S.	Raynolda i Honoraty P.	24	Tymoteusza Bis.	☿
13	Ч.	Ермила и Стратоника.	C.	Felixa Pap. i Weron. P.	25	Nawr. S. Pawła.	♃
14	П.	Пр. Отецъ въ Синаи.	P.	HilaregoOp. i Anastazyi.	26	Polikarpa B. M.	♀
15	С.	Пр. Павла Ѳивейскаго.	S.	Pawła 1 Pust. w Tebai.	27	Jana Złotouste.	♄
		Недѣля Мытар. и Фариса. *Апост.* 296. *Ев. Луки* 89.		*O przemianie wody w wino na godach.* Joan. 2.		*Ewanielija* Mat. 8.	
16	В.	Пок. Ап. ПетраВеригъ.	N.	2 po 3 Kr. N. Im. Jez.	28	N. 4 po 3 Król.	☉
17	П.	*Пр. Антоніа Велик.*	P.	Antoniego Opata Pust.	29	Franciszka Sal.	☽
18	В.	Аѳанасія и Кирілла.	W.	Kat. S. Piot. w Rzym.	30	Martyny Panny.	♂
19	С.	Преподобна. Макаріа.	S.	Ferdynanda, i Kanuta.	31	Piotra i Marceli.	☿
20	Ч.	*Пр. Евѳимія Велика.*	C.	Fabijana i Sebastyjana.	1	*Feb.* Ignac. *Wil.*	♃
21	П.	Преподоб. Максима.	P.	*AgnieszkiPann. Męcz.*	2	Gromn. N. M. P.	♀
22	С.	Св. Апостола Тимоѳеа.	S.	Wincente. i Anastaz. M.	3	Błażeja B. i Mę.	♄
		Недѣля о Блудн. Сынѣ. *Апост.* 135. *Ев. Луки* 79.		*O robotnikach najętych do winnicy.* Mat. 20.		*Ewanielija* Mat. 20.	
23	В.	Священму. Климента.	N.	Starozap. Zaśl. N. M. P.	4	N. Starozapust.	☉
24	П.	Пре. Матери Ксеніи.	P.	Tymoteusza Bis. i M.	5	Agaty Pan. Mę.	☽
25	В.	*Григоріа Богослова.*	W.	Nawróc. S. Pawła Ap.	6	Teofila i Doroty	♂
26	С.	Препо. Ксенофонта.	S.	Polikarpa M. i Pauliny.	7	Romualda Opat.	☿
27	Ч.	*Іоанна Златоустаго.*	C.	Jana Złotoustego Bisk.	8	Jana z Matty.	♃
28	П.	Пре. Ефрема Суріна.	P.	Ildefonsa i Cyrylla Bis.	9	Apolonii P. i M.	♀
29	С.	Пр. Мо. С. Ігнатіа Бо.	S.	Franciszka Salez. Bisk.	10	Scholastyki Pan.	♄
		Недѣля Мясопустная. *Апост.* 140. *Ев. Матѳ.* 106.		*O zasiewie zboża na wielorakiéy roli.* Luc. 8.		*Ewanielija.* Luc. 8.	
30	В.	Трехъ Святителей.	N.	Mięsopustna. Martyny.	11	N. Mięsopustna.	☉
31	П.	Свят. Кура и Іоанна.	P.	Piotra Nol. i Marcelli.	12	Gaudentego Mę.	☽

МѢСТО СОЛНЦА И ФАЗЫ ЛУНЫ.

8 (20) въ 3 ч. 9 м. по полудни Солнце вступаетъ въ знакъ Водолея.

6 (18) 10 ча. 19 м. утра Новолуніе.

13 (25) 3 ч. 20 ми. утра Первая четв.

21 (Фев. 2) 5 час. 23 мин. утра Полнолуніе.

29 (Фев. 10) 4 ч. 42 м. утра Послѣдняя четверть.

Луна въ ближайш. разст. отъ земли 6 (18) въ 3 час. по полудни.

Луна въ дальн. разст. отъ земли 20 (1 Фев.) въ 4 час. по полудни.

ФЕВРАЛЬ 28 дней. FEBRUARIUS. LUTY ma dni 28.

Ч. Д.		Праздники Православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza Marzec w Lutym.	
1	В.	Мученика Труфона.	W.	IgnacegoB. i M. *Wilija.*	13	Julijana i Jorda.	♂
2	С.	Срѣтеніе Господне.	S.	Gromnicz. N. M. P.	14	Walentego Mę.	☿
3	Ч.	*Пр. Сумеона и Анны.*	C.	Błażeja Bisk. i Męcz.	15	Fausty. i Jowity	♃
4	П.	Преподоб. Ісідора.	P	Ansgarego i Weroniki.	16	Julijanny P. i M.	♀
5	С.	Св. Мученицы Агафіи.	S.	Agaty P. i 3 Męcz. Jap.	17	Polikar. i Sabin.	♄
		Недѣля Сыропустная. *Апост.* 112. *Ев. Матѳ.* 17.		*Jezus przepowiada swą przyszłą mękę.* Luc. 18.		*Ewanielija.* Luc. 18.	
6	В	Преп. Вукола Смурнс.	N.	Zapustna. Doroty P.	18	N. Zapustna.	☉
7	П.	Преподоб. Парѳе. Еп.	P.	Romualda Opata.	19	Konrada Wyz.	☽
8	В.	Великомуч. Ѳеодора.	W.	Jana z Mat. i Maryjan.	20	Eucharego Bis.	♂
9	С.	Мученика Нікифора.	S.	Apolonii Panny (*Pop.*)	21	Hilare. Pap. *Pop.*	☿
10	Ч.	Мучени. Харалампіа.	C.	Scholastyki P. Z. S. Be.	22	Paschazego Bis.	♃
11	П.	Священомуч. Власіа.	P.	Lucyusza i Eufrozyny.	23	Romany Panny.	♀
12	С.	Мелетіа и *Алексіа.*	S.	Gaudentego i Eulalii P.	24	Macieja Apost.	♄
		Недѣля 1. Поста. *Апост.* 329. *Ев. Іоанна.* 5.		*O djable kuszącym Chrystusa na górze.* Mat. 4.		*Ewanielija.* Mat. 4.	
13	В.	Препо. Мартиніана.	N.	1 Wstępna. Jordana.	25	N. 1. Wstępna.	☉
14	П.	Пре. Авксентіа.	P.	Walentego Kapł. Męcz.	26	Alexandra Bis.	☽
15	В.	Апостола Онисіма.	W.	Faustyna i Jowity Mę.	27	Fortuna. i Anast.	♂
16	С.	Му. Памфіла и Торфи.	S.	Julijanny Panny. *Such.*	28	Romana W. *Su.*	☿
17	Ч.	*М. Ѳеодора Турона.*	C.	Polikarpa i Sabina Bis.	1	*Mar.* Albina Bi.	♃
18	П.	Льва Папы Римскаго.	P.	Konstan. i Zuzan. *Such.*	2	Heleny i Am. *Su*	♀
19	С.	Апостола Архіппа.	S.	Konrada i Gabina *Such.*	3	Tycyja. i Ku. *Su.*	♄
		Недѣля 2. Поста. *Апост.* 304. *Ев. Марка* 7.		*O przemienieniu się Chrystusa na górze.* Mat. 17.		*Ewanielija.* Mat. 17.	
20	В.	Льва Еп. Катанскаго.	N.	2 Sucha. Euchare.	4	N. 2. Sucha.	☉
21	П.	Препод. Тімоѳеа.	P.	Eleonory Panny.	5	Fryderyka Op.	☽
22	В.	Обр. Мо. Му. во Евген.	W.	Kated. S. Piot. w Anty.	6	Wikto. i Kolet.	♂
23	С.	Священу. Полукарпа.	S.	Fulgentego, i Romany.	7	Tomasza z Akw.	☿
24	Ч.	*Обр. Гл. Іоан. Предт.*	C.	*Macieja Apostoła.*	8	Jana Bożego.	♃
25	П.	С. Отца Тарасіа Архи.	P.	Wiktoryna, i Serafina.	9	Franciszki Wd.	♀
26	С.	Св. Порфиріа Еписк.	S.	Alexandra, i Nestora B.	10	40-tu Męczeń.	♄
		Недѣля 3. Поста. *Апост.* 311. *Ев. Марка.* 37.		*O Chrystusie wyrzucającym czartow.* Luc. 11.		*Ewanielija.* Luc. 11.	
27	В.	Преподоб. Прокопіа.	N.	3 Głucha. Leandra.	11	N. 3 Głucha.	☉
28	П.	Преподобна. Василіа.	P.	Romana Opata Wyz.	12	Grzegorza Pap.	☽

МѢСТО СОЛНЦА И ФАЗЫ ЛУНЫ.

7 (19) въ 5 час. 47 ми. утра Солнце вступаетъ въ знакъ Рыбъ.

● 4 (16) 8 ч. 29 м. по полудни Новолуніе.

☽ 11 (23) 7 ч. 15 м. по полудни Первая четверть.

○ 19 (Мар. 3) 11 ч. 49 м. по полудни Полнолуніе.

☾ 27 (Мар. 11) 3 ча. 40 мин. по полудни Послѣдняя четв.

Луна въ ближайш. разст. отъ земли 4 (16) въ 4 ч. утра.

Луна въ дальн. разст. отъ земли 16 (28) въ 10 час. по полудни.

НРАВОУЧЕНІЯ: СЪ КНИГИ ПРЕМУДРОСТИ ІИСУСА СЫНА СІРАХОВА.

Глава 4 ст. 23.

23. Чадо! блюди время, и хранися отъ лукаваго.

24. И о души твоей не постыдися: Есть бо стыдъ наводяй грѣхъ; и есть стыдъ слава и благодать.

PRAWIDŁA OBYCZAJOWE Z XIĘGI EKKLEZYASTYKA PAŃSKIEGO.

Z Rozdz. 4. wier. 23.

23. Synu! pilnuy czasu, a strzeż się złego.

24. Niewstyday się mówić prawdy za duszę twoję. Bo jest wstyd przywodzący grzéch; a jest wstyd przywodzący sławę i łaskę.

МАРТЪ 31 день. MARTIUS. MARZEC ma dni 31.

Ч.	Д.	Праздники Православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza Kwiecień w Marcu.		МѢСТО СОЛНЦА И ФАЗЫ ЛУНЫ.
1	В.	Препмучц. Еvдокiи.	W.	Albina B. i Antonina M.	13	Nicefora i Patr.	♂	
2	С.	Священмучен. Өеодота.	S.	Symplicyusza i Heleny.	14	Matyldy Kr. Wd.	☿	
3	Ч.	М. Еvтропiа и Клеони.	C.	Tacyjana i Kunegun.	15	Cyryjaka i Long.	♃	
4	П.	Преподоб. Герасiма.	P.	Kazimierza Króle.	16	Cyrylla i Tycyja.	♀	
5	С.	С. Мученика Конона.	S.	Adryjana, i Fryderyka.	17	Patrycego i Gert.	♄	
Недѣля 4. Поста. Апост. 314. Ев. Марка 40.			O nakarmieniu 5000 ludzi 5-cią chlebami. Joan. 6.		Ewanielija. Joan. 6.			9 (21) въ 5 час. 41 мин. утра Солнце вступаетъ въ знакъ Овна нач. Весны-
6	В.	42 Муч. въ Амморiи.	N.	Srzodopostna. Kolety.	18	N. 4 Szrodopo.	☉	
7	П.	Му. Василiа и Ефрема.	P.	Tomasza z Akwinu.	19	*Józ. Obl. N. M. P.*	☽	
8	В.	Преподоб. Өеофvлакта.	W.	Jana Bożego i Beaty P.	20	*Joach. Oyca N. P.*	♂	
9	С.	40 *Муч. въ Севастiи.*	S.	Franciszki Rzym. Wdo.	21	Benedykta Opa.	☿	6 (18) 6 ч. 26 м. утра Новолунiе.
10	Ч.	Мучени. Кондрата.	C.	40-stu Męczeńnikow.	22	Pawła, i Oktaw.	♃	
11	П.	Софронiа Патрiарха.	P.	Konstantyna i Pelagii.	23	Ottona, i Katarz.	♀	
12	С.	Преподобн. Өеофана.	S.	Grzegorza W. Pap.	24	Marka, i Tymote.	♄	13 (25) 1 ч. 7 м. по полудни Первая четверть.
Недѣля 5. Поста. Апост. 321. Ев. Марка 47.			O żydach chcących ukamienować Chry. Joan. 8.		Ewanielija. Joan. 8.			
13	В.	Пр. Мо. Нiкифора Пат.	N.	5 Biała. Nicefora.	25	N. 5 Biała.	☉	
14	П.	Преподо. Венедикта.	P.	Zacharyjasza i Matyldy	26	Ludgiera Bisk.	☽	21 (Ап. 2) 4 час. 10 мин. по полудни Полнолунiе.
15	В.	Муч. Агапа и 6 муч.	W.	Cyryjaka i Longina M.	27	Ruperta Bisku.	♂	
16	С.	Священному. Савина.	S.	Cyrylla i Tycyjana M.	28	Syxta i Doroteu.	☿	
17	Ч.	*Пр. Алексiа* и Макар.	C.	Patrycego i Gertrudy.	29	Anastazego Wyz.	♃	
18	П.	Св. Кvрiлла Iерусал.	P.	*N. M. P. Bolesnéj.*	30	*N. M. P. Bolesn.*	♀	28 (Ап. 9) 11 ча. 17 мин. по полудни Послѣдн. четверть.
19	С.	Му. Хрvсанөа и Дарiи.	S.	*Józefa Oblub. N. M. P.*	31	Kornelii i Balbi.	♄	
Недѣля 6. Ваiя. Апост. 247. Ев. Iоанна 41.			O wjeździe Chrystusa do Jerozolimy. Mat. 21.		Ewanielija. Mat. 21.			
20	В.	Пр. Отецъ убiенныхъ.	N.	6 Kwietna. Joachima.	1	*Apr.* N. 6 Kwie.	☉	Луна въ ближайш. разст. отъ земли 4 (16) въ 1 ч. по полудни.
21	П.	Пр. Iакова Епископа.	P.	Benedykta Opata.	2	Franci. z Pauli.	☽	
22	В.	Священмуч. Василiа.	W.	Pawła B. i Oktawiana.	3	Rycharda Bisk.	♂	
23	С.	Препмуч. Нiкона.	S.	Ottona i Katarzyny Kr.	4	Izydora Bisku.	☿	
24	Ч.	*Великiй Четвертокъ.*	C.	*Wielki.* Epigmeu. Kap.	5	*Wielki. Czwart.*	♃	Луна въ дальней. разст. отъ земли 16 (28) въ 12 ч. въ полдень.
25	П.	Бл. Пр. Бого *Ве. Пят.*	P.	*Wielki.* Dyzmaza Pat. (*)	6	*Wielki Piątek.*	♀	
26	С.	*Великая Суббота.*	S.	*Wielka.* Ludgie. i Emm.	7	*Wielka Sobota*	♄	
Недѣля Свя. Пасха. Апост. 1. Ев. Iоанна 1.			O Zmartwychstaniu Chrystusa Pana. Mar. 16.		Ewanielija. Mar. 16.			
27	В.	Пасха Хри. Матроны.	N.	Zmart. Pańs. Ruperta.	8	Zmartw. Pańs.	☉	
28	П.	Пон. Свѣт. Стефана.	P.	Ponie. Wie. Syxta 3 P.	9	Ponied. Wielk.	☽	
29	В.	Пр. Марка и Кvрiлла.	W.	Eustachego i Anastaze.	10	Ezechiela Pror.	♂	
30	С.	Преп. Iоанна Списат.	S.	Kwiryna i Anieli Wd.	11	Leona W. Pap.	☿	
31	Ч.	Преп. Vпатiа Еписко.	C.	Benjamina, i Kornelii.	12	Juliusza Papię.	♃	

*) Ponieważ Fest Zwiastowania Najświętszéj Maryi Panny przypada na Wielkim Tygodniu we Wtorek, więc przenosi się , jak zwykle na Poniedziałek po Niedzieli Przewodnéj.

26. Не прiими лица на душу твою; и не срамляйся о паденiи твоемъ.

26. Nie miey względu na osobę przeciw osobie twojey; ani na kłamstwo, przeciw du-

B"

АПРѢЛЬ 30 дней. APRILIS. KWIECIEN ma dni 30.

Ч.	Д.	Праздники Православные.	D. T.	Święta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza Maj w Kwietniu.	
1	Ц.	Преп. Маріи Египет.	P.	Hugona B. Teodory P.	13	HermenegildaM.	♀
2	С.	Преподоб. Тіта чудот.	S.	Franciszka z Pauli.	14	Tyburcego Mę.	♄
		Недѣля 2. по Пас. о Ѳомѣ. *Апост.* 14. *Ев. Іоанна* 65.		*O pokazaniu się Chrystusa uczniom.* Joan. 20.		*Ewanielija.* Joan. 20.	
3	В.	Преподобна. Нікиты.	N.	Przewodna.	15	N. Przewodna.	☉
4	П.	Преподобна. Іосифа.	P.	Zwiastowanie. N. M. P.	16	Lamberta Bis.	☽
5	В.	Мученика Агаѳопода.	W.	Wincentego Fer. Wyz.	17	Aniceta i Rudol.	♂
6	С.	Свя. Отца Евтихіа.	S.	Syxta Pap. i Wilhelma.	18	Apoloniusza B.	☿
7	Ч.	Пре. Георгіа Мелитій.	C.	Epifaniusza i Donata.	19	Hermogena Mę.	♃
8	П.	Апост. Агава и Руф.	P.	Apoloniusza i Dyonize.	20	Sulpicyusza Mę.	♀
9	С.	Мученика Евпсихіа.	S.	Maryi Egipcyjanki.	21	Anzelma Bisk.	♄
		Нед. 3. по Пас. о Мироно. *Апост.* 16. *Ев. Марка* 69.		*O Chrystusie dobrym Pasterzu owiec.* Joan. 10.		*Ewanielija.* Joan. 10.	
10	В.	Мученика Терентіа.	N.	2 po Wielk. *Grob. Chr.*	22	N. 2 po Wielk.	☉
11	П.	Ся. Муч. Антипы.	P.	Leona Pap. i Elwiry.	23	*Woycie. Ar. i B.*	☽
12	В.	Пр. Василія Епископа.	W.	Juliusza i Konstantego.	24	Jerzego i Bony.	♂
13	С.	Священмуч. Артемона.	S.	Hermenegilda Kró. M.	25	*Marka Ap. i Ew.*	☿
14	Ч.	3-хъ *Виленскихъ Му.*	C.	Tyburcego i Waleryja.	26	Kleta i Marcelli.	♃
15	П.	Ап. Арістарха и Пуда.	P.	Krescentego i Kassyl.	27	Anasta. i Teofila.	♀
16	С.	Муч. Ирины и Агафіи.	S.	Kalixta i Lamberta.	28	Witalisa Męcz.	♄
		Нед. 4. по Пас. о Разслаб. *Апост.* 23. *Ев. Іоанна* 14.		*Chrystus mówi o smutku i radości uczniom.* Joan 16.		*Ewanielija.* Joan. 16.	
17	В.	Преподобнаго Акакія.	N.	3 po Wielk. Op. S. Józ.	29	N. 3 po Wielk.	☉
18	П.	Преподобнаго Іоанна.	P.	Eleuterego i Apoloniu.	30	Katarzyny Sen.	☽
19	В.	Пре. Іоанна Ветхопе.	W.	Hermogena i Wernera.	1	*Maj. Fili. i Jakó.*	♂
20	С.	Пр. Ѳеодора Тріхины.	S.	Sulpicyusza i Agniesz.	2	Atanaz. i Zygm.	☿
21	Ч.	См. Іаннуарія.	C.	*Anzelma B. i Symona.	3	*Znal. ś. Krzyż.*	♃
22	П.	Пр. Ѳеодора Сикеота.	P.	Sotera i Kaja Pp. Mm.	4	Flory. i Moniki.	♀
23	С.	Великомуч. Георгія.	S.	*Jerzego Męczennika.*	5	Piusa V. Papié.	♄
		Нед. 5. по Пас. о Самар. *Апост.* 28. *Ев. Іоанна* 12.		*O przyczynie odeyścia Chrystusowego.* Joan. 16.		*Ewanielija.* Joan. 16.	
24	В.	Муч. Саввы Стратила.	N.	4 po Wielk. Woyciecha	6	N. 4 po Wielk	☉
25	П.	*Ап. и Еванг. Марка.*	P.	*Marka Apost. i Ewan.*	7	Domicelli Pan.	☽
26	В.	Свмуч. Василіа Амасій.	W.	Kleta i Marcellina Pp.	8	*Stanisł. B. i M.*	♂
27	С.	Свмуч. Симео. Ср. Гос.	S.	Anastazego i Teofila.	9	Grzegorza Nazy.	☿
28	Ч.	Ап. Іасона и Сосіпат.	C.	Witalisa Męczennika.	10	Anton. i Izydora.	♃
29	П.	Св. 9 Муч. въ Кизицѣ.	P.	Piotra Męcz. Zak. Kazn.	11	Mamerta Bisk.	♀
30	С.	*Св. Апостола Іакова.*	S.	Katarzyny Seneńskiey.	12	Pankracego Bis.	♄

МѢСТО СОЛНЦА И ФАЗЫ ЛУНЫ.

8 (20) въ 5 час. 46 мин. по полудни Солнце вступаетъ въ знакъ Тельца.

● 4 (16) 4 ч. 46 ми по полудни Новолуніе.

☽ 12 (24) 7 ч. 38 м. утра Первая четверть.

○ 20 (Мая 2) 5 час, 44 мин. утра Полнолуніе.

☾ 27 (Мая 9) 4 час. 43 ми. утра Послѣдняя четверть.

Луна въ ближайш. разст. отъ земли 1 (13) въ 10 час. утра.

Луна въ дальн. разст. отъ земли 13 (25) въ 7 ч. утра.

Луна въ ближайш. разст. отъ земли 27 (Мая 9) въ 9 ч. утра.

27. Не возбрани словесе во время спасенія. Въ словеси бо познана будетъ премудрость, и наказаніе въ глаголѣхъ языка.

szy twojey. Nie wstydź się bliźniego twego w upadku jego.

27. Ani zawściągay słowa czasu zbawiennego: nie kryy mądrości twéj w ozdobie swéj. Bo mądrość poznana bywa z języka, a zmysł i

МАЙ 31 день. MAJUS. MAY ma dni 31.

Ч.	Д.	Праздники Православные.	T. D.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza Czerwiec w Maju.	
		Недѣ. 6. по Пас. о Слѣпом. Апост. 38. Ев. Іоанна 34.		*O wyyściu i powrócie Chrystusa do Oyca.* Joan. 16.		*Ewanielija.* Joan. 16.	
1	В.	С. Пророка Іереміи.	N.	5 po wielk. *Fili. i Jak.*	13	N. 5 po Wielk.	☉
2	П.	С. Аѳанасія Великаго.	P.	†Atanazego i Zygmun.	14	†Bonifacego Mę.	☽
3	В.	М. Тимоѳеа и Мавры.	W.	†*Znalezie. S. Krzyża.*	15	†Zofii i 3 córek.	♂
4	С.	Преномучц. Пелагіи.	S.	†Floryjana i Moniki.	16	†JanaNe. i Ubal.	☿
5	Ч.	Возн. Господ. Ирины.	C.	Wnieb. Pań. Piusa V. P.	17	W niebow. Pań.	♃
6	П.	Іова многострадальна.	P.	Jana Ap. i Ew. w Oleju.	18	Felixa i Wenan.	♀
7	С.	*Знам. Неб. Креста.*	S.	Izydora i Dominika.	19	PiotraCelestyna.	♄
		Недѣ. 7. по Пас. Св. Отецъ. Апост. 44. Ев. Іоанна 56.		*O przyyściu pociechy Ducha Swię.* Joan. 15 i 16.		*Ewanielija.* Joan. 15 i 16.	
8	В.	Ап. Іоанна Богослова.	N.	6 po Wielk. *Stanisł. B.M.*	20	N. 6 po Wielk.	☉
9	П.	Пр. Мо. Св. Николая.	P.	Grzegorza Naz. B. Teol.	21	Walensa B.M.	☽
10	В.	*Ап. Сімона Зилота.*	W.	*Zjaw. S. Mich.* i Anto.	22	Heleny i Julii.	♂
11	С.	*Обновле. Царяграда.*	S.	Mamerta B. i Majola.	23	Dezyderyus. B.	☿
12	Ч.	С. Епифанія и Германа.	C.	Pankracego i Neryusza.	24	Joanny Wdo.	♃
13	П.	Великомучц. Гликеріи.	P.	Serwacego B. i Joba M.	25	Urbana i Magd.	♀
14	С.	Св. Мученика Ісідора.	S.	Bonifacego Męcz. *Wigi.*	26	Filipa Neryusz.	♄
		Неделя Пятидесятницы. Апост. 3. Ев. Іоанна 27.		*O Zesłaniu Ducha Swiętego Prawdy.* Joan. 14.		*Ewanielija.* Joan. 14.	
15	В.	С. Трой. Пр. Пахомія.	N.	Zes. D. S. Zofii z 3 cór.	27	Zesła. Ducha S.	☉
16	П.	Ден. С. Д. Пр. Ѳеодора.	P.	Pon. Swią. Jana Nep.	28	Poniedz. Swią.	☽
17	В.	Апостола Андроника.	W.	Paschalisa i Torpeta.	29	Teodozyi P. i M.	♂
18	С.	Муч. Ѳеодота Агкурс.	S.	Felixa i ErykaK. *Such.*	30	Felixa i Fer. *Su.*	☿
19	Ч.	Священмуч. Патрікія.	C.	Piotra Celest. i Pudenc.	31	Petroneli Pan.	♃
20	П.	Муч. Ѳалалея.	P.	Bernarda Seneń. *Such.*	1	*Jun.* Niko. *Such.*	♀
21	С.	*Константи и Елены.*	S.	Policukta i Walen. *Su.*	2	Erazma B. *Such.*	♄
		Неделя 1. по Пятидесят. Апост. 330. Ев. Матѳ. 38.		*O Chrzcie w Imie Oyca, i Syna, i Ducha S.* Mat. 28.		*Ewanielija.* Mat. 28.	
22	В.	Всѣхъ Святи. Мясоп.	N.	SSS. Tróycy. Heleny.	3	N. SSS. Tróycy	☉
23	П.	Преп. Михаила 1 *д. по.*	P.	Dezyderyusza B. i M.	4	Optata i Saturn.	☽
24	В.	Преподоб. Сумеона.	W.	Jana Regisa i Joanny.	5	Bonifacego Bis.	♂
25	С.	Об. Гл. С. Іоан. Предт.	S.	Grzegorza 7 Pap. iMag.	6	Norberta. Bisk.	☿
26	Ч.	*Воз. Ун. съ Пр. Цер.*	C.	Boże Ciało. Filipa Ner.	7	Boże Ciało.	♃
27	П.	Священу. Ѳерапонта.	P.	Jana Pap. i Bedy Kap.	8	Maxym. i Meda.	♀
28	С.	Преп. Нікиты Еписко.	S.	Germana Biskupa.	9	Pryma i Felicy.	♄
		Неделя 2. по Пятидесят. Апост. 81. Ев. Матѳ. 9.		*O wezwaniu na wielką wieczerzę.* Luc. 14.		*Ewanielija.* Luc. 14.	
29	В.	Пре. Ѳеодосіи.	N.	2 po Swiąt. Teodozyi.	10	N. 2 po Swiąt.	☉
30	П.	Пр. Ісаакія Далмат.	P.	Felixa P. i Ferdynan.	11	Barnaby Apost.	☽
31	В	Св. Апостола Ермія.	W.	Petronelli PannyMęcz.	12	Onufrego Pust.	♂

МѢСТО СОЛНЦА И ФАЗЫ ЛУНЫ.

9 (21) въ 5 час. 51 мин. по полудни Солнце вступаетъ въ знакъ Близнецовъ.

● 4 (16) 3 ч. 55 м. Утра Новолуніе.

☽ 12 (24) 1 ч. 44 ми утра Первая четверть.

○ 19 (31) 4 ч. 29 м. по полудни Полнолуніе.

☾ 26 (Юн. 7) 9 час. 29 ми. утра Послѣдняя четверть.

Луна въ дальней. разст. отъ земли 11 (23) въ 2 ч. утра.

Луна въ ближайш. разст. отъ земли 23 (Юн. 4) въ 2 ч. утра.

umiejętności nauka, z mowy roztropnego, i stateczność z uczynków sprawiedliwych.

ІЮНЬ 30 дней. JUNIUS. CZERWIEC ma dni 30

Ч.	Д.	Праздники Православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza Lipiec w Czerw.		МѢСТО СОЛНЦА И ФАЗЫ ЛУНЫ.
1	С.	С. Мученика Іустіна.	S.	Nikodema i Prokula M.	13	Antonie. Padew.	☿	
2	Ч.	Нікифора Констант.	C.	ErazmaB. i Marcellego.	14	Bazylego W. B.	♃	
3	П.	Мученика Лукілліана.	P.	*N. Serca P. Jezusa.*	15	*N. S. P. Jezusa.*	♀	
4	С.	Митрофана Констан.	S.	Alexandra i Saturnina.	16	Benona i Justyn.	♄	
Недѣля 3. по Пятидесят. *Апост.* 88. *Ев. Матѳ* 18.			*O zabłąkaney owcy i zgubionym groszu.* Luc. 15.		*Ewanielija.* Luc. 15.			
5	В.	Священмучен. Дороѳеа.	N.	3 po Swiąt. Walery.	17	N. 3 po Swiąt.	☉	10 (22) въ 2 час. 21 мин. по полуночи Солнце вступаетъ въ знакъ Рака. Начало Лѣта.
6	П.	Пр. Іларіона и Висар.	P.	Norberta Biskupa.	18	Marka iMarceli.	☽	
7	В.	Священ. Ѳеодота.	W.	Roberta Opata Z. Cyst.	19	Gerwaz. i Prota.	♂	
8	С.	*Великомуч. Ѳеодора.*	S.	Maxymiliana i Medar.	20	Florentyny Pan.	☿	
9	Ч.	*Кvрілла Александрій.*	C.	Prymusa i Felicyjana.	21	Aloizego Gonza.	♃	22 (Іюл. 4) въ 4 ч. утра Солнце всего далѣе отъ земли.
10	П.	Свящ. Муч. Тимоѳеа.	P.	Bogumiła i Małgorzaty.	22	Paulina Bisk.	♀	
11	С.	*Ап. Варѳол. и Варн.*	S.	Barnaby Apostoła.	23	Agrypiny Pan.	♄	
Недѣля 4. по Пятидесят. *Апост.* 93. *Ев. Матѳ.* 25.			*O obfitym ryb połowie Piotra.* Luc. 5.		*Ewanielija.* Luc. 15.			🌑 2 (14) 4 ч. 10 мин. по полудни Новолуніе.
12	В.	Пр. Онуфріа и Петра.	N.	4 po Swiąt. Onufrego.	24	N. 4 po Swiąt.	☉	
13	П.	Мученицы Акулины.	P.	Antoniego z Padwy W.	25	Prospera Bis.	☽	
14	В.	Св. Пророка Елиссеа.	W.	Bazylego Wielk. Bis.	26	Jana i Pawła M.	♂	☽ 10 (22) 6 ч. 33 м. по полудни Первая четверть.
15	С	Св. Пророка Аммоса.	S.	Wita i Modesta Męcz.	27	Władysława Kr.	☿	
16	Ч.	Тvхона Амаѳунскаго.	C.	Bennona i Justyny Pan.	28	Leona Pap. *Wig.*	♃	
17	П.	Муч. Мануила и Саве.	P.	Adolfa B. i Marcyana.	29	Piotra i Pawła.	♀	
18	С.	Св. Мученика Леонтіа.	S.	Marka i Marcelliana M.	30	Emilii i Lucyny.	♄	○ 18 (30) 0 ч. 55 м. утра Полнолуніе.
Недѣля 5. по Пятидесят. *Апост.* 103. *Ев. Матѳ.* 28.			*O pojednaniu się z bratem zagniewanym.* Mat. 5.		*Ewanielija.* Mat. 5.			☾ 24 (Іюл. 6) 3 час. 9 м. по полудни Послѣдняя четверть.
19	В.	*Ап. Іуды Бра. Госп.*	N.	5 po Swiąt. Julijanny.	1	*Jul.* N. 5 po Sw.	☉	
20	П.	Священ. Меѳодіа Епи.	P.	Sylweryusza i Flora.	2	*Nawie. N. M. P.*	☽	
21	В.	С. Мученика Іуліана.	W.	Aloizego Gon. i Demetr.	3	Awita i Kamilli.	♂	Луна въ дальней. разст. отъ земли 7 (19) въ 8 ча. по полудни.
22	С.	Свящму. Еvсевіа Епи.	S.	Paulina i 10,000 Mm.	4	Józefa Kalasant.	☿	
23	Ч.	Мученицы Агрvпіны.	C.	Zenona i Agrypiny Pan.	5	Prokopa i Karol.	♃	
24	П.	Рожд. Св. Іоанна Кр.	P.	*Narodze. S. Jana Chr.*	6	Izajasza Proro.	♀	
25	С.	Препмучц. Февроніи.	S.	*Prospera, i Febronii.	7	Estery i Pulcher.	♄	Луна въ ближай. разст. отъ земли 19 (Іюл. 1) въ 9 ч. по полудни.
Недѣля 6. по Пятидесят. *Апост.* 110. *Ев. Матѳ.* 29.			*O nakarmieniu 7-mią chlebami 4000 ludzi.* Mar. 8.		*Ewanielija.* Mar. 8.			
26	В.	Преп. Давида Селунск.	N.	6 po Swiąt. Jana i Paw.	8	N. 6 po Swiąt.	☉	
27	П.	Преподоб. Сампсона.	P.	Władysława Kr. Węg.	9	Cyrylla i Anato.	☽	
28	В.	Свят. Кура и Іоанна.	W.	Leona 11 Pap. *Wigil.*	10	7 braci Męczeń.	♂	
29	С.	Апос. Петра и Пвла.	S.	Piotra i Pawła Apost.	11	Sabina i Pelagii.	☿	
30	Ч.	*Соборъ* 12 *Апостолъ.*	C.	Pamiąt. S. Paw. iEmilii.	12	Jana Gwalb. Op.	♃	

28. Не прерѣкай противу истины; и о ненаказаніи твоемъ срамляйся.

29. И не подстелися мужу бую, и не обинися лица сильнаго.

28. Nie sprzeciwiaj się słowu prawdziwemu, żadnym obyczajem: i sromaj się kłamstwa nieumiejętności twojéj.

29. Nie sprzeciwiaj się obliczu możnego, a nieusiłuy przeciwko bystrości rzeki.

ІЮЛЬ 31 день. JULIUS. LIPIEC ma dni 31.

Ч.	Д.	Праздники Православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza Sierpień w Lipcu.	
1	П.	Св. Космы и Даміана.	P.	*Juliusza i Teobalda.	13	Małgorzały Pan.	♀
2	С.	*Пол. Ризы Пр. Бого.*	S.	*Nawie. N.M.P.* i Otton.	14	Bonawentury K.	♄
Недѣля 7. по Пятидесят. *Апост.* 116. *Ев. Матѳ.* 33.				*O strzeżeniu się fałszywych Prorokow.* Mat. 7.		*Ewanielija.* Mat. 7.	
3	В.	Мученика Ѵакінѳа.	N.	7 po Świąt. Anatolius.	15	N. 7 po Świąt.	☉
4	П.	Св. Андреа Критскаго.	P.	Józefa Kalasant. Wyz.	16	*N.M. P. Szkapl.*	☽
5	В.	*Аѳанасіа Аѳонскаго.*	W.	Agatona i Karoliny.	17	Alexego Wyzn.	♂
6	С.	Преп. Сісоа Великаго.	S.	Izajasza, i Dominiki P.	18	Szymona z Lip.	☿
7	Ч.	Пр. Ѳомы и Акакія.	C.	Klaudyusza iPulcheryi.	19	Wincen. aPaulo.	♃
8	П.	Великомуч. Прокопіа.	P.	Jana z Dukli i Elżbicty.	20	Elijasza i Czesła	♀
9	С.	Свяшмуч. Панкратіа.	S.	Cyrylla B. i Anatolii P.	21	Daniela i Praxe.	♄
Недѣля 8. по Пятидесят. *Апост.* 124. *Ев. Матѳ.* 58.				*O przezornosci Szafarza niesprawiedliwego* Luc. 16.		*Ewanielija.* Luc. 16.	
10	В.	45М. и *Пол.Риз.Госп.*	N.	8 po Świąt. 7 braci Mę.	22	N. 8 po Świąt.	☉
11	П.	Вм.Евф. и Бл.К.Ольги.	P.	FelicyiM. iPiusa 1Pap.	23	Apollinare.B.M.	☽
12	В.	Муч. Прокла и Иларіа.	W.	Jana Gwalberta Opata.	24	Krystyny P. M.	♂
13	С.	*Соб. Арханг. Гавріи.*	S.	Małgorzaty Panny M.	25	*Jakóba Aposto.*	☿
14	Ч.	С. Апостола Акулы.	C.	Bonawentury Kardyna.	26	*Anny Mat. N.P.*	♃
15	П.	Кур. и Іулі. Б. К. Вла.	P.	*Roz. Ss. Ap.* i Henryka.	27	Pantaleona Mę.	♀
16	С.	Свяшмуч. Аѳиногена.	S.	*Szkapler. N. Mar. P.*	28	Innocen. i Celsa.	♄
Недѣля 9. по Пятидесят. *Апост.* 128. *Ев. Матѳ.* 59.				*O przyszłym zburzeniu Jerozolimy.* Luc. 19.		*Ewanielija.* Luc. 19.	
17	В.	Великмучц. Марины.	N.	9 po Świąt. Alexego W.	29	N. 9 po Świąt.	☉
18	П.	Му. Ѵакин. и Емеліана	P.	Szymona i Kamila Wy.	30	Abdona i Senna.	☽
19	В.	Пре. Макріны. и Діа.	W.	Wincentego a PauloW.	31	Ignacego Lojoli.	♂
20	С.	Свят. Пророка Иліи.	S.	ElijaszaPr. i Czesława.	1	*Aug. Piot. wOk.*	☿
21	Ч.	С. Сумеона Юродиваго	C.	Daniela Pr. i PraxedyP.	2	*N. M. P. Aniel.*	♃
22	П.	*С. Маріи. Магдалин.*	P.	*Maryi Magdaleny.*	3	Augusta Wyzn.	♀
23	С.	Муч. Трофіма и Ѳеофи.	S.	Apollinarego i Liberyu.	4	Dominika Wyz.	♄
Недѣля 10 по Пятидесят. *Апост.* 131. *Ев. Матѳ.* 72.				*O modlitwie Faryzeusza i pokorze Celnika.* Luc. 18.		*Ewanielija.* Luc. 18.	
24	В.	Мученицы Хрістіны.	N.	10 po Świąt. Krystyny.	5	N. 10 po Świąt	☉
25	П.	*Успеніе Свят. Анны.*	P.	*Jakóba Ap.* i Krzysztofa	6	*Przemien. Pań.*	☽
26	В.	Свящмучен. Ермолая.	W.	*Anny Matki N. M. P.*	7	Kajetana Wyzn.	♂
27	С.	Пант. и Бл. Николая.	S.	Pantaleona i Natalii M.	8	Cyryja. i Larga.	☿
28	Ч.	А. Никанора и Пармен.	C.	Innocentego P. i Celsa.	9	Romana Męcz.	♃
29	П.	Мучени. Каллініка.	P.	Marty i Serafiny Pan.	10	*Wawrzyńca M.*	♀
30	С.	Ап. Сілы и Сілуана.	S.	Abdona i Sennesa Mę.	11	Zuzanny i Dygn.	♄
Недѣля 11 по Пятидесят. *Апост.* 141. *Ев. Матѳ.* 77.				*O uzdrowieniu głucho-niemego.* Mar. 7.		*Ewanielija.* Luc. 18.	
31	В.	Св. Еvдокіма. *Мясоп.*	N.	11 po Świąt. Ignacego.	12	N. 11 po Świąt.	☉

МѢСТО СОЛНЦА И ФАЗЫ ЛУНЫ.

11 (23) въ 1 час. 16 мин. по полудни Солнце вступаетъ въ знакъ Льва.

● 2 (14) 5 ч. 43 м. утра Новолуніе.

☽ 10 (22) 9 ч. 31 м. утра Первая четверть.

○ 17 (29) 8 ч. 2 м. утра Полнолуніе.

☾ 23 (Авг. 4) 11 ч. 2 м. по полудни Послѣдняя четверть.

● 31 (Авг. 12) 8 ч. 34 м. по полуд. Новолуніе.

Луна въ дальнѣй. разст. отъ земли 5 (17) въ 10 ч. утра.

Луна въ ближай. разст. отъ земли 18 (30) въ 3 ч. утра.

30. Даже до смерти подвизайся о истинѣ; а Господь Богъ поборетъ по тебѣ.

30. Zasprawiedliwością, bo iny za duszę twoję i biy się oprawdę, aż do śmierci: a Bóg za cię zwalczy nieprzyjacioły twoje.

Ч.	Д.	Праздники Православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza Wrzes: w Sierpniu.	
1	П.	*Про.чес.Крес. 1 д. пос.*	P.	*Piotra Ap. w Okow.*	13	Hipolita i Kas.	☽
2	В.	Архидіакона Стефана.	W.	*N. Mar. P. Anielskiey.*	14	Euzebiu. *Wili.*	♂
3	С.	Пр. Ісаакіа и Далмата.	S.	Znalezie. S. Szczepana.	15	Wnie. N. M. P.	☿
4	Ч.	Седми Отроковъ спящ.	C.	Dominika i Perpetui.	16	Rocha Wyzna.	♃
5	П.	С. Мученика Еvсігніа.	P.	*N. Mar. Pa. Snieżney.*	17	Mirona Męcze.	♀
6	С.	Преображе. Господн.	S.	*Przemienie. Pańskie.*	18	Agapita i Hele.	♄
		Недѣля 12 по Пятидесят. *Апост.* 158. *Ев. Матө.* 79.		*O Samarytanie litującym się nad zranionym.* Luc. 10.		*Ewanielija.* Luc. 10.	
7	В.	Препомучен. Дометіа.	N.	12 po Swiąt. Donata B.	19	N. 12 po Swiąt.	☉
8	П.	Емиліана Кvзіческа.	P.	Cyryjaka i Larga Mę.	20	Bernarda Wyz.	☽
9	В.	*Апостола Матөіа.*	W.	RomanaM. i Jana Wyz.	21	Joanny Francis.	♂
10	С.	Архідіак. Лаvрентіа.	S.	*Wawrzyńca Męczeń.*	22	Joach. i Symfor.	☿
11	Ч.	Муч. Еvпла Архдіако.	C.	Tyburcego i Zuzanny.	23	Filipa Benicyu.	♃
12	П.	Муч. Фотіа и Аникиты.	P.	Klary i Felicyssy Pan.	24	*Bartłomieja A.*	♀
13	С.	Преподобна. Максіма.	S.	Hipolita i Kassyjana.	25	Ludwika Króla.	♄
		Недѣля 13 по Пятидесят. *Апост.* 166. *Ев. Матө.* 87.		*O uzdrowieniu 10-ciu trędowatych.* Luc. 17.		*Ewanielija.* Luc. 17.	
14	В.	Св. Пророка Міхеа.	N.	13 po Sw. Euzeb. *Wig.*	26	N. 13 po Swiąt.	☉
15	П.	Успеніе. Пр. Богород.	P.	Wniebowzię. N. M. P.	27	*Przen. S. Kazi.*	☽
16	В	*Пр. Нерукот. Образа.*	W.	Rocha W. i Sereny Ces.	28	Augustyna Bis.	♂
17	С.	С. Мученика Мvрона.	S.	Mamanta i Mirona Mę.	29	*Scięcie S. Jana.*	☿
18	Ч.	Муч. Флора и Лаvра.	C.	Agapita i Heleny Ces.	30	Felixa i Gauden.	♃
19	П.	Муч. Андреа Страти.	P.	Ludwika i Bronisławy.	31	Raymun. i Rufi.	♀
20	С.	С. Пророка Самуила.	S.	BernardaW. i Samuela.	1	*Sept.* Idzego Op.	♄
		Недѣля 14 по Пятидесят. *Апост.* 170. *Ев. Матө.* 89.		*O niemożności służenia dwóm panom.* Mat. 6.		*Ewanielija.* Mat. 6.	
21	В.	С. Апостола Өаддеа.	N.	14 po Swiąt. Joan. Wd.	2	N. 14 po Swiąt.	☉
22	П.	Мученика Агаөоника.	P.	*Symforyja. i Jacka W.	3	Izabelli Królow.	☽
23	В.	Св. Мученика Луппа.	W.	Zacheusza i Teonilli.	4	Rozalii Panny.	♂
24	С.	Свящмуч. Еvтvхіа.	S.	*Bartłomieja Apostoła.*	5	Wiktoryna Mę.	☿
25	Ч.	Ап. Вараолом. и Тіта.	C.	Ludwika Króla Franc.	6	Zacharyja. Pror.	♃
26	П.	М. Адріана и Наталіи.	P.	Zefiryna M. i RóżyPan.	7	Reginy P. *Wili.*	♀
27	С.	ПреподобнагоПімена.	S.	Cezaryusza Biskupa.	8	Narod. N. M. P.	♄
		Недѣля 15 по Пятидесят. *Апост.* 176. *Ев. Матө.* 92.		*O wskrzeszeniu jedynaka syna wdowy w Na.* Luc. 7.		*Ewanielija.* Luc. 7.	
28	В.	Пр. Моvсеа Мvріна.	N.	15 po Swiąt Augustyna.	9	N. 15 po Swiąt.	☉
29	П.	Ус. Гл. С. Іоан. *Пост.*	P.	*Scię. S. Jana Chrzci.*	10	Mikołaja z Tol.	☽
30	В.	Кн. Александра Нев.	W.	*Felixa i Gaudentego.	11	Prota i Jacka M.	♂
31	С.	*Пол. Пояса Пр. Бог.*	S.	Raymunda, i Rufiny.	12	Gwidona Wyzn.	☿

МѢСТО СОЛНЦА И ФАЗЫ ЛУНЫ.

11 (23) въ 7 час. 48 мин. по полудни Солнце вступаетъ въ знакъ Дѣвы.

8 (20) 10 ч. 15 м. по полудни Первая четверть.

15 (27) 3 ч. 2 мин. по полуд. Полнолуніе.

22 (Сент. 3) 10 ч. 5 мин. утра Послѣдняя четверть.

30 (Сент. 11) 0 ч. 33 мин. по полудни Новолуніе.

Луна въ дальнѣй. разст. отъ земли 1 (13) въ 6 ч. по полудни.

Луна въ ближай. разст. отъ земли 15 (27) въ 2 ча. по полудни.

Луна въ дальней. разст, отъ земли 28 (Сент. 9) въ 9 ча. по полудни.

31. Не буди яко левъ въ дому твоемъ; и жестоконсистовъ въ рабѣхъ твоихъ.

31. Nie bądź jako lew w domu twym, wywracając domowniki twoje, a obciążając poddane tobie.

СЕНТЯБРЬ 30 дней. SEPTEMBER. WRZESIEN ma dni 30.

Ч.	Д.	Праздники Православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według StaregoKalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza Listopad w Pazdzie.	
1	Ч.	Преподобна. Сумеона.	C.	Idzego Opata i Justa M.	13	Maure. i Polixe.	♃
2	П.	Мученика Маманта.	P.	Stefana Kr. i Maxyma.	14	Podwy. S.Krzyż.	♀
3	С.	Свящмучен. Анөіма.	S.	Izabelli Kr. i Eufrozyny.	15	Nikomeda Męcz.	♄
		Недѣля 16 по Пятидесят. *Апост.* 181. *Ев. Матө.* 105.		*O uzdrowieniu opuchłego w Szabat* Luc. 14.		*Ewanielija.* Luc. 14.	
4	В.	Свящмучен. Вавилы.	N.	16 po Świąt. *Poc.N.P.*	16	N. 16 po Świąt.	☉
5	П.	Захаріи и Елисаветы.	P.	Wawrzynca i Urbana.	17	Piątna S. Franc.	☽
6	В	*Чу. Арханг. Михаила.*	W.	Zacharyjasza i Porfire.	18	Józefa z *Kopert.*	♂
7	С.	Мученика Созонта.	S.	Reginy Panny. *Wigi.*	19	Januarego *Such.*	☿
8	Ч.	Рождес. Пр. Богород.	C.	Narodzenie N. M. P.	20	Eustachego Mę.	♃
9	П.	*Св. Іоакима и Анны.*	P.	Adryjana i Gorgoniusza	21	Mat. Ap. i E. *Su.*	♀
10	С.	МученицыМитродоры.	S.	Mikołaja i Pulcheryi P.	22	Mauryce. *Such.*	♄
		Нед. Предъ Воздвиженіемъ. *Апост.* 215. *Ев. Іоанна.* 9.		*O dwoch największych przykazaniach,* Mat. 22.		*Ewanielija.* Mat. 22.	
11	В.	Пр. ӨеодорыАлександ.	N.	17 po Świąt. *Im.N.M.P.*	23	N. 17 po Świąt.	☉
12	П.	Свящмуч. Автонома.	P.	Gwidona *Zw. nad Turk.*	24	Gerarda Bis.	☽
13	В.	*Обновле. Храма. Воск.*	W.	Maureliusza i Polixeny	25	Kleofa. i Aureli.	♂
14	С.	Возд. Св. Крест. *Пос.*	S.	*Podwyższe. S.Krzyża.*	26	Jozafata i Cypr.	☿
15	Ч.	Великомуч. Нікиты.	C.	Nikomeda i Melanii.	27	Kozmy i Damia.	♃
16	П.	Великомучц. Еуфиміи.	P.	Kornelego i Cypryjana.	28	Wacława Króla.	♀
17	С.	Мучц. Софіи и чадъ ея.	S.	Piątna S.Franciszka W.	29	*Michała Archa.*	♄
		Недѣля по Воздвиженіи. *Апост.* 203. *Ев. Марка* 37.		*O uzdrowieniu powietrzem ruszonego.* Mat. 9.		*Ewanielija.* Mat. 9.	
18	В.	Преподобна. Евменіа.	N.	18 po Świąt. Józefa. W.	30	N. 18 po Świąt.	☉
19	П.	Мученика Трофіма.	P.	Janaryusza B. M.	1	*Oct.* Remigiusza.	☽
20	В.	Великомуч. Еустафіа.	W.	Eustachego i Faustyny.	2	Aniołów Stróż.	♂
21	С.	Апостола Кондрата.	S.	*Mateu. Ap. i Ew. Such.*	3	Kandyda Męcz.	☿
22	Ч.	Священномуч. Фоки.	C.	Maurycego z Towarzy.	4	Francisz. Seraf.	♃
23	П.	*Зач. Св. Іоан. Предт.*	P.	Lina P. i Tekli P. *Such.*	5	Placyda i Flaw.	♀
24	С.	Первомучц. Өеклы.	S.	Pafnuce. i Gerar. *Such.*	6	Brunona i Fidy.	♄
		Недѣля 19 по Пятидесят. *Апост.* 194. *Ев. Луки.* 26.		*O zaproszeniu na gody weselne niechcących* Mat. 22.		*Ewanielija.* Mat. 22.	
25	В	Еуфросиніи и *Сергіа.*	N.	19 po Świąt. Kleofasa.	7	N. 19 po Świąt.	☉
26	П.	Ап. и Ев. Іоан. Бого.	P.	Jozafata A. B. i Cypryj.	8	Brygidy Wdow.	☽
27	В.	Св. Муч. Каллістрата.	W.	Kozmy i Damiana Mm.	9	Dyonizego B. M.	♂
28	С.	*Преподоб. Харитона.*	S.	Wacława i Eustachii.	10	Francisz. Borgi.	☿
29	Ч.	Преподобна. Куріака.	C.	*Michała Archanioła.*	11	Zenaydy i Placy.	♃
30	П.	Свящмучен. Григоріа.	P.	Hieronima Dok. Kośc.	12	Maxymilijana B.	♀

МѢСТО СОЛНЦА И ФАЗЫ ЛУНЫ.

11 (23) въ 4 час. 32 мин. по полудни Солнце вступаетъ въ знакъ Вѣсовъ, начало Осени.

🌓7 (19) 8 ч. 42 ми. утра Первая четверть.

○13 (25) 11 ч. 7 м. по полудни Полнолуніе.

🌗21 (Окт. 3) 0 ча. 46 м. утра Послѣдняя четверть.

●29 (Окт. 11) 5 ч. 5 м. утра Новолуніе.

Луна въ ближай. разст. отъ земли 12—13 (24—25) въ полночь.

Луна въ дальней. разст. отъ земли 25 (Окт. 7) въ 6 ч. утра.

Глава 5 *ст.* 1—4.

1. Не уповай на имѣнія твоя; и не рцы: довольна ми суть.

Z Rozdz. 5-*go wier.* 1.

1. Nie patrz na majętności niesprawiedliwe; a niemów mam dosyć żywności: boć nic nie pomoże czasu pomsty i utrapienia.

ОКТЯБРЬ 31 дней. OCTOBER. PAZDZIERNIK ma dni 31.

Ч.	Д.	Праздники Православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza Paździer: w Wrześ.		МѢСТО СОЛНЦА И ФАЗЫ ЛУНЫ.
1	С.	Покровъ Пр. Богород.	S.	Remigiusza, i Maxymy.	13	Edwarda Króla.	♄	
		Недѣля 20 по Пятидесят. *Апост.* 200. *Ев. Луки.* 30.		*O uzdrowieniu umiérającego w Kafarna.* Joan. 4.		*Ewanielija.* Joan. 4.		
2	В.	См. Кvпріана и Іусти.	N.	20 po Sw. Ma. P. Róż.	14	N. 20 po Swiąt.	☉	
3	П.	С. Діонvсіа Ареопаги.	P.	Kandyda Męczeńni.	15	Jadwigi i Teres.	☽	
4	В.	Священмучен. Іерооеа.	W.	Franciszka Serafic. W.	16	Florentyna Bis.	♂	12 (24) въ 0 час. 51 мин. по полуночи Солнце вступаетъ въ знакъ Скорпіона.
5	С.	Мученицы Харитины	S.	Placyda, i Flawii Pan.	17	Florenty. iLucy.	☿	
6	Ч.	*Св. Апостола Өомы.*	C.	BrunonaW. i Fidy Pan.	18	*ŁukaszaAp.i E.*	♃	
7	П.	Муч. Сергіа и Вакха.	P.	Sergiusza i Justyny M.	19	Piotra z Alkant.	♀	
8	С.	Преподобныя Пелагіи.	S.	Brygidy Wd. i Osyty P.	20	Prze. S. Woycie.	♄	
		Недѣля 21 по Пятидесят. *Апост.* 203. *Ев. Луки.* 35.		*O dłużniku i złośliwym słudze.* Mat. 18.		*Ewanielija.* Mat. 18.		☽6 (18) 5. ч. 19 м. по полудни Первая четверть.
9	В.	*Апо. ІаковаАлфеова.*	N.	21 po Swiąt.Dyonizego	21	N. 21 po Swiąt.	☉	
10	П.	Свящмуч. Еvлампіа.	P.	Franc. Borg. *Zw. Cho.*	22	Alfonsa i Kordu.	☽	
11	В.	С. Апостола Филиппа.	W.	Zenaydy i Filonilli M.	23	JanaKapistrana.	♂	○13 (25) 9 ч. 8 мн. утра Полнолуніе.
12	С.	*Пер. С. Мощ. въ Гат.*	S.	Maxymiliana Bis. i M.	24	*Rafała Archa.*	☿	
13	Ч.	Муч. Карпа и Папилы.	C.	Edwarda i Chelidonii.	25	Kryspa i Kryspi.	♃	
14	П.	Келсіа и Параскевы.	P.	Kalixta Pap. i Męcz.	26	Ewarysta Papie.	♀	◐20 (Нояб. 1) 6 ч. 58 м. по полуд. Послѣдняя четверть.
15	С.	Преподоб. Еvфимія.	S.	Jadwigi Wd. i Teres.P.	27	Iwona i Frumen.	♄	
		Недѣля 22 по Пятидесят. *Апост.* 215. *Ев. Луки.* 83.		*O oddawaniu czynszu Cesarzowi.* Mat. 22.		*Ewanielija.* Mat. 22.		
16	В.	С. Мученика Логгина.	N.	22 po Swiąt. Saturyja.	28	N. 22 po Swiąt.	☉	●28 (Нояб. 9) 9 ча. 12 м. по полуд. Новолуніе.
17	П.	Про.Осіи и Пр. Андреа	P.	Florenty. i Lucyny Pa.	29	*Szymona i Tad.*	☽	
18	В.	*Апос. и Еванг. Луки.*	W.	*Łukasza Apo. i Ewan.*	30	Marcel. i Zenob.	♂	
19	С.	Свя. Пророка Іоиля.	S.	Piotra z Alka. i Pelagii.	31	Wolfg. B. *Wigi.*	☿	
20	Ч.	Великомуч. Артимія.	C.	Maxymina i Ireny P.	1	*Now.* Wszyst. S.	♃	Луна въ ближай. разст. отъ земли 11 (23) въ 4 ч. утра.
21	П.	Преподоб. Іларіона.	P.	Urszuli z 11,000 Dziew.	2	*DzieńZaduszny*	♀	
22	С.	Каз. Икон. Пр. Бого.	S.	Alodyi i Korduli PP. M.	3	Huberta Bisku.	♄	
		Недѣля 23 по Пятидесят. *Апост.* 220. *Ев. Луки.* 38.		*O wskrzeszeniu zmarłey córki xiążęcia.* Mat. 9.		*Ewanielija.* Mat. 9.		Луна въ дальнѣй. разст. отъ земли 22—23 (Нояб. 3—4) въ полночь.
23	В.	*Ап. Іакова Бр. Бож.*	N.	23 po Swiąt. Jana Ka.	4	N. 23 po Swiąt.	☉	
24	П.	Св. Мученика Ареоы.	P.	*Rafała Archanioła.*	5	Zachary. i Elżb.	☽	
25	В.	Св. Муч. Мартыріа.	W.	Chryzanta i Daryi.Mm.	6	Leonarda Wyz.	♂	
26	С.	*Великому. Димитріа.*	S.	Ewarysta, i AlfonsaKr.	7	Engelberta Męc.	☿	
27	Ч.	С. Мученика Нестора.	C.	Iwona W. i Frumenta.	8	4-ch Koronatow.	♃	
28	П.	Му. Терентіа и Неони.	P.	*Szymona i Tadeu. Ap.*	9	Teodora Męczeń.	♀	
29	С.	Мученицы Анастасіи.	S.	Narcyza B. i Euzebii P.	10	Andrze. i Nimfy.	♄	
		Недѣля 24 по Пятидесят. *Апост.* 221. *Ев. Луки.* 39.		*O usmierzeniu morskiéj nawałnicy.* Mat. 8.		*Ewanielija.* Mat. 13.		
30	В.	М. Зиновіа и Зиновіи.	N.	24 po Swiąt. Marcellina.	11	N. 24 po Swiąt	☉	
31	П.	Ап. Ампліа и Урвана.	P.	Wolfganga. iLuc.*Wigi.*	12	Marcina Pap.	☽	

2. Не послѣдуй души твоей и крѣпкости твоей, еже ходити въ похотѣхъ сердца твоего.

2. Nie naśladuj w mocy twéj żądzy serca twego.

НОЯБРЬ 30 дней. NOVEMBER. LISTOPAD ma dni 30.

Ч.	Д.	Праздники Православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza Grudzień w Listop.	
1	В.	Св. Космы и Даміана.	W.	Wszystk. Swiętych.	13	Dydaka Wyz.	♂
2	С.	М. Акиндуна и Пигасія	S.	*Dzień Zadusz.* Wikto.	14	Serapiona Męcz.	☿
3	Ч.	М. Акепсіма и Аиѳала.	C.	Malachijasza Proroka.	15	Leopolda Wyz.	♃
4	П.	Преподобн. Іоанникія.	P.	Karola Boromeusza.	16	Edmunda Bisku.	♀
5	С.	Галактіона и Епистим.	S.	Zachar. i Elżb. Rod. S. J.	17	Grzego. i Salom.	♄
		Недѣля 25 по Пятидесят. *Апост.* 224. *Ев. Луки.* 53.		*O zasiewie kąkolu między pszenicą.* Mat. 13.		*Ewanielija.* Mat. 13.	
6	В.	Павла Исповѣдника.	N.	25 po Sw. *Op. N. M. P.*	18	N. 25 po Swiąt.	☉
7	П.	С. 33 Муч. въ Мелит.	P.	Herkulana i Engelber.	19	Elżbiety Królo.	☽
8	В	Архістра Михаила.	W.	Czte. Koron. i Godefry.	20	Felixa i Sympli.	♂
9	С.	Онисифора и Порфиріа.	S.	Teodora M. i Eustolii.	21	*Ofiaro. N. M. P.*	☿
10	Ч.	Ап. Олумпа и Родіона.	C.	Andrze. z Aw. i Nimfy.	22	Cecylii Pan. M.	♃
11	П.	Му. Мины и Виктора.	P.	*Marcina Biskupa.*	23	Klemensa Pap.	♀
12	С.	Іоанна Милостиваго.	S.	5 Bra. Pol. i Marcina P.	24	Jana od Krzyża.	♄
		Недѣля 26 по Пятидесят. *Апост.* 229. *Ев. Луки.* 66.		*O ziarnie gorczycy i zakwaszeniu ciasta.* Mat. 13.		*Ewanielija.* Mat. 24.	
13	В.	*Іоанна Златоустаго.*	N.	26 po Swiąt. Dydaka.	25	N. 26 po Swiąt.	☉
14	П.	*Ап. Филиппа. Мясо.*	P.	Serapiona i Klementy.	26	Konrada i Piot.	☽
15	В.	Муч. Гуріа. 1 *д. пост.*	W.	Leopolda i Gertrudy P.	27	Barlaama i Joza.	♂
16	С.	*Ап. и Еван. Матѳеа.*	S.	Edmunda i Otmara Op.	28	Rufina i Mansw.	☿
17	Ч.	Григоріа Неокесарій.	C.	Grzegorza i Salomei Kr.	29	Saturnina Męcz.	♃
18	П.	Му. Платона и Роман.	P.	Maxyma B. i Odona. Op.	30	*Andrzeja Apos.*	♀
19	С.	Свят. Пророка Авдіа.	S.	Elżbiety Król. Wdo.	1	*Dec.* Eligiego B.	♄
		Недѣля 27 по Пятидесят. *Апост.* 233. *Ев. Луки.* 71.		*O uciskach przy końcu świata.* Mat. 24.		*Ewanielija.* Luc. 21.	
20	В.	Пр. Григоріа Декапол.	N.	27 po Swiąt. *Felixa.	2	N. 1 Adwentu.	☉
21	П.	Входъ въ Хр. Пр. Бог.	P.	*Ofiarowanie N. M. P.*	3	Francisz. Xaw.	☽
22	В.	Апостола Филимона.	W.	Cecylii Panny i Męcz.	4	Barbary P. i M.	♂
23	С.	Амфілохіа и Григоріа.	S.	KlemensaP. i Lukrecyi.	5	Sabby Opata.	☿
24	Ч.	Велмчц. Екатерины.	C.	Jana od † i Chryzogo.	6	*Mikołaja Bisku.*	♃
25	П.	Священмуч. Климента.	P.	*Katarzyny Pan. i Mę.*	7	Ambroż. *Wigili.*	♀
26	С.	Пр. Алуніа и Георгіа.	S.	Konrada i Delfiny P.	8	Niep. Poc. M. P.	♄
		Недѣля 28 по Пятидесят. *Апост.* 250. *Ев. Луки.* 76.		*O znakach przed Sądem ostatecznym.* Luc. 21.		*Ewanielija.* Mat. 11.	
27	В.	М. Іакова Персянина.	N.	1 Adwentu. Barlaama.	9	N. 2 Adwentu.	☉
28	П.	Прм. Стефана и Ирин.	P.	Mansweta i Rufina M.	10	N. M. P. *Loret.*	☽
29	В.	М. Парамона и Филум.	W.	Saturnina i Illuminaty.	11	Damazego Pap.	♂
30	С.	*Ап. Андрея Первозва.*	S.	*Andrzeja Apostoła.*	12	Synezyusza Mę.	☿

МѢСТО СОЛНЦА И ФАЗЫ ЛУНЫ.

10 (22) въ 9 час. 32 мин. по полудни Солнце вступаетъ въ знакъ Стрѣльца.

5 (17) 0 ч. 56 мин. утра Первая четверть.

11 (23) 9 ч. 33 м. по полудни Полнолуніе.

19 (Дек. 1) 3 час. 52 м. по полуд. Послѣдняя четверть.

27 (Дек. 9) 11 ч. 59 утра Новолуніе.

Луна въ ближай. разст. отъ земли 7 (19) въ полдень.

Луна въ дальней. разст. отъ земли 19 (Дек. 1) въ 9 ч. по полудни.

3. И не рцы: кто мя премowжетъ? Господь бо мстяй отмститъ ти.

4. Не рцы: согрѣшихъ, и что ми бысть? Господь бо есть долготерпѣливъ.

3. A nie mów: jakom przemógł? abo kto mię podbije za uczynki moje? Albowiem Bóg mszcząc się mści się będzie.

4. Nie mów: zgrzeszyłem; a cóż mi się złego stało? Albowiem Najwyższy jest cierpliwy oddawać.

ДЕКАБРЬ 31 дней DECEMBER. GRUDZIEN ma dni 31.

Ч.	Д.	Праздники Православные.	D. T.	Swięta Rzymsko-Katolickie według Starego Kalendarza.	L.	S. Rz. Kat. według Nowego Kalendarza Styczeń w Grudniu.	
1	Ч.	Свя. Пророка Наума.	C.	Eligiusza B. Patr. ubog.	13	Łucyi Pan. i M.	♃
2	П.	Св. Пророка Аввакума.	P.	Chryzologa i Bibianny.	14	Spirydiona Bis.	♀
3	С.	Св. Пророка Софонія.	S.	Franciszka Xawer. W.	15	Ireneusza Męcz.	♄
		Недѣля 29 по Пятидесят. *Апост.* 257. *Ев. Луки.* 85.		*O poselstwie Jana Chcicie-la do Chrystusa.* Mat. 11.		*Ewanielija.* Joan. 1.	
4	В.	*Велкмучц. Варвары.*	N.	2 Adwentu. Barbary.	16	N. 3 Adwentu.	☉
5	П.	*Преподобнаго Саввы.*	P.	Sabby Op. i Piot. Chry.	17	Łazarza Bisku.	☽
6	В.	Св. Николая Чудот.	W.	**Mikołaja Bis. Mireń.*	18	Gracyjana Bisk.	♂
7	С.	Амвросія Епи. Медіол.	S.	Ambrożego Bis. *Wigil.*	19	Nemez. M. *Such.*	☿
8	Ч.	Преподобна. Патапіа.	C.	Niepok. Poc. N. M. P.	20	Teofila Męczeń.	♃
9	П.	Зачатіе Свя. Анны.	P.	Cypryjana i Waleryi P.	21	*Tomasza A. Su.*	♀
10	С.	Ермогена и Еvграфа.	S.	*N. M. P. Loretańskiey.*	22	Zenona żoł. *Su.*	♄
		Недѣля 20 Свя. Праотецъ. *Апост.* 257. *Ев. Луки.* 76.		*O poselstwie żydow do Ja-na Chrzciciela.* Joan. 1.		*Ewanielija.* Luc. 3.	
11	В.	Преподобна. Даніила.	N.	3 Adwentu. Damazego.	23	N. 4 Adwentu.	☉
12	П.	Преподоб. Спvрідіона.	P.	Synezyusza i Dyonize.	24	Ada. i Ew. *Wigi.*	☽
13	В.	*Еvстра. и Авксент.*	W.	Lucyi P. i Orestesa M.	25	Narod. Chry. P.	♂
14	С.	Му. Левкіа и Філимоп.	S.	Spirydyo. i Nika. *Such.*	26	Szczepana 1 Mę.	☿
15	Ч.	Священмуч. Елеvѳеріа.	C.	Waleryja. i Euzebiusza	27	*Jana Apo. i Ew.*	♃
16	П.	Свя. Пророка Аггеа.	P.	Ananijasza i Adel. *Such.*	28	*Młodzianków.*	♀
17	С.	*С. Пророка Даніила.*	S.	Łazarza B. i Olim. *Such.*	29	Tomasza Bisku.	♄
		Нед. 31 Пр. Рож. Хри. Оте. *Апост.* 328. *Ев. Матѳ.* 1.		*O Janie opowiadającym Chrzest pokuty* Luc. 3.		*Ewanielija.* Luc. 2.	
18	В.	Велмуч. Севастіана.	N.	4 Adwentu. Grac. i Wil.	30	N. po Boż. Nar.	☉
19	П.	Мучен. Вонифатія.	P.	Nemezyusza i Fausty.	31	Sylwestra Pap.	☽
20	В.	Священмуч. Игнатія.	W.	Eugeniusza i Teofilak.	1	*Jan.* Nowy Rok.	♂
21	С.	Мученицы Іуліаніи.	S.	*Tomasza Apostoła.*	2	Makarego Opa.	☿
22	Ч.	Мученицы Анастасіи.	C.	Zenona i Anastazyi M.	3	Daniela i Genow.	♃
23	П.	Св. 10 Муч. въ Критѣ.	P.	Wiktoryi Panny i Mę.	4	Tytusa Bis. i M.	♀
24	С.	*Навеч.* Му. Еvгеніи.	S.	*Adama i Ewy. Wigil.*	5	Telesfora P. i M.	♄
		Недѣля Рожде. Христова. *Апост.* 209. *Ев. Матѳ.* 3.		*Ewan.* Łuk 2 i Jana. 1.		*Ewanielija.* Mat. 2.	
25	В.	Рожд. Г. Іисуса Хрис.	N.	Narod. Chrystusa Pan.	6	N. Trzech Krol.	☉
26	П.	Соборъ Пре. Богород.	P.	Szczepana 1 Męczeń.	7	Julijana i Lucy.	☽
27	В.	*Первомуч. Стефана.*	W.	*Jana Apost. i Ewan.*	8	Seweryna Opa.	♂
28	С.	С. М. двутму въ Нік.	S.	*Ss. Młodzianków.*	9	Marcyjanny P.	☿
29	Ч.	14,000 *Младенцевъ.*	C.	Tomasza Bisk. Kantu.	10	Agato. i Wilhel.	♃
30	П.	Св. Мученицы Анvсіи.	P.	Dawida Kr. i Liberyu.	11	Hygina Pap. Mę.	♀
31	С.	Пр. Меланіи Римлян.	S.	Sylwestra P. i Melanii.	12	Raynol. i Honor.	♄

МѢСТО СОЛНЦА И ФАЗЫ ЛУНЫ.

10 (22) въ 10 ч. 21 м. утра солнце вступаетъ въ знакъ Козерога начало зимы.

19 (31) въ 3 ч. по полудни Солнце въ ближайшимъ разстояніи отъ земли.

☽ 4 (16) 8 ч. 38 м. утра первая четверть

○ 11 (23) 0 ч. 20 м. по полуд. полнолуніе.

☾ 19 (31) 1 ч. 45 м. по полуд. послѣдняя четверть.

● 27 (Ген. 8) 0 ча. 58 м. утра новолуніе.

Луна въ ближайшимъ разст. отъ земли 2 (14) въ 5 ч. утра.

Луна въ дальнѣйшимъ рзст. отъ земли 17 (29) въ 5 ч. по полудни.

Луна въ ближайшимъ разст. отъ земли. 29 (Ген. 10) въ 10 ч. утра.

5. О очищеніи безстрашенъ не буди, прилагати грѣхи на грѣхи.
6. Не рцы: щедрота его (Бога) многа есть; множество грѣховъ моихъ очиститъ.

5. Za odpuszczony grzéch nie bądź bez bojaźni: ani przykładaj grzéchu do grzéchu.
6. I nie mów: miłosierdzie pańskie wielkie jest: zmiłuje się nad mnóstwem grzéchów moich.

РОСПИСАНІЕ

ПРАЗДНИЧНЫМЪ ДНЯМЪ,

Въ которые всѣ Судеб: мѣста отъ Присутств: свободны.

ЯНВАРЬ.

1. НОВЫЙ ГОДЪ, и Рожденіе Ея И. В. В. К. ЕЛЕНЫ ПАВЛОВНЫ въ 1806 г. и Рожденіе Е. И. В. В. К. АЛЕКСІЯ АЛЕКСАНДРОВИЧА въ 1850 году.

6. Богоявленіе Господне.

ФЕВРАЛЬ.

2. Срѣтеніе Господне.

4. и 5, Пятница и Суббота сырныя недѣли

МАРТЪ.

25. Благовѣщеніе Пресвятыя Богородицы.

24. 25, и 26, Четвергъ Пятница и Суббота страстныя недѣли.

Съ 27, по 2 Апрѣля, Свѣтлая недѣля вся.

АПРѢЛЬ.

23. Тезоимен. ЕЯ ВЕЛИЧЕСТВА, Благочестивѣйшія ГОСУДАРЫНИ ИМПЕРАТРИЦЫ АЛЕКСАНДРЫ ѲЕОДОРОВНЫ, и ЕЯ И. В. В. К. АЛЕКСАНДРЫ ІОСИФОВНЫ.

МАЙ.

9. День Св. Чудотворца НИКОЛАЯ.

5. Вознесеніе Господне.

15 и 16, Для Сошествія Св. Духа, Воскресеніе и понедѣльникъ.

ІЮНЬ.

25. Рожденіе ЕГО ВЕЛИЧЕСТВА БЛАГОЧЕСТИВѢЙШАГО ГОСУДАРЯ ИМПЕРАТОРА НИКОЛАЯ ПАВЛОВИЧА Самодержца Всероссійскаго въ 1796 году.

29. Праздникъ СС. Апостолъ Петра и Павла.

ІЮЛЬ

1. Рожд. Ея ВЕЛИЧЕСТВА БЛАГОЧЕСТИВѢЙШІЯ ГОСУДАРЫНИ ИМПЕРАТРИЦЫ АЛЕКСАНДРЫ ѲЕОДОРОВНЫ въ 1798 г.

АВГУСТЪ.

6. Преображеніе Господне, и Рожденіе Ея И. В. В. К. МАРІИ НИКОЛАЕВНЫ въ 1819 г.

15. Успеніе Пресвятыя Богородицы.

22. Коронованіе ЕГО ВЕЛИЧЕСТВА БЛАГОЧЕСТИВѢЙШАГО ГОСУДАРЯ ИМПЕРАТОРА НИКОЛАЯ ПАВЛОВИЧА Самодержца Всероссійскаго и супруги Его ЕЯ ВЕЛИЧЕСТВА Благочестивѣйшія ГОСУДАРЫНИ ИМПЕРАТРИЦЫ АЛЕКСАНДРЫ ѲЕОДОРОВНЫ и Рожде. Ея И. В. В. К. ОЛЬГИ КОНСТАНТИНОВНЫ.

ROZPISANIE

DNI SWIĄTECZNYCH I UROCZYSTYCH,

W ktore wszystkie Sądownictwa od zajęcia są wolne.

STYCZEŃ.

1. NOWY ROK, i Rocznica Urodzin N. W. X. HELENY PAWŁOWNY w roku 1806, i Rocznica urodz. N. W. X. ALEKSEGO ALEXANDROWICZA w roku 1850.

6. Zjawienie Pańskie, albo 3-ch Krolów.

LUTY.

2. Gromniczney Nayświęt: Maryi Panny.

4. i 5 Piątek i Sobota przed Syrną Niedzielą.

MARZEC.

24, 25, i 26, Wielki Czwartek, Piątek i Sobota przed Wielkanocą.

27, 28, Zmartwychwstanie Pań. i cały tydz.

KWIECIEŃ.

4. Zwiastowanie Nayświęt. Maryi Panny.

23. Imieniny JEY IMPERATORSKIEY MOŚCI ALEXANDRY TEODOROWNY, i N. W. X. ALEXANDRY JÓZEFOWNY.

MAY.

9. Swiętego MIKOŁAJA Cudotwórcy.

5. Wniebowstąpienie Pańskie.

15 i 16, Zesłanie Ducha Swiętego.

CZERWIEC.

25. Dzień Urodz. JEGO IMPERATORSKIEY MOŚCI MIKOŁAJA PAWŁOWICZA Samowładnącego Całą Rossyą, w roku 1796.

29. Swiętych Apostołów Piotra i Pawła.

LIPIEC.

1. Dzień Urodzin JEY IMPERATORSKIEY MOŚCI ALEXANDRY TEODOROWNY w roku 1798.

SIERPIEŃ.

6. Przemienienie Pańskie, i roczni. urodz. N. W. X. MARYI MIKOŁAJÓWNY w roku 1819.

15. Wniebowzięcie Nayświęt: Maryi Panny.

22. Koronacyja JEGO IMPERATORSKIEJ MOŚCI MIKOŁAJA PAWŁOWICZA Samowładnącego Całą Rossyą, i JEJ IMPERATORSKIEJ MOŚCI ALEXANDRY TEODOROWNY i Rocznica urodzin N. W. X. OLGI KONSTANTYNOWNY.

29. Усѣкновеніе главы честнаго славнаго пророка предтечи и Крестителя Господ. Іоанна.
30. Тезоимен. Е. И. В. Благовѣрнаго ГОСУДАРЯ НАСЛѢДНИКА ЦЕСАРЕВИЧА и В. К. АЛЕКСАНДРА НИКОЛАЕВИЧА, и Рож. Ея И. В. В. К. ОЛЬГИ НИКОЛАЕВНЫ въ 1822 г. и Тезо. Е.И.В.В.К. АЛЕКСАНДРА АЛЕКСАНДРОВИЧА, да Кавалерскій праздникъ Ордена Св. Александра Невскаго.

СЕНТЯБРЬ.

8. Рождество Пресвятыя Богородицы.
14. Воздвиженіе честнаго креста Господня.
26. День Св. Апос. и Еванг. Іоанна Богослова.

ОКТЯБРЬ.

1. Покровъ Пресвятыя Богородицы.
22. День Казанскія чудотворныя иконы Пресвятыя Богородицы.

НОЯБРЬ.

20. Празднуется Восшествіе на Всероссійскій Престолъ ЕГО ВЕЛИЧЕСТВА Благочестивѣйшаго ГОСУДАРЯ ИМПЕРАТОРА НИКОЛАЯ ПАВЛОВИЧА Самодержца Всероссійскаго, но считается 19 Ноября.
21. Введеніе во Храмъ Пресвятыя Богородицы.

ДЕКАБРЬ.

6. День чудотворца НИКОЛАЯ, и Тезоименитство ЕГО ВЕЛИЧЕСТВА БЛАГОЧЕСТИВѢЙШАГО ГОСУДАРЯ ИМПЕРАТОРА НИКОЛАЯ ПАВЛОВИЧА, и Е.И.В.В. К. НИКОЛАЯ АЛЕКСАНДРОВИЧА, и Е. И. В. В. К. НИКОЛАЯ КОНСТАНТИНОВИЧА.
25. Воспоминаніе избавленія Церкви и державы Россійскія, отъ нашествія Галловъ и съ нимъ двадесяти языкъ.
25, 26, и 27. Для праздника Рожд. Христова. Кромѣ того, съ 23 Декабря по 1 Января для святокъ; и каникулярные или вакаціонные дни, по уложенію.

29. Scięcie Swiętego Jana Chrzciciela.
30. Imieniny N. W. X. Cesarzewicza ALEXANDRA MIKOŁAJEWICZA, i rocznica urodzin N. W. X. OLGI MIKOŁAJÓWNY w roku 1822 i Imieniny N. W. X. ALEXANDRA ALEXANDROWICZA, oraz Kawalerskie Swięto Orderu Alexandra Newskiego.

WRZESIEŃ.

8. Narodzenie Nayświętszey Maryi Panny.
14. Podwyższenie Swiętego Krzyża.
26. Swiętego Jana Apostoła i Ewangelisty.

PAŹDZIERNIK.

1. Opieki Nayświętszey Maryi Panny.
22. Cudownego Kazań. Obrazu N. Maryi P.

LISTOPAD.

20. Wstąpienie na Tron Jego IMPERATORSKIEJ MOŚCI MIKOŁAJA PAWŁOWICZA Samowładnącego Całą Rossyją, wszakże się liczy od 19 tego miesiąca.
21. Ofiarowanie Nayświętszey Maryi Panny.

GRUDZIEŃ.

6. Swiętego MIKOŁAJA Cudotwórcy, i Imieniny JEGO IMPERATORSKIEJ MOŚCI MIKOŁAJA PAWŁOWICZA, i N. W. X. MIKOŁAJA ALEXANDROWICZA, i N. W. X. MIKOŁAJA KONSTANTYNOWICZA.
25. Pamiątka wybawienia Kościoła i Państwa Rossyjskiego od najazdu Gallów, i z nimi dwudziestu narodów.
25, 26, i 27. Boże Narodzenie.

Prócz tych uroczystości, wolni są uczniowie od lekcyi od dnia 23 Grudnia, do 1 Stycznia: takoż i w wakacyyne, według Ustawy.

ПРОЧІЕ ТАБЕЛЬНЫЕ ДНИ.

ЯНВАРЬ.

7. Рожденіе Ея К. В. АННЫ ПАВЛОВНЫ Королевы Нидерландской, въ 1795 году.

ФЕВРАЛЬ.

3. Тезоименитс. Ея В. К. Благовѣр. Г-ни Королевы Нидерландской, АННЫ ПАВЛОВНЫ и Рожденіе Е. И. В. Благо. В. К. НИКОЛАЯ КОНСТАНТИНОВИЧА и Кавалерскій праздникъ Ордена Св. Анны.
4. Рожденіе Ея И. В. В. К. МАРІИ ПАВЛОВНЫ въ 1786 г. и Ея И. В. В. К. ВѢРЫ КОНСТАНТИНОВНЫ въ 1854 г.

INNE DNI TABELNE.

STYCZEŃ.

7. Rocznica urodzin J. K. M. ANNY PAWŁOWNY Królowey Niderlandskiej, w roku 1795.

LUTY.

3. Imieniny J. K. M. Królowej Niderlandskiéj ANNY PAWŁOWNY i Rocznica urodz. N. W. X. MIKOŁAJA KONSTANTYNOWICZA i Kawalerskie święto Orderu S-téj Anny.
4. Rocznica urodzin N. W. X. MARYI PAWŁOWNY w roku 1786, i N. W. X. WIARY KONSTANTYNOWNY w r. 1854.

26. Рожденіе Е. И. В. В. К. АЛЕКСАНДРА АЛЕКСАНДРОВИЧА въ 1845 году.

АПРѢЛЪ.

10. Рожденіе Е. И. В. В. К. ВЛАДИМІРА АЛЕКСАНДРОВИЧА въ 1847 году.
17. Рожденіе Е. И. В. ГОСУДАРЯ Наслѣдника ЦЕСАРЕВИЧА, и В. К. АЛЕКСАНДРА НИКОЛАЕВИЧА въ 1818 году.

МАЙ.

20. Тезо. Е. И. В. В. К. АЛЕКСІЯ АЛЕКСАНДРОВИЧА.
21. Тезоименитство Е.И.В.В.К. КОНСТАНТИНА НИКОЛАЕВИЧА, и Ея И. В. В. К. ЕЛЕНЫ ПАВЛОВНЫ.

ІЮНЬ.

26. Рожденіе Ея И. В. В. К. АЛЕКСАНДРЫ ІОСИФОВНЫ въ 1830 году.

ІЮЛЬ.

11. Тез. Ея И.В.В.К. ОЛЬГИ НИКОЛАЕВНЫ и Тез. Е.И.В.В.К. ОЛЬГИ КОНСТАНТИНОВНЫ.
15. Тезоим. Е.И.В.В.К. ВЛАДИМІРА АЛЕКСАНДРОВИЧА.
22. Тезоим. Ея И. В. Г. Ц. и В. К. МАРІИ АЛЕКСАНДРОВНЫ, Ея И. В. В. К. МАРІИ НИКОЛАЕВНЫ и Ея И.В.В.К. МАРІИ ПАВЛОВНЫ и Ея И. В. В. К. МАРІИ АЛЕКСАНДРОВНЫ.
27. Рожден. Ея И. В. Г. Ц. и В.К. МАРІИ АЛЕКСАНДРОВНЫ въ 1824 году, и Рожденіе и Тезоименитство Е. И. В. В. К. НИКОЛАЯ НИКОЛАЕВИЧА въ 1831 году.

АВГУСТЪ.

16. Рожденіе Ея И. В. В. К. ЕКАТЕРИНЫ МИХАЙЛОВНЫ въ 1827 году.

СЕНТЯБРЬ.

8. Рожденіе Е.И.В.В.К. НИКОЛАЯ АЛЕКСАНДРОВИЧА въ 1843 году.
9. Рожденіе Е. И. В. В. К. КОНСТАНТИНА НИКОЛАЕВИЧА въ 1827 году.
17. Тезоименитство Ея И. В. В. К. ВѢРЫ КОНСТАНТИНОВНЫ.
22. Кавалерскій праздникъ Ордена Св. Равноапостольнаго Князя Владиміра.

ОКТЯБРЬ.

5. Рожденіе Ея. И. В. В. К. МАРІИ АЛЕКСАНДРОВНЫ въ 1853 году.
13. Рожденіе Е. И. В. В. К. МИХАИЛА НИКОЛАЕВИЧА въ 1832 году.

НОЯБРЬ.

8. Тезоименитство Е. И. В. В. К. МИХАИЛА НИКОЛАЕВИЧА, и праздникъ всѣхъ Кавалерскихъ Россійскихъ Орденовъ.

26. Rocznica urodzin N. W. X. ALEXANDRA ALEXANDROWICZA w roku 1845.

KWIECIEŃ.

10. Rocznica urodzin N. W. X. WŁODZIMIERZA ALEXANDROWICZA w roku 1847.
17. Rocznica urodzin N. W. X. Następcy Tronu CESARZEWICZA ALEXANDRA MIKOŁAJEWICZA w roku 1818.

MAY.

20. Imien. N. W. X. ALEXEGO ALEXANDROWICZA.
21. Imieniny N. W. X. KONSTANTYNA MIKOŁAJEWICZA, i N. W. X. HELENY PAWŁOWNY.

CZERWIEC.

26. Dzień urodzin N. W. X. ALEXANDRY JÓZEFOWNY w roku 1830.

LIPIEC.

11. Imieniny N. W. X. OLGI MIKOŁAJÓWNY i Imien. N. W. X. OLGI KONSTANTYNÓWNY.
15. Imieniny N. W. X. WŁODZIMIERZA ALEXANDROWICZA.
22. Imieniny N. W. X. CESARZÓWNY MARYI ALEXANDRÓWNY, N. W. X. MARYI MIKOŁAJÓWNY i N. W. X. MARYI PAWŁÓWNY, i N. W. X. MARYI ALEXANDRÓWNY.
27. Rocznica urodzin, N. W. X. CESARZÓWNY MARYI ALEXANDRÓWNY w roku 1824, i Rocznica urodzin, i Imieniny N. W. X. MIKOŁAJA MIKOŁAJEWICZA w roku 1831.

SIERPIEŃ.

16. Rocznica urodzin N. W. X. KATARZYNY MICHAŁÓWNY w roku 1827.

WRZESIEŃ.

8. Rocznica urodzin N. W. X. MIKOŁAJA ALEXANDROWICZA w roku 1843.
9. Rocznica urodzin N. W. X. KONSTANTYNA MIKOŁAJEWICZA w roku 1827.
17. Imieniny N. W. X. WIARY KONSTANTYNÓWNY.
22. Kawalerskie Swięto Orderu S-go Xięcia Włodzimierza.

PAŹDZIERNIK.

5. Rocznica urodzin N. W. X. MARYI ALEXANDRÓWNY w roku 1853.
13 Rocznica urodzin N. W. X. MICHAŁA MIKOŁAJEWICZA w roku 1832.

LISTOPAD.

8. Imieniny N. W. X. MICHAŁA MIKOŁAJEWICZA, oraz święto wszystkich Kawalerskich Rossyjskich Orderów.

24 Тезоименитство Ея И.В.В. К. ЕКАТЕРИНЫ МИХАИЛОВНЫ, и Кавалерскій праздникъ Ордена Св. Екатерины.
26. Кавалерскій праздникъ Ордена С. Георгія.
30. Кавалерскій праздникъ Ордена Св. Андрея первозваннаго.

24. Imieniny N. W. X. KATARZYNY MICHAŁOWNY, i Kawalerskie Swięto Orderu S-téj Katarzyny.
26. Kawalerskie Swięto Orderu S. Jerzego.
30. Kawalerskie święto Orderu S. Andrzeja.

Сверхъ означенныхъ дней, празднуются еще Церквами.

ПРАВОСЛАВНОЮ.

14 Апрѣля. Память первыхъ Св. Виленскихъ Муч. Антонія, Іоанна и Евстафія (въ Вилен. и Ков. Гу.
22 Мая. Всѣхъ Святыхъ.
26 Мая. Достопамятное возсоединеніе Уніатовъ съ православною Церковію.
9 Декабря. Зачатіе Пресвятыя Богородицы Св. Анною.

Сверхъ того: Во время великаго поста, для приготовленія къ Исповѣди, и пріобщенія Свят. Таинъ, Православные должны быть освобождены отъ всѣхъ работъ и повинностей, безъ зачета, въ продолженіи цѣлой которой либо недѣли (кромѣ послѣдней).

РИМСКО-КАТОЛИЧЕСКОЮ.

4 Марта. Св. Королевича Казимира, (въ Виленск. Ковен. и Грод. Губер. Р. К. Епархіи).
26 Мая. Тѣло Господне.
1 Ноября. Всѣхъ Святыхъ и 2 Нояб. поминальница за всѣхъ усопшихъ по 12 час. утра.
8 Декабря. Зачатіе Пресвятыя Богородицы Св. Анною.

Prócz oznaczonych dni, święcą jeszcze uroczyście Kościoły.

PRAWOSŁAWNY.

14 Kwiet. Pamiątkę piérwszych SS. Wileń. Mę. Antoniego, Jana i Eustachego, (w Wileń. i Kow. Gub.)
22 Maj. Wszystkich Swiętych.
26 Maj. Wielce pamiętne połączenie Uniatów z Prawosławnym Kościołem.
9 Grudnia. Niepokal. Poczęcie Najświętszej Maryi Panny.

Prócz tego: W czasie wielkiego Postu, dla przygotowania się do Spowiedzi, i przyjęcia Kommunii Sw., Prawosławni włościanie być mają wolni od wszelkich robót, powinności, i bez zaliczenia na następny tydzień, w przeciągu całego któregobykolwiek tygodnia, (oprócz ostatniego).

RZYMSKO-KATOLICKI.

4 Marca. Sw. Kazimierza Królewicza, (w Wileń. Kowień. i Grod. Gub. R. K. Dyecezyi).
26 Maj. Boże Ciało.
1 Listopada. Wszystkich Swiętych, i dzień Zaduszny dnia 2 Listopada do południa.
8 Grudnia. Niepokalanego Poczęcia najświętszej Maryi Panny.

ДНИ,
Въ которые бываетъ благодарственное молебствіе за побѣды.

ІЮНЬ.

27. Память побѣды подъ Полтавою.

ІЮЛЬ.

10. Торжественное воспоминаніе мира между Россійскою Имперіею и Оттоманскою Портою, заключеннаго въ Кучукъ-Кайнарджи, и присоединенія къ Россійской державѣ Таврическаго Царства.
27. Взятіе фрегатовъ при Ангутѣ и Гренгамѣ.

АВГУСТЪ.

9. Взятіе Нарвы.
19. Воспоминаніе одержанной надъ Прусскою арміею побѣды.

СЕНТЯБРЬ.

28. Воспоминаніе побѣды одержанной надъ Генераломъ Левенгауптомъ.

ОКТЯБРЬ.

11. Взятіе крѣпости Шлиссельбургъ.

DNI ZWYCIĘZKIE,
w które się śpiewa po Kościołach Te Deum laudamus.

CZERWIEC.

27. Pamiątka zwycięztwa pod Połtawą.

LIPIEC.

10. Pamiątka pokoju zawartego między Państwem Rossyjskiém i Portą Ottomańską w Kajnardży, i przyłączenia Taurynckiego Państwa do dzierżawy Rossyjskiéj.
27. Wzięcie Fregat pod Angutą i Grengamem.

SIERPIEN.

9. Pamiątka wzięcia Narwy.
19. Pamiątka zwycięztwa odniesionego nad wojskiem Pruskiém.

WRZESIEN.

28. Zwycięztwo odniesione nad Generałem Lewenhauptem.

PAZDZIERNIK,

11. Wzięcie twierdzy Szlisselburg.

РОСПИСАНІЕ ДНЕЙ ВЪ КОТОРЫЕ УЧЕНИКИ И ВОСПИТАННИКИ УЧЕБНЫХЪ ЗАВЕДЕНІЙ ДОЛЖНЫ БЫТЬ УВОЛЬНЯЕМЫ ОТЪ КЛАССНЫХЪ ЗАНЯТІЙ,

а) ВЪ ХРИСТІАНСКИХЪ ЗАВЕДЕНІЯХЪ (СВЕРХЪ ВАКАЦІОННАГО ВРЕМЕНИ).

Января 6. Богоявленіе Господне (увольняются 4 Января на канунѣ сочельника, по окончаніи ученія).

Февраля 2. Срѣтеніе Господне.

Сырная недѣля (Пятница и Суббота). На 4 недѣли Великаго поста во время говѣнія, воспитанники Благородныхъ Пансіоновъ и другихъ воспитательныхъ заведеній увольняются въ день пріобщенія Св. Таинъ послѣ обѣдни.

Мар. 25. Благовѣщ. Пресвятыя Богороди.

Вербное Воскресенье.

Страстной Недѣли Четвергъ, Пятница и Суббота и вся Свѣтлая Недѣля.

Апрѣля 17. Рожденіе ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЫСОЧЕСТВА ГОСУДАРЯ НАСЛѢДНИКА ЦЕСАРЕВИЧА, ВЕЛИКАГО КНЯЗЯ АЛЕКСАНДРА НИКОЛАЕВИЧА.

Апрѣля 23. Тезоименитство ЕЯ ВЕЛИЧЕСТВА ГОСУДАРЫНИ ИМПЕРАТРИЦЫ.

Вознесеніе Господне.

Дни Св. Троицы и Сошествіе Св. Духа.

Іюня 25. Рожденіе ЕГО ВЕЛИЧЕСТВА ГОСУДАРЯ ИМПЕРАТОРА.

Іюля 1. Рожденіе ЕЯ ВЕЛИЧЕСТВА ГОСУДАРЫНИ ИМПЕРАТРИЦЫ.

Августа 6. Преображеніе Господне.

— — 15. Успеніе Пресвятыя Богород.

Августа 22. Коронованіе ИХЪ ИМПЕРАТОРСКИХЪ ВЕЛИЧЕСТВЪ.

Августа 30. Тезоименитство ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЫСОЧЕСТВА ГОСУДАРЯ НАСЛѢДНИКА ЦЕСАРЕВИЧА.

Сентяб. 8. Рождество Пресвятыя Богород.

Ноября 20. Возшествіе на престолъ ГОСУДАРЯ ИМПЕРАТОРА.

Декабря 6. День Св. Николая Чудотворца и Тезоименитство ЕГО ВЕЛИЧЕСТВА ГОСУДАРЯ ИМПЕРАТОРА.

Декаб. 25 по 1 Янв. Рождество Господа Іисуса Христа. (Съ 23 Декабря послѣ утренняго ученія, до 1 Янв. включительно. Воспитанники возвращаются въ этотъ день вечеромъ).

Въ храмовые праздники Церквей при учебныхъ заведеніяхъ воспитанники увольняются послѣ обѣдни до вечера.

Воскресные дни.

Роспись праздничнымъ днямъ въ которые воспитанники Римско-Католическаго исповѣданія освобождаются отъ ученія.

Праздникъ Тѣла Господня (по принятому Римско-Католическою Церковію счисленію).

1 Ноября Всѣхъ Святыхъ.

8 Дек. Зача. Пресв. Богоро. Св. Анною.

Примѣчаніе: Приходскія и Сельскія Училища празднуютъ кромѣ того еще и въ слѣдующіе дни:

Мая 9. День Св. Чудотворца Николая.

Іюня 29. Празд. Св. Ап. Петра и Павла.

Августа 29. Усѣкновеніе главы честнаго славнаго Пророка предтечи и крестителя Господ. Іоанна.

Сент. 14. Воздвиже. чест. креста Господ.

Сентября 26. День Св. Апостола и Евангелиста Іоанна Богослова.

Октяб. 1. Покровъ пресвятыя Богород.

Октября 22. День Казанскія чудотворныя иконы пресвятыя Богородицы.

Ноября 21. Введеніе во храмъ пресвятыя Богородицы.

б) ВЪ КАЗЕННЫХЪ ЕВРЕЙСКИХЪ УЧИЛИЩАХЪ.

Въ вышесказанные Высокоторжественные Табельные Царскіе дни съ 5 по 8 число

Сивана 3 дня	(Въ половинѣ Мая)
17 Тамуза	(Въ концѣ Іюня)
8 и 9 Аба	(Въ половинѣ Іюля)
10 Тебесъ	(Въ половинѣ Декаб.)
13, 14 и 15 Адара	(Въ исходѣ Февраля)

Въ слѣдующіе важнѣйшіе Христіанскіе праздники:

1. Благовѣщеніе Пр. Богородицы.
2. Рождество Христово } по три
3. Свѣтлое Воскресное Христово } дня.

Субботніе дни.

Вакація назначается два раза въ годъ: весенняя во время Еврейскихъ праздниковъ (въ Мартѣ мцѣ) съ 8 Нисана до дня предшествующаго новолунному Эара, 21 день: осенняя (въ Сентябрѣ мцѣ) съ 28 Элула по 28 Тишри, 29 дней.

Примѣчаніе: Христіанскіе преподаватели въ сихъ заведеніяхъ освобождаются кромѣ того отъ уроковъ и въ праздники, означенные по Табели для Христіанскихъ заведеній.

МАГОМЕТАНСКІЙ КАЛЕНДАРЬ.

1271-й годъ Гиджры (1855).

Мѣсяцъ 5-й Джюмази-ль-Эввель (30 дней).

Суббота 1-е Генв. 8 (20).

Прим: Каждая пятница есть день молитвенный и день отдохновенія—Джюм'а.

Мѣсяцъ 6-й Джюмази-ль-Ахиръ (29 дней).

Понедѣльникъ 1-е Февр. 7 (19).

Мѣсяцъ 7-й Реджебъ (30 дней).

Вторникъ 1-е Марта 8 (20).

Воскресенье 6-е Намазъ Марта 13 (25).

Мѣсяцъ 8-й Ша'банъ (29 дней).

Четвергъ 1-е Апр. 7 (19).

Четвергъ 15 Намазъ 21 Апрѣля (3 Мая.)

Четвергъ 29 Чекъ-Гюни (заговѣніе) Мая 5 (17).

Мѣсяцъ 9-й Рамаданъ (30 дней).

Пятница 1-е Мая 6 (18).

Ораза или Оруджъ, постъ цѣлый мѣсяцъ отъ восхожденія до захожденія Солнца.

Вторникъ 26-е Кадыръ-Гюни.

Одинъ день въ послѣдней недѣлѣ Оразы Мая (31) (Іюня 12).

Суббота 30-е Арифе.

Поминаніе послѣдней Оразы Іюня 4 (16).

Мѣсяцъ 10-й Шевваль (29 дней).

Воскресенье 1-е Іюня 5 (17).

1-е, 2-е и 3-е Праздникъ Раманъ Бейрамъ.

Мѣсяцъ 11-е Зи'ль-Кадэ (30 дней).

Понедѣльникъ 1-е Іюля 4 (16).

Мѣсяцъ 12-й Зи'ль Хидждэ (29 дней).

Середа 1-е Авг. 3 (15).

10-е, 11-е, 12-е и 13-е Праз. Курбанъ-Бейрамъ (12, 13, 14 и 15).

НОВЫЙ ГОДЪ ГИДЖРЫ.

1272-й.

Мѣсяцъ 1-й Мухарремъ (30 дней).

Четвергъ 1-е Сент. 1 (13).

Суббота 10-е Намазъ Сен. 10 (23).

Мѣсяцъ 2-й Сеферъ (29 дней).

Суббота 1-е Окт. 1 (13).

Мѣсяцъ 3-й Реби'ю-ль Эввель (30 дней).

Воскресеніе 1-е Окт. 30 (Нояб. 11).

Мѣсяцъ 4-й Реби'ю-ль Ахиръ (29 дней).

Вторникъ 1-е Нояб. 29 (Д. 11).

Суббота 12 Мевлудъ Дек. 10 (22).

Праздникъ рожденія и смерти Магомета.

Мѣсяцъ 5-й Джюмази-ль-Эввель (30 дней).

Середа 1-е Дек. 28 (Ян. 9).

KALENDARZ MAHOMETAŃSKI.

1271-szy rok Hidżry (1855).

Miesiąc 5-ty Dżiumazi-l-Ewwel (dni 30).

Sobota 1-szy 8 Stycz. (20).

Uwaga. Każdy piątek jest dniem modlitwy i odpoczynku —Dżium'a.

Miesiąc 6-ty Dżiumazi-l-Achir (dni 29)

Poniedziałek 1-szy 7 Lut. (19).

Miesiąc 7-my Redżeb (dni 30).

Wtorek 1-szy 8 Mar. (20).

Niedziela 6-ty Namaz 13 Mar. (25).

Mies ąc 8-my Sza'ban (dni 29).

Czwartek 1-szy 7 Kwiet. (19).

Czwartek 15-ty Namaz 21 Kwiet. (3 m.)

Czwartek 29-ty Czek-Hiuni (początek postu) 5 Maja (17).

Miesiąc 9-ty Ramadan (dni 30).

Piątek 1-szy 6 Maja (18).

Oraza czyli Orudż post cały miesiąc od wschodu do zachodu słońca.

Wtorek 26-ty Kadyr-Hiuni.

Jeden dzień w ostatnim tygodniu Orazy 31 Maja (12 Czerw.)

Sobota 30 Aryfe.

Pamiątka ostatniej Orazy 4 Czer. (16).

Miesiąc 10-ty Szewwal (dni 29).

Niedziela 1-szy 5 Czer. (17).

1-szy, 2-gi i 3-ci Swięto Raman Bejram.

Miesiąc 11-ty Zi'l-Kade (dni 30).

Poniedziałek 1-szy 4 Lip. (16).

Miesiąc 12-ty Zi'l Chidżde (dni 29).

Sroda 1-szy 3 Sier. (15).

10-ty, 11-ty, 12-ty i 13-ty Święto Kurban-Bejram (12-ty, 13-ty, 14-ty i 15-ty).

NOWY ROK HIDŻRY.

1272-gi.

Miesiąc 1-szy Mucharrem (dni 30).

Czwartek 1-szy 1 Wrz. (13).

Sobota 10-ty Namaz 10 Wrz. (23).

Miesiąc 2-gi Sefer (dni 29).

Sobota 1-szy 1 Paźd. (13).

Miesiąc 3-ci Rebi'jul-l Ewwel (dni 30).

Niedziela 1-szy 30 Paźd. (11 List.)

Miesiąc 4-ty Rebi'ju-l Achir (dni 29).

Wtorek 1-szy 29 Listop. (11 Gr.)

Sobota 12 Mewlud 10 Gr. (22).

Święto narodzenia i śmierci Mahometa.

Miesiąc 5-ty Dżiumazi'l-Ewwel (dni 30).

Środa 1-szy 28 Gr. (9 St.)

ВОСХОЖДЕНІЕ И ЗАХОЖДЕНІЕ СОЛНЦА.
WSCHÓD I ZACHÓD SŁOŃCA.

	Числ. стар. стиля. Daty star. styl.	ВИЛЬНО. WILNO. Восх. wsch. ч. м.	ВИЛЬНО. WILNO. Захож. zach. ч. м.	Свѣт. нач. ч. м.	КОВНО. KOWNO. Восх. wsch. ч. м.	КОВНО. KOWNO. Захож. zach. ч. м.	ГРОДНО. GRODNO. Восх. wsch. ч. м.	ГРОДНО. GRODNO. Захож. zach. ч. м.	Свѣт. нач. ч. м.	МИНСКЪ. MIŃSK. Восх. wsch. ч. м.	МИНСКЪ. MIŃSK. Захож. zach. ч. м.	Дня прибудетъ минутъ. Dnia przybędzie minut.	Что должны показ. обык. часы, когда солнечн. показ. полдень. Co pow. pok. zwycz. zegkied. na kom. jest połudn. ч. м. с.	Числ. нов. стиля. Daty now. styl.	
Генварь, Styczeń.	1	8 20	3 58	6 5	8 21½	3 56½	8 14	4 4	6 4	8 15	4 3		12 8 52	13	Januarius.
	4	8 17	4 3		8 18½	4 1½	8 11	4 9		8 12	4 8	27	12 9 57	16	
	7	8 13	4 9		8 14½	4 7½	8 8	4 14		8 9	4 13		12 10 56	19	
	10	8 9	4 15	5 57	8 10½	4 13½	8 4½	4 19½	5 56	8 5½	4 18½		12 11 49	22	
	13	8 4	4 21		8 5	4 20½	7 59	4 26		8 0	4 25	33	12 12 34	25	
	16	7 59	4 27		8 0	4 26	7 55	4 31		7 56	4 30		12 13 12	28	
	19	7 53½	4 33½	5 45	7 55	4 32½	7 50	4 37	5 45	7 51	4 36		12 13 42	31	
	22	7 48½	4 39½		7 49½	4 38½	7 45½	4 42½		7 46½	4 41½	34	12 14 5	3	Februarius.
	25	7 43½	4 45½		7 44½	4 44½	7 40	4 49		7 40½	4 48½		12 14 21	6	
	28	7 37½	4 51½	5 32	7 38½	4 50½	7 34	4 55	5 32	7 34½	4 54½		12 14 29	9	
	31	7 31	4 58		7 32	4 57	7 28	5 1		7 28½	5 0½		12 14 31	12	
Февраль, Luty.	3	7 25	5 4		7 26	5 3	7 22	5 7		7 22½	5 6½	38	12 14 26	15	
	6	7 17½	5 10½	5 16	7 18	5 10	7 15	5 13	5 16	7 15½	5 12½		12 14 14	18	
	9	7 11½	5 16½		7 12	5 16	7 9½	5 18½		7 10	5 18	39	12 13 56	21	
	12	7 4	5 23		7 4½	5 22½	7 2½	5 24½		7 3	5 24		12 13 32	24	
	15	6 56½	5 29½	4 58	6 57	5 29	6 55	5 31	4 58	6 55½	5 30½		12 13 2	27	
	18	6 50½	5 34½		6 51	5 34	6 48½	5 36½		6 49	5 36		12 12 28	2	Martius.
	21	6 43	5 41		6 43½	5 40½	6 41½	5 41½		6 42	5 41	38	12 11 49	5	
	24	6 35	5 47	4 33	6 35½	5 46½	6 34½	5 47½	4 34	6 34½	5 47½		12 11 6	8	
	27	6 28	5 52½		6 28½	5 52	6 27½	5 53		6 27½	5 53		12 10 19	11	
Мартъ, Marzec.	2	6 20½	5 58½		6 20½	5 58½	6 20	5 59		6 20	5 59	40	12 9 30	14	
	5	6 12½	6 4½	4 8	6 12½	6 4½	6 12½	6 4½	4 11	6 12½	6 4½		12 8 39	17	
	8	6 6	6 10		6 6	6 10	6 5½	6 9½		6 5½	6 9½		12 7 46	20	
	11	5 58	6 16		5 58	6 16	5 58	6 16		5 58	6 16	40	12 6 51	23	
	14	5 50	6 22	3 42	5 50	6 22	5 50½	6 21½	3 45	5 50½	6 21½		12 5 56	26	
	17	5 43	6 27		5 43	6 27	5 43½	6 26½		5 43½	6 26½	39	12 5 0	29	
	20	5 35	6 33		5 35	6 33	5 36	6 32		5 36	6 32		12 4 5	1	Aprilis.
	23	5 27	6 39	3 13	5 26½	6 39½	5 28½	6 38	3 17	5 28½	6 38		12 3 11	4	
	26	5 20	6 44		5 19½	6 44½	5 21½	6 43½		5 21	6 43½		12 2 18	7	
	29	5 12½	6 50½		5 12	6 51	5 14½	6 48½		5 14	6 49	39	12 1 27	10	
Апрѣль, Kwiecień.	1	5 4½	6 56½	2 40	5 4	6 57	5 6½	6 54½	2 47	5 6	6 55		12 0 38	13	
	4	4 57	7 3		4 56½	7 3½	5 0	7 0		4 59½	7 0½	38	11 59 53	16	
	7	4 50½	7 8		4 50	7 8½	4 53½	7 5		4 53	7 5½		11 59 11	19	
	10	4 44	7 13	2 6	4 43½	7 13½	4 47½	7 9½	2 18	4 47	7 10		11 58 32	22	
	13	4 37	7 19		4 36	7 20	4 40½	7 15½		4 40	7 16	37	11 57 57	25	
	16	4 30½	7 24½		4 29½	7 25½	4 33½	7 21½		4 33	7 22		11 57 27	28	
	19	4 23½	7 30½	1 23	4 22½	7 31½	4 27½	7 26½	1 39	4 27	7 27		11 57 1	1	Maius.
	22	4 17	7 36		4 16	7 37	4 21½	7 32½		4 21	7 33	35	11 56 40	4	
	25	4 12	7 41		4 11	7 42	4 16	7 37		4 15½	7 37½		11 56 24	7	
	28	4 5	7 47		4 4	7 48	4 9½	7 42½	0 44	4 9	7 43½		11 56 13	10	

Месяцъ	Числ. стар. стиля. Daty star. styl.	ВИЛЬНО. WILNO. Восх. wsch. ч. м.	ВИЛЬНО. WILNO. Захож. zach. ч. м.	Свѣт. нач. ч. м.	КОВНО. KOWNO. Восх. wsch. ч. м.	КОВНО. KOWNO. Захож. zach. ч. м.	ГРОДНО. GRODNO. Восх. wsch. ч. м.	ГРОДНО. GRODNO. Захож. zach. ч. м.	Свѣт. нач. ч. м.	МИНСКЪ. MIŃSK. Восх. wsch. ч. м.	МИНСКЪ. MIŃSK. Захож. zach. ч. м.	Дня прибудетъ минутъ. Dnia przybędzie minut.	Что должны показ. обык. часы, когда солнечн. показ. полдень. Co powin. pok. zwycz. zeg. kiedy na komp. jest południe. ч. м. с.	Числ. нов. стиля. Daty now. styl.	
Май, Maj.	1	3 59½	7 52½	Зари во всю ночь съ 27 Апрѣля по 23 Іюля.	3 58½	7 53½	4 4½	7 47½	Зари во всю ночь съ 1 Мая по 19 Іюля.	4 3½	7 48½		11 56 7	13	Majus.
	4	3 54½	7 57½		3 53½	7 58½	3 59	7 52½		3 58	7 53½	30	11 56 7	16	
	7	3 49½	8 2½		3 48	8 4	3 55	7 57		3 54	7 58		11 56 11	19	
	10	3 45½	8 7½		3 44	8 8	3 51½	8 1½		3 50½	8 2		11 56 21	22	
	13	3 41½	8 11½		3 40	8 12	3 47½	8 5½		3 46½	8 6½	25	11 56 35	25	
	16	3 37½	8 16½		3 36	8 18	3 44	8 10		3 43	8 11		11 56 54	28	
	19	3 34½	8 20½		3 33	8 22	3 40	8 14		3 39½	8 15		11 57 17	31	
	22	3 30½	8 24½		3 29	8 26	3 36½	8 18½		3 35½	8 19½	20	11 57 43	3	Junius.
	25	3 28½	8 27½		3 27	8 29	3 34½	8 21½		3 33½	8 22½		11 58 14	6	
	28	3 27	8 30		3 25½	8 31½	3 33	8 25		3 32	8 26		11 58 47	9	
	31	3 25½	8 33½		3 23½	8 35½	3 32	8 27		3 30½	8 28½	12	11 59 22	12	
Іюнь, Czerwiec.	3	3 24½	8 35½		3 22½	8 37½	3 31	8 29		3 29½	8 30½		12 0 0	15	
	6	3 24½	8 36½		3 22½	8 38½	3 31½	8 29½		3 30	8 31		12 0 39	18	
	9	3 24½	8 37½		3 22½	8 39½	3 32	8 30½		3 30½	8 32	2	12 1 18	21	
	12	3 25	8 38½		3 23	8 40½	3 32½	8 31½		3 31	8 33		12 1 57	24	
	15	3 26½	8 38½		3 24½	8 40	3 33½	8 31½		3 32	8 33		12 2 35	27	
	18	3 28	8 37½		3 26	8 39½	3 34	8 32		3 32½	8 33½	Дня убудетъ	12 3 12	30	
	21	3 31	8 36½		3 29½	8 38	3 37½	8 29½		3 36	8 31	8	12 3 46	3	Julius.
	24	3 34	8 35		3 32½	8 36½	3 40½	8 28		3 39½	8 29½		12 4 18	6	
	27	3 37½	8 32½		3 35½	8 34½	3 43½	8 25½		3 42½	8 26½	15	12 4 47	9	
	30	3 40	8 30½		3 38½	8 32	3 47	8 23½		3 46	8 24½		12 5 13	12	
Іюль, Lipiec.	3	3 44	8 27		3 42½	8 28½	3 50½	8 20½		3 49½	8 21½		12 5 34	15	
	6	3 48½	8 24		3 47	8 25½	3 55	8 17		3 54	8 18	24	12 5 51	18	
	9	3 53	8 19		3 51½	8 20½	3 59	8 13		3 58	8 14		12 6 4	21	
	12	3 58	8 14½		3 57	8 15½	4 3	8 9		4 2	8 10		12 6 11	24	
	15	4 3	8 9		4 2	8 10	4 7½	8 4½		4 7½	8 4½	27	12 6 12	27	
	18	4 7½	8 5		4 6½	8 6	4 12	8 0		4 11	8 1		12 6 9	30	
	21	4 13	7 59		4 12	8 0	4 17½	7 54½		4 16½	7 55½		12 6 0	2	Augustus.
	24	4 17½	7 53½	ч.	4 16½	7 54½	4 22	7 49	ч.	4 21	7 50	33	12 5 46	5	
	27	4 23½	7 47½	1 2	4 22½	7 48½	4 28	7 43	1 18	4 28	7 43		12 5 26	8	
	30	4 28½	7 41½		4 27½	7 42½	4 32½	7 37½		4 32	7 38		12 5 2	11	
Августъ, Sierpień.	2	4 34	7 35		4 33	7 36	4 37½	7 31½		4 37	7 32	34	12 4 32	14	
	5	4 38½	7 28½	1 52	4 37½	7 29½	4 43	7 25	2 6	4 42½	7 25½		12 3 57	17	
	8	4 45	7 22		4 44½	7 22½	4 48	7 18½		4 47½	7 19		12 3 18	20	
	11	4 51	7 14		4 50½	7 14½	4 53½	7 11½		4 53	7 11½	36	12 2 34	23	
	14	4 56	7 7½	2 26	4 55½	7 8	4 57½	7 5	2 33	4 57	7 5½		12 1 46	26	
	17	5 1½	7 1		5 1	7 2	5 3½	6 57½		5 3	6 58		12 0 55	29	
	20	5 7½	6 52½		5 7	6 53	5 10	6 50		5 9½	6 50½	38	12 0 0	1	Septem.
	23	5 13	6 45	2 55	5 13½	6 45½	5 15	6 43	3 2	5 14½	6 43½		11 59 3	4	
	26	5 18	6 38		5 17½	6 38½	5 19½	6 36½		5 20	6 36½		11 58 4	7	
	29	5 24	6 30		5 24	6 30	5 25½	6 28½		5 25½	6 27½		11 57 3	10	

Месяц	Числ. стар. стиля / Data star. styl.	ВИЛЬНО. WILNO. Восх. wsch. ч. м.	ВИЛЬНО. WILNO. Захож. zach. ч. м.	Свѣт. нач. ч. м.	КОВНО. KOWNO. Восх. wsch. ч. м.	КОВНО. KOWNO. Захож. zach. ч. м.	ГРОДНО. GRODNO. Восх. wsch. ч. м.	ГРОДНО. GRODNO. Захож. zach. ч. м.	Свѣт. нач. ч. м.	МИНСКЪ. MINSK. Восх. wsch. ч. м.	МИНСКЪ. MINSK. Захож. zach. ч. м.	Дня убудетъ минутъ. / Dn. ubędzie minut.	Что должны показ. обык. часы, когда солнечн. показ. полдень. / Co powin. pok. zwycz. zeg., kiedy na komp. jest południe. ч. м. с.	Числ. нова. стиля. / Data nowe. styl.	
Сентябрь, Wrzesień.	1	5 30	6 22	3 19	5 30	6 22	5 31	6 21	3 25	5 31	6 21	39	11 56 1	13	September.
	4	5 36	6 15		5 36	6 15	5 36	6 14		5 36	6 14		11 54 58	16	
	7	5 41	6 7		5 41	6 7	5 41½	6 6½		5 41½	6 6½	40	11 53 54	19	
	10	5 46½	5 59½	3 41	5 46½	5 59½	5 46½	5 59½	3 45	5 46½	5 59½		11 52 51	22	
	13	5 51½	5 51½		5 51½	5 51½	5 51½	5 52		5 51½	5 52		11 51 49	25	
	16	5 57½	5 43½		5 57½	5 43½	5 57	5 44½		5 57	5 44½	40	11 50 48	28	
	19	6 3½	5 36½	4 0	6 3½	5 36½	6 3	5 37	4 4	6 3	5 37		11 49 49	1	
	22	6 10	5 29		6 10½	5 28½	6 9½	5 28½		6 9½	5 28½		11 48 52	4	
	25	6 15½	5 22		6 16	5 21½	6 15	5 21		6 15	5 21	40	11 47 59	7	
	28	6 20½	5 14½	4 18	6 21	5 14	6 20	5 14	4 22	6 20	5 14		11 47 10	10	
Октябрь, Październik.	1	6 26½	5 7		6 27	5 6½	6 25½	5 7½		6 26	5 7		11 46 25	13	October.
	4	6 31½	5 0		6 32	4 59½	6 29½	5 1½		6 30	5 1	38	11 45 44	16	
	7	6 37½	4 53½	4 36	6 38	4 53	6 35	4 55	4 36	6 35½	4 54½		11 45 8	19	
	10	6 43½	4 46		6 44½	4 45	6 40	4 49		6 40½	4 48½		11 44 38	22	
	13	6 49½	4 39		6 50½	4 38	6 46	4 42		6 46½	4 41½	38	11 44 14	25	
	16	6 55½	4 32½	4 52	6 56½	4 32	6 52½	4 35½	4 52	6 53	4 35		11 43 56	28	
	19	7 1½	4 26		7 2½	4 25	6 58½	4 28½		6 59	4 28		11 43 45	31	
	22	7 8	4 19½		7 9	4 18½	7 5	4 22		7 5½	4 21½	37	11 43 42	3	November.
	25	7 14	4 13	5 8	7 15	4 12	7 10½	4 16½	5 8	7 11	4 16		11 43 45	6	
	28	7 20½	4 7½		7 21½	4 6½	7 16½	4 11½		7 17½	4 10½		11 43 57	9	
	31	7 26	4 2½		7 27	4 1½	7 22	4 6		7 23	4 5	33	11 44 15	12	
Ноябрь, Listopad.	3	7 31½	3 57½	5 24	7 32½	3 56½	7 27½	4 2	5 23	7 28½	4 1		11 44 42	15	
	6	7 38	3 53½		7 39½	3 52	7 33½	3 57		7 34½	3 56		11 45 16	18	
	9	7 43½	3 48½		7 45	3 47	7 39	3 53		7 40	3 52	31	11 45 57	21	
	12	7 49½	3 44	5 37	7 51	3 42	7 44½	3 48½	5 36	7 45½	3 47½		11 46 45	24	
	15	7 54½	3 40½		7 56	3 39	7 49½	3 45½		7 50½	3 44½		11 47 41	27	
	18	7 59½	3 38½		8 1	3 37	7 54	3 43		7 55	3 42	24	11 48 43	30	
	21	8 5	3 35	5 49	8 6½	3 33½	7 59	3 41	5 47	8 0	3 40		11 49 51	3	December.
	24	8 8½	3 33½		8 10	3 32	8 3	3 39		8 4	3 38		11 51 5	6	
	27	8 13½	3 31½		8 15	3 30	8 7½	3 37		8 8	3 36	15	11 52 23	9	
	30	8 16	3 31	5 58	8 17½	3 29½	8 10½	3 36½	5 55	8 12	3 35		11 53 46	12	
Декабрь, Grudzień.	3	8 19	3 31		8 21	3 29	8 13½	3 36		8 15	3 34½		11 55 12	15	
	6	8 21½	3 31½		8 23½	3 29	8 16	3 36½		8 17½	3 35	6	11 56 40	18	
	9	8 23½	3 32½	6 5	8 25½	3 30	8 18	3 38	6 3	8 19½	3 36½		11 58 9	21	
	12	8 25	3 34		8 27	3 32	8 19½	3 39½		8 21	3 38	Д. при-	11 59 39	24	
	15	8 25½	3 36½		8 27½	3 34½	8 20	3 42		8 21½	3 40½	будетъ	12 1 8	27	
	18	8 26	3 39	6 7	8 28	3 37	8 20½	3 44½	6 5	8 22	3 43	4	12 2 36	30	
	21	8 25	3 42½		8 26½	3 41	8 20	3 48		8 21½	3 46½		12 4 3	2	Januar.
	24	8 24	3 47		8 25½	3 44½	8 19	3 51½		8 20½	3 50	14	12 5 26	5	
	27	8 23	3 50½	6 10	8 24½	3 48½	8 18	3 56	6 9	8 18½	3 55		12 6 45	8	
	30	8 20½	3 55½		8 22	3 54	8 15	4 1		8 16	4 0		12 8 0	11	

ПРИБАВЛЕНІЕ КЪ КАЛЕНДАРЮ
на 1855 годъ.

а) *Небесныя явленія.*

ПЛАНЕТЫ.

Въ солнечной системѣ въ настоящее время уже извѣстно 37 *главныхъ планетъ*, *) т. е. такихъ которыя движутся непосредственно около солнца и 21 *спутникъ*, т. е. подчиненныхъ планетъ, кои сопровождаютъ главныя, какъ *луна* сопровождаетъ *землю*. Изъ первыхъ можно видѣть простыми глазами только Меркурія, Венеру, Марса, Юпитера и Сатурна; слѣд. не больше какъ видѣли и знали древніе; а изъ вторыхъ также одну только земную луну.

Дабы различить на небѣ какая изъ звѣздъ есть планета и какая именно, изъ числа выше упомянутыхъ пяти, къ тому можетъ служить слѣдующая табличка, въ которой показаны болѣе замѣчательныя явленія, долженствующія произойти въ теченіи 1855 года.

ГЕН. 6 (18) 7 ч. 25 ми. по полуд. ♀ въ соед. съ ♃ когда 1-я только на $^3/_4$ град. южнѣе.	*Венера* и *Юпитеръ:* хотя обѣ планеты будутъ стоять близко къ солнцу, а именно на 9° къ востоку; но могутъ быть видимы простыми глазами почти полчаса послѣ захожденія солнца.

*) Названія всѣхъ главныхъ планетъ по порядку ихъ отстоянія отъ солнца: 1) Меркурій, 2) Венера, 3) Земля (съ однимъ спутникомъ), 4) Марсъ, 5) Флора, 6) Мельпомена, 7) Массалія, 8) Викторія, 9) Веста, 10) Эвтерпе, 11) Ирида, 12) Метида, 13) Фокея, 14) Геба, 15) Фортуна, 16) Партенопа, 17) Лутеція, 18) Амфитрида, 19) Θетида, 20) Эгерія, 21) Астрея, 22) Ирена, 23) Прозерпина, 24) Эвномія, 25) Талія, 26) Юнона, 27) Церера, 28) Паллада, 29) Беллона, 30) Калліопа, 31) Психея, 32) Θемида, 33) Гигея, 34) Юпитеръ (съ 4-мя спутниками), 35) Сатурнъ (съ кольцомъ и осьмью спутниками), 36) Уранъ (съ шестью спутниками), 37) Нептунъ (съ двумя спутниками).

DODATEK DO KALENDARZA
na rok 1855.

a) *Zjawiska niebieskie.*

PLANETY.

W systemie słonecznym w obecnym czasie już jest znajomych 37 *planet głównych* *), t. j. takich, które bezpośrednio krążą około słońca i 21 *księżyców*, t. j. planet podrzędnych, które towarzyszą głównym, jak np. *księżyc ziemski*. Z pierwszych widzieć można gołém okiem tylko Merkurego, Wenerę, Marsa, Jowisza i Saturna; przeto nie więcéj jak widzieli i znali starożytni; z drugich zaś także jeden tylko księżyc ziemi może być widziany.

Aby rozróżnić na niebie jaka z gwiazd jest planetą i jakim mianowicie, z liczby pięciu wyżéj wspomnianych, może posłużyć następująca tabliczka, w któréj pokazane są więcéj godne uwagi zjawiska, mające nastąpić w ciągu roku 1855.

STYCZ. 6 (18) o g. 7 m. 25 po południ. ♀ w połącz. z ♃ kiedy piérwszy tylko na $^3/_4$ stop. bardziéj na połud.	*Wenus* i *Jowisz*: chociaż oba planety będą stały blizko słońca, a mianowicie na 9° ku wschodowi; lecz mogą być widziane gołém okiem prawie pół godziny po zachodzie słońca.

*) Nazwiska wszystkich planet głównych podług porządku ich odległości od słońca: 1) Merkuryusz, 2) Wenus, 3) Ziemia (z jednym księżycem), 4) Mars, 5) Flora, 6) Melpomena, 7) Massalia, 8) Wiktorya, 9) Westa, 10) Euterpe, 11) Irys, 12) Metys, 13) Focea, 14) Hebe, 15) Fortuna, 16) Partenope, 17) Lutecya, 18) Amphitr, 19) Tetys, 20) Egerya, 21) Astrea, 22) Irena, 23) Prozerpina, 24) Eunomia, 25) Talia, 26) Juno, 27) Ceres, 28) Pallas, 29) Bellona, 30) Kalliope, 31) Psyche, 32) Temis, 33) Hygea, 34) Jowisz (ze 4-ma księżycami), 35) Saturn (z pierścieniem i ośmią księżycami), 36) Uran (z sześcią księżycami), 37) Neptun (z dwóma księżycami).

ГЕНВ. 7 (19) ♂ въ соед. съ ☾ (въ 2 ч. по полудни).

Марсъ и *Луна:* послѣ захожденія солнца можно будетъ усмотрѣть слабый серпъ луны и вверхъ отъ него почти на 5° свѣтлую красноватую звѣзду. Это есть *Марсъ*.

ГЕНВ. 15 (27) ♄ въ соед. съ ☾ (въ 10 ч. 20 м. по пол.)

Вечеромъ планета Сатурнъ только на 3° будетъ находиться южнѣе луны. Ее легко различить по спокойному бѣлому свѣту.

ГЕНВ. 26 (7 Февр.) ♀ въ соед. съ ♂ (въ 3 ч. 12 м. по полуд.)

Венера только на полградуса южнѣе *Марса*.

ГЕНВ. 27 (8 Февр). ☿ въ прикосн. съ ♂ въ 5 ч. 20 м. утра (у насъ не видимо).

Это интересное прикосновеніе двухъ планетъ, и даже можетъ быть кажущееся покрытіе *Марса Меркуріемъ* не будетъ къ сожалѣнію нами видимо; но въ новой Голландіи и отчасти въ Азіи.

Въ 9 ч. 25 м. вечера ☿ въ соед. съ ♀

Меркурій почти только на полградуса сѣвернѣе *Венеры*.

Прим.

Веч. Генвар. 26 / Февр. 7

♂

♀ ☿

Веч. Генвар. 27 / Февр. 8

☿

♀ ♂

Весьма рѣдкое и въ высокой степени интересное явленіе *видимаго сближенія* трехъ большихъ планетъ: *Меркурія*, *Венеры* и *Марса* представитъ для всѣхъ любителей неба интересное зрѣлище въ вечеру 26-го и 27-го Генваря, послѣ захожденія солнца въ теченіи одного часа. Около 5½ часовъ вечера взаимное положеніе трехъ планетъ (на юго-западѣ близъ горизонта) будетъ таково, какъ показано на сторонѣ и разстояніе между ними будетъ казаться не больше видимагопоперечника луны.

ФЕВР. 6 (18) въ 3 ч. 50 м. по полудни.

Наибольшее восточное отклоненіе *Меркурія* отъ солнца. Вечеромъ по захожденіи солнца еще болѣе полутора часа остается надъ горизонтомъ и потому можетъ быть видимъ простыми глазами; равно какъ и въ ближайшіе дни.

STYCZ. 7 (19) ♂ w połąc z ☾ (o g. 2 po połud.)

Mars i *Księżyc:* po zachodzie słońca można będzie dojrzeć słaby sierp księżyca i w górze od niego prawie na 5° światłą czerwonawą gwiazdę. To *Mars*.

STYCZ. 15 (27) ♄ w połącz. z ☾ (o g. 10 m. 20 po poł.)

Wieczorem planeta Saturn tylko na 3° będzie się znajdował bardziéj na południe od księżyca. Łatwo go rozróżnić po spokojném białém świetle.

STYCZ. 26 (7 Lut.) ♀ w połącz. z ♂ (o g. 3 m. 12 po poł.)

Wenus tylko na pół stopnia bardziéj na południe *Marsa*.

STYCZ. 27 (8 Lut). ☿ w zet. z ♂ o g. 5 m. 20 rano (u nas niewidzialne).

Zajmujące to zetknięcie się dwóch planet, i nawet być może zdające się pokrycie *Marsa* przez *Merkurego* nie będzie na nieszczęście przez nas widziane; lecz w Nowéj Hollandyi i po części w Azyi.

O g. 9 m. 25 wieczorem ☿ w połącz. z ♀

Merkuryusz prawie tylko na pół stopnia bardziéj na północ Wenery.

Uwaga.

Wiecz. Stycz. 26 / Lut. 7

♂

♀ ☿

Wiecz. Stycz. 27 / Lut. 8

☿

♀ ♂

Bardzo rzadkie i w wysokim stopniu zajmujące zjawisko *widzialnego zbliżenia się* trzech wielkich planet: *Merkurego*, *Wenery* i *Marsa* przedstawi dla wszystkich miłośników nieba zajmujące widowisko w wieczór 26 i 27 Stycznia, po zachodzie słońca w przeciągu jednéj godziny. Około 5½ godziny wieczorem wzajemne położenie trzech planet na południozachodzie blizko poziomu będzie takowe, jak pokazano na boku i odległość między niémi będzie się zdawała nie większą od widzialnéj średnicy księżyca.

LUT. 6 (18) o g. 3 m. 50 po południu.

Największe wschodnie zboczenie się *Merkurego* od słońca. Wieczorem po zachodzie słońca jeszcze więcéj niż półtoréj godziny zostaje nad poziomem, a przeto może być widzianym gołém okiem; równie jak i we dni najbliższe.

ФЕБР. 8 (20) ☿ въ соед. съ ♀ въ 5 ч. по полуд.	*Меркурій* въ соедин. съ *Венерою*, стоитъ на $3\frac{1}{2}^{0}$ выше послѣдней.
МАРТ. 11 (23) ♄ въ соед. съ ☾ въ 4 ч. 15 м. по полуд.	По захожденіи солнца можно будетъ видѣть Сатурна на 4^{0} южнѣе Луны.
АПР. 7 (19) ♀ въ соед. съ ☾ (въ 1 ч. 45 м. по полуноч.)	Вечеромъ 6 (18) числа при захожденіи *Венеры*, она будетъ стоять весьма близко къ Лунѣ.
МАЙ 13 (25) (въ $2\frac{1}{2}$ ч. по полуд.) ☿ въ соед. съ ♄.	*Меркурій* стоитъ еще на 3^{0} выше Сатурна однако же и по минованіи сумерекъ едва ли можетъ быть видимъ простыми глазами. Венера же въ эти дни будетъ хорошо видима на юго-западѣ по захожденіи солнца.
ІЮНЬ 2 (14) и 3 (15)	Наибольшее восточное отклоненіе *Меркурія*, который хотя съ трудомъ можетъ быть усматриваемъ на западѣ при наступленіи ночи.
ІЮЛЬ 11 (23)	Въ полдень наибольшее восточное отклоненіе *Венеры* отъ солнца $45^{0}\frac{1}{2}$.
ІЮЛЬ 18 (30) ♃ въ соед. съ ☾ въ 8 ч. 50 м.	*Юпитеръ* стоитъ почти на 4^{0} сѣвернѣе луны.
ІЮЛЬ 20 (Ав. 1) (въ 4 ч. 7 м. по полуд.)	*Меркурій* видимъ простыми глазами на востокѣ передъ восходомъ солнца; ибо наибольшее западное отклоненіе онаго достигаетъ $19^{0}\frac{1}{2}$.
АВГ. 15 (27) въ 2 ч. 26 м. по полун. ♃ въ соед. съ ☾.	*Юпитеръ* почти на 4^{0} сѣвернѣе луны.
ОКТЯБ. 8 (20) въ 2 ч. 30 м. по полуд. ♃ въ соед. съ ☾.	*Юпитеръ* на 4^{0} сѣвернѣе луны.
ОКТ. 23 (4 Нояб). въ 5 ч. 13 м. утра ♂ въ соед. съ ☾.	*Марсъ* на 3^{0} южнѣе луны.

LUT. 8 (20) ☿ w połącz. z ♀ o g. 5 po połud.	*Merkuryusz* w połącz z *Wenerą*, stoi na $3\frac{1}{2}^{0}$ wyżéj od ostatniéj.
MARZ. 11 (23) ♄ w połącz z ☾ o g. 4 m. 15 po po	Po zachodzie słońca można będzie widzieć Saturna na 4^{0} bardziéj na południe od księżyca.
KWIET. 7 (19) ♀ w połącz. z ☾ (o g. 1 m. 45 po poł.)	Wieczorem 6 (18) dnia przy zachodzie *Wenery*, będzie stał bardzo blizko księżyca.
MAJ 13 (25) (o g. $2\frac{1}{2}$ po poł.) ☿ w połąc. z ♄.	*Merkuryusz* stoi jeszcze na 3^{0} wyżéj od Saturna, jednakże i po przejściu zmroku trudno może być widziany gołém okiem. Wenus zaś w te dni będzie dobrze widzianą na południe-zachód po zachodzie słońca.
CZERW. 2 (14) i 3 (15)	Największe wschodnie zboczenie *Merkurego*, który z trudnością wszkże może być postrzegany na zachodzie za nadejściem nocy.
LIPIEC 11 (23)	W południe największe wschodnie odwrócenie sie *Wenery* od słońca $45^{0}\frac{1}{2}$.
LIPIEC 18 (30) ♃ w połącz z ☾ o g. 8 m. 50.	*Jowisz* stoi prawie na 4^{0} bardziéj na północ od księżyca.
LIPIEC 20 (Sierp. 1) (o g. 4 m. 7 po poł.)	*Merkuryusz* jest widziany gołém okiem na wschodzie przed wschodem słońca; bo największe zachodnie zboczenie jego dochodzi $19^{0}\frac{1}{2}$.
SIER. 15 (27) o g. 2 m. 26 po poł. ♃ w połącz. z ☾.	*Jowisz* prawie na 4^{0} bardziéj na północ od księżyca.
PAZD. 8 (20) o g. 2 m. 30 po poł. ♃ w połącz. z ☾.	*Jowisz* na 4^{0} bardziéj na północ od księżyca.
PAZD. 23 (4 Listop). o g. 5 m. 13 rano ♂ w połąc. z ☾.	*Mars* na 3^{0} bardziéj na południe od księżyca.

ОКТ. 25 (6 Нояб). въ 5 ч. 50 м. утра. *Венера* на 4° южнѣе луны. Въ эти дни она достигаетъ наибольшаго блеска до 10 (22 Ноября) и можетъ иногда быть усматриваема днемъ 29 Ноября она достигаетъ наибольшаго отклоненія 47°.

НОЯБ. 8 (20) утромъ. *Меркурій* достигаетъ наибольшаго отклоненія къ западу и можетъ быть видимъ на Востокѣ простыми глазами предъ восходомъ солнца.

НОЯБРЯ. 20 (2 Декаб.) ♂ въ соед. съ ☾ въ 10 ч. вечера. *Марсъ* на $1\frac{1}{2}°$ южнѣе луны.

ДЕКАБРЬ 19 (31) (въ 11 ч. до полудн.) ♂ въ соед. съ ☾. Передъ восходомъ солнца луна будетъ приближаться къ Марсу; но наибольшаго приближенія, а именно на $\frac{1}{4}$ градуса, уже нельзя будетъ видѣть; ибо солнце восходитъ въ $8\frac{1}{2}$ часовъ.

КОМЕТЫ.

Число всѣхъ кометъ, которыя могутъ входить въ нашу солнечную систему безъ сомнѣнія весьма огромно и мы знаемъ изъ нихъ еще только весьма малую часть. Не смотря на то уже внесено въ росписи до 700 различныхъ кометъ, о появленіи которыхъ сохранились болѣе или менѣе достовѣрныя извѣстія; но изъ нихъ только около 200 такихъ, коихъ пути хорошо исчислены. Еще весьма немного такихъ кометъ, которыхъ появленіе (т. е. возвращеніе къ солнцу) астрономы въ состояніи съ точностію предсказывать впередъ (а именно только шесть). А потому не удивительно, что множество кометъ является къ намъ неожиданно. Такъ въ истекшемъ 1853 году появилось 5 новыхъ кометъ, изъ коихъ 2 были видимы простыми глазами. Въ Мартѣ 1854 г. снова одна, также видѣнная простыми глазами.— Видимость кометъ простыми глазами зависитъ отъ многихъ, иногда, можно сказать, случайныхъ обстоятельствъ, и не всегда большія кометы и проходящія вблизи земли могутъ быть лучше видимы нежели другія.— Особенно богато было такими кометами 16-е столѣтіе, въ теченіи котораго въ Европѣ наблюдаемо

PAZD. 25 (6 Listop.) o g. 5 m. 50 rano. *Wenus* na 4° bardziéj na południe od księżyca. W dni te ona dochodzi największego blasku do 10 (22) Listopada i może niekiedy być postrzegana we dnie 29 Listopada dochodzi największego zboczenia 47°.

LISTOPAD 8 (20) rano. *Merkury* dochodzi największego zboczenia ku zachodowi i może być widzialny na wschodzie gołém okiem do wschodu słońca.

LISTOP. 20 (2 Grud.) ♂ w połącz. z ☾ o g. 10 wieczorem. *Mars* na $1\frac{1}{2}°$ bardziéj na południe od księżyca.

GRUD. 19 (31) (o g. 11 przed poł.) ♂ w połącz. z ☾. Przed wschodem słońca będzie się zbliżał do Marsa; lecz największego zbliżenia, a mianowicie na $\frac{1}{4}$ stopnia, już nie można będzie widzieć, bo słońce wschodzi już o godzinie $8\frac{1}{2}$.

KOMETY.

Liczba wszystkich komet, które wchodzą w skład naszego systematu słonecznego jest bez wątpienia bardzo wielka lecz my znamy z nich jeszcze tylko część nader małą. Pomimo tego wciągnięto już do spisu do 700 rozmaitych komet, o pokazaniu się których zachowały się mniéj więcéj wiary godne wiadomości; lecz z nich jest tylko około 200 takich, których drogi dobrze są wyliczone. Jeszcze bardzo niewiele takich komet, których pokazanie się (t. j. powrót do słońca) astronomowie są w stanie z dokładnością przepowiadać na przyszłość (a mianowicie tylko sześć). Przeto nie dziw, że mnóstwo komet pokazuje się u nas niespodzianie. Takim sposobem w roku upłynionym 1853 pokazało się 5 nowych komet, z których dwa gołém okiem były widziane. W marcu r. 1854 znowu jeden, także widziany gołém okiem. Widzialność komet gołém okiem zależy od wielu, niekiedy, rzec można, przypadkowych okoliczności, i nie zawsze wielkie komety i przechodzące w blizkości ziemi mogą być lepiéj od innych widziane. Szczególniéj w takie komety bogaty był wiek 16-ty, w przeciągu którego

было 23 появленія. Съ начала нынѣшняго столѣтія видѣли уже 11 такихъ кометъ; а между тѣмъ въ теченіи всего 18 столѣтія только 8.— Число телескопическихъ кометъ несравненно болѣе. Можно считать на каждый годъ отъ 3 до 4, а напр. въ 1846 г. было 6. А сколько кометъ можетъ проходить и вблизи насъ незамѣченными?— И такъ въ будущемъ 1855 г. можно надѣяться, что астрономы откроютъ 3 или 4 новыя кометы; но будетъ ли хоть одна изъ нихъ видна простыми глазами, этого предсказать нельзя; ибо въ этотъ годъ не появится ни одна изъ извѣстныхъ уже кометъ, которыхъ время обращенія около солнца опредѣлено. Ожидаютъ однакоже возвращенія къ солнцу большой кометы, которая являлась въ 1264 и 1556 годахъ и тогда навела большой страхъ на суевѣрныхъ людей; но время ея возвращенія къ намъ по вычисленіямъ приходится не ранѣе 1856 года и не позже 1860 года, хотя и можетъ однако же случиться, что мы увидимъ ее уже въ 1855 г.

ПРАЗДНИКИ ЕВРЕЙСКIЕ.

ФЕФРАЛЯ. 20. Пуримъ (торжественный день по поводу гибели Амана въ Персидскомъ Царствѣ).
МАРТЪ. 22 и 23. Пейсахъ (первые дни Пасхи), или исхода изъ Египта.
24, 25, 26, и 27, Холгамоедъ, буднишніе дни (полупраздники) между праздниками.
28, и 29, Послѣдніе дни праздника.
МАЙ. 11, и 12, Шавуссъ. Пятидесятница.
СЕНТЯБРЬ. 1, и 2, Рошъ-Гашона, (Новый 5616 годъ).
10, Iомъ-Кипуръ (день всхода очищенія отъ грѣховъ), строгій постъ.
15, и 16, Сукасъ (праздникъ Кущей).
17, 18, 19, и 20, Холгамоедъ, (буднишніе дни между праздниками).
21, Гошайна-Раба, (избавь великою силою).
22, Шемини Ацересъ, (осьмой день заключенія праздника).
23, Сымхасъ-Тора, (увеселеніе отъ законовъ Божіихъ).

w Europie 23 postrzegane były. Z początku teraźniejszego wieku widziano już 11 takich komet, gdy tymczasem w przeciągu całego wieku 18-go tylko 8. Liczba komet widzialnych za pomocą teleskopu bez porównania większa. Można liczyć na każdy rok od 3 do 4; a np. w r. 1846 było sześć. A ile komet przechodzić może niepostrzeżonych i w blizkości nas? I tak na rok przyszły 1855 można się spodziewać, że astronomowie odkryją 3 czy 4 nowe komety; ale czy będzie choć jeden z nich widać gołem okiem, tego przepowiedzieć nie można; w tym bowiem roku nie pokaże się ani jeden z wiadomych komet, których czas obrotu około słońca oznaczony. Oczekują wszakże powrotu do słońca wielkiego komety, który się pokazywał w r. 1264 i 1556 i wtedy nabawił wielkiego strachu ludzi zabobonnych; ale czas powrotu jego do nas podług wyrachowań przypada nie wcześniéj jak w r. 1856 i nie późniéj jak w r. 1860, lubo i może się zdarzyć, że my go już w r. 1855 zobaczymy.

SWIĘTA STAROZAKONNYCH.

LUTY. 20. Purym (dzień wielce radośny ze zguby Hamana w królestwie Perskiém).
MARZEC. 22, i 23, Pejsach (dni 1 S. Wielkanocy) czyli wyjście z niewoli Egiptu.
24, 25, 26, i 27, Cholhamoed, powszedne dni (pół święta) między świętami.
28, i 29, Ostatnie dni święta.
MAJ. 11, i 12, Szawues, Zielonych Sw.
WRZESIEN. 1, i 2, Rosz-Haszona, (Nowy Rok 5616).
10, Jom-Kipur (dzień expiracyi, oczyszczać się z grzechów), post bardzo ścisły.
15, i 16, Sukas (święto namiotów).
17, 18, 19, i 20, Cholhamoed (powszedne dni między świętami).
21, Hoszana-Raba, (wybaw pomocą wielką).
22, Szemini-Aceres, (ósmy dzień, zamknienie święta).
23, Symchas-Thora, (pocieszenia się z Zakonu Bożego).

ЗАТМѢНІЯ.

Въ 1855 году произойдутъ 2 солнечныхъ и 2 лунныхъ затмѣнія; но только первое лунное и солнечное будутъ видимы отчасти здѣсь.

I, Полное лунное затмѣніе 20 Апрѣля (2 Мая) при захожденіи луны.

Для Вильны: Начало затмѣнія вообще 3 ч. 56 мин. утра. Нач. пол. затмѣнія 4 час. 58 м. но луна уже подъ горизонтомъ. — Для другихъ же мѣстъ времена должно исправить разностію часовъ по таблицѣ.

Примѣчаніе. Солнце восходитъ уже въ 4 ч. 21 мин. по этому съ высокихъ мѣстъ можно будетъ видѣть еще спустя нѣсколько минутъ и солнце и почти совершенно помраченную луну. Затмѣніе вполнѣ видимо будетъ въ Америкѣ.

II. Частное затмѣніе солнца 4 Мая (16) видимое въ большей части Россіи, Азіи и на сѣверѣ Америки.

Въ Диснѣ: Средина затмѣнія при восхожденіи солнца въ 3 час. 49 мин. Луна закрываетъ тогда 3/4 солнечнаго поперечника. Конецъ затмѣнія въ 4 час. 40 мин. утра.

Въ Вильнѣ: Начало и средина затмѣнія невидимы, ибо произойдутъ еще до восхода солнца. Конецъ затмѣнія въ 4 ч. 18 м. утра.

Въ Минскѣ: Конецъ затмѣнія въ 4 час. 24 мин. утра.

Въ Гроднѣ: Конецъ затмѣнія въ 4 часа 12 мин. утра.

Въ Брестѣ-Литовскѣ: Солнце восходитъ, когда затмѣніе уже оканчивается въ 4 часа 7 мин. утра.

По этимъ даннымъ легко можно судить когда затмѣніе будетъ оканчиваться и для другихъ близкихъ мѣстъ между параллелями Вильны и Брестъ-Литовска.

III. Полное затмѣніе луны 13 (25) *Октября утромъ.* Цѣлое затмѣніе будетъ видимо въ Америкѣ; начало же онаго будетъ видимо въ западной Европѣ и Африкѣ, а конецъ въ сѣверо-восточной части Азіи. Для насъ луна будетъ заходить за горизонтъ при первомъ прикосновеніи къ земной тѣни.

IV. Частное затмѣніе солнца 23 Окт. (9 *Нояб.*) Это затмѣніе будетъ преимущественно видимо въ южномъ ледовитомъ морѣ.

ZAĆMIENIA.

W roku 1855 będą 2 zaćmienia słońca i 2 księżyca; lecz tylko piérwsze księżyca i słońca u nas po części będą widzialne.

I. Całkowite zaćmienie księżyca 20 Kw. (2 Maja) przy zachodzie księżyca.

Dla Wilna: Początek zaćmienia w ogólności o g. 3 m. 56 z rana. Początek zupeł. zaćmienia o g. 4 m. 58; lecz księżyc już pod horyzontem. — Dla innych zaś miejsc czasy należy poprawić różnicą godzin podług tablicy.

Uw. Słońce wschodzi już o g. 4 m. 21. Dla tego z miejsc wysokich można będzie widzieć jeszcze po kilku minutach i słońce i prawie zupełnie zaćmiony księżyc. Zaćmienie w zupełności będzie widzialne w Ameryce.

II. Cząstkowe zaćmienie słońca 4 Maja (16) widzialne w większéj części Rossyi, Azyi i na północy Ameryki.

W Dziśnie: Środek zaćmienia przy wschodzie słońca o g. 3 m. 49. Księżyc zakrywa wtedy 3/4 średnicy słońca. Koniec zaćmienia o g. 4 m. 40 z rana.

W Wilnie: Początek i środek zaćmienia są niewidzialne, przypadają albowiem jeszcze przed wschodem słońca. Koniec zaćmienia o g. 4 m. 18 z rana.

W Mińsku: Koniec zaćmienia o g. 4 m. 24 z rana.

W Grodnie: Koniec zaćmienia o g. 4 m. 12 z rana.

W Brześciu Litewskim: Słońce wschodzi, kiedy się zaćmienie już kończy o g. 4 m. 7 z rana.

Podług tych danych łatwo sądzić można kiedy zaćmienie będzie się kończyło i dla innych blizkich miejsc między liniami równoległémi Wilna i Brześcia Litewskiego.

III. Całkowite zaćmienie księżyca 13 (25) *Października z rana.* Całe zaćmienie będzie widzialne w Ameryce, początek zaś jego będzie widzialny w Zachodniéj Europie i Afryce, a koniec w Północno-wschodniéj części Azyi. Dla nas księżyc będzie zachodził za poziom przy piérwszém dotknieniu cienia ziemi.

IV. Cząstkowe zaćmienie słońca 28 *Pażd.* (9 *Listopada*). Zaćmienie to szczególniéj będzie widzialne na morzu Południowém Łodowatém.

E'

БЛИЖАЙШІЕ РЕЗУЛЬТАТЫ МЕТЕОРОЛОГИЧЕСКИХЪ НАБЛЮДЕНІЙ ПРОИЗВОДИМЫХЪ НА ВИЛЕНСКОЙ ОБСЕРВАТОРІИ.

Годы и мѣсяцы по новому стилю.	Средняя высота барометр. при температурѣ 13° 1/3 Рус. дюйм. и л.	Средняя температура по термометру Реомюра.	Средн. температура врем. года.	Самые холодные и теплые дни съ указаніемъ ихъ температуръ.		Число дней Совер. ясн.	Число дней Совер. пасмурныхъ.	Господствующіе вѣтры съ указаніемъ числа дней.
1853 Іюнь.	29 5,3	+15°,38	Лѣта +14°,80	14-е 19-е + 18°,3 + 18°,4	11-ое + 9°,35	6	9	Вост. 5; Запад.4; Тихо 8
Іюль.	29 0,5	+15°,42		15-е 28-е 29-е 18°,35; 18°,7; 18°,9	4-е 11°,53	5	9	Зап. 9; Сѣв Зап. 5; тих. 9
Августъ.	29 5,1	+13°,59		1-е и 2-е 24-е 15°,1 16°,2	26-е 10°,95	3	12	Зап. 6; Юж. Зап. тихо 7.
Сентябрь.	29 0,7	+ 9°,92	Осень +5°,63.	1 и 2 25 и 26 12°, 8 12° 7	14-е 6°,4	4	9	Зап. 9 С Зап. 5 Южн. 4.
Октябрь.	29 6,5	+ 6°,98		11-е 12°,55	5-е 30-е 3°,15 3°,65	6	13	Юж. 6; юг. 3. [illegible] Тих. 10; Зап 4
Ноябрь.	29 9,8	− 0°,02		1-е 2-е и 3-е +4°,3 + 3°,3	26-е 30-е −6°,0 −7°,35	6	20	Юж 7; Вост 6; З. 4; Тих 1[illegible]
Декабрь.	29 7,6	− 4°,26	Зима − 4°,68	5-е 11-е +0°,6 + 0°,9	24-е 23-е −10°,5 −8°,9	2	23	Юг 3.5; В. 6; Тих. 5; З. 4.
1854 Генварь.	29 6,5	− 5°,92		19-е 20-е − 0°,4 − 0°,2 30-е 31-е + 0°,7 + 0,8	8-е 14-е −12°,4 −16°,6	1	24	Вост. 9; Южн. 8; Тихо 5.
Февраль.	29 3,5	− 3°,85		1-е и 2-е 7-е + 0,5 + 0,9 19-е + 0,2	10 и 11-е 12-е −12°,2 −12°,6 13-е 14-е −11°,3 −9°,2	1	15	Зап. 9; Юж 6; Юг. Зап. 5.
Мартъ.	29 7,3	− 1°,03	Весны + 5°,17.	10-е и 11-е 30-е + 2°,2 + 3°,3 31-е + 3°,7	1-е 7-е −3°,2 −8°,3 14-е 27-е −4°,0 −3°,7	4	11	Зап. 13; Южн. 3; Вост. 4.
Апрѣль.	29 5,3	+ 3°,74		16-е 20-е 21-е +5°,6 +8°,3 10°,1 22 10°,8	12-го и 13-го − 1°,0	8	7	Зап. 15; Сѣв. Зап. 5; Юж. 4.
Май.	29 5°,5	+12°,79		5-е и 6-е 29-е 15°,2 16°,9 30-е 31-е 18°,0 17°,3	1-е 20-е +6°,0 +8°,6	6	10	Южн. 5; Зап. 4; Тихо 6.
Среднія года	29 5,3	+ 5°,23		С у м м ы.		52	162	Зап. 81 Южн. 46.

Примѣчаніе. 1. Высшее стояніе баром. (1 Декаб. и 2 Января) 30 2, 9; низшее (7 Февраля) 28 6, 0.

Uwaga. 1. Wyższe stanie barom. (1 Grud. i 2 Stycz.) 30 2, 9 niższe (7 Lut.) 28 6, 0.

ЗАМѢТКИ О КЛИМАТѢ. Таб. II.

Чтобы составить нѣкоторое понятіе о томъ какъ распредѣлена теплота на пространствѣ полосы земли отъ Ковна и Вильна до Брестъ-Литовска, между 54° 54′ и 52° 5′ сѣвер. шир., стоитъ разсмотрѣть слѣдующую таблицу.

UWAGI O KLIMACIE. Tab. II.

Żeby powziąć pewne wyobrażenie o tém jak jest podzielone ciepło na przestrzeni ziemi od Kowna i Wilna do Brześcia Litewskiego, między 54° 54′ i 52° 5′ szer. pół., należy rozpatrzyć tablicę następującą.

Мѣста, гдѣ производились наблюд. съ указаніемъ возвышенія надъ моремъ	Средняя температура по термом. Реомюра.																	Изъ сколькихъ лѣтъ и изъ какихъ наблюденій выводы.
	Январь.	Февраль.	Мартъ.	Апрѣль.	М а й.	І ю н ь.	І ю л ь.	Августъ.	Сентябрь.	Октябрь.	Ноябрь.	Декабрь.	+ Весна.	+ Лѣто.	+ Осень.	− Зима.	+ Цѣлый годъ.	
ГРОДНО.	− -4°,1	− -4°,4	− -1°,0	+ 4°,2	+ 9°,5	+ 13°,3	+ 14°,2	+ 14°,3	+ 11°,1	+ 5°,1	+0°,2	-2°,9	4°,2	13°,9	5°,5	3°,8	5°0	За 4 год. (1839—43)
СВИСЛОЧЬ. (м. Грод. Губ.)	4°,6	5°,9	1,7	4,2	10,2	13,1	14,4	14,7	11,8	5,9	+0,9	-2,7	4,3	14,0	6,2	4,4	5°,0	За 9 лѣ. (1838—46)
БРЕСТЪ-ЛИТОВСКЪ.	4,6	4,6	0,7	5,0	11,3	12,4	15,0	14,5	11,1	5,9	- 1,4	-3°,0	5,2	14,0	5,2	4,1	5°,1	4½ год. (1839—42) (1851—52)
ВИЛЬНО. 390 рус. фут.	4,6	3,1	0,1	5,1	9,8	13,2	14,5	13,9	10,5	5,8	+1°,3	-2°,9	4,9	13,9	5,9	3,5	5°,3	24 год. (1816—25) (1829—38) (1844—48)
КОВНО. 216 рус. фут.	3,4	4,5	0,7	4,4	9,9	12,9	14,8	14,6	10,8	5,6	+1,5	- 1,1	4,5	14,1	6,0	3,0	5°,4	6 лѣ. (1839—43) (1845—46)

(Изъ С. Петербургскаго мѣсяцослова на 1854 годъ).

2. Наибольшая наблюдаемая температура въ тѣни Іюля 15 (3) + 22⁰, 8. } по Реом.

Наименьшая наблюдаемая температура въ тѣни 14-го (2 Янв.) — 16⁰, 9.

3. Продолжительные дожди: Іюн. 15—25 (съ гроз.); Іюля 2—6; Авгус. 16—20, Октяб. 6—10 (10 сил. гроз.); Май 1854 5—9 (съ гроз.); Обильные снѣга: Янва. 29—31, Февр. 15—18, 25—27, Марта 20—23, 26—29, снѣгъ и дождь Апрѣ. 3—4; 8—9.

4. Первая гроза въ 1854 г. 3 Мая (21 Апрѣ.)

Изъ этой таблицы легко составить себѣ понятіе каковъ былъ истекшій годъ, до начала настоящаго лѣта, въ отношеніи теплоты, постоянства погоды, ясности атмосферы и господствующихъ вѣтровъ. При этомъ надобно замѣчать, что обыкновенно Западные вѣтры у насъ приносятъ теплоту, а Восточные, холодъ; что во время лѣта ясное небо способствуетъ большему нагрѣванію; а зимою ясные дни бываютъ самые холодные; пасмурные дни дѣйствуютъ обратно.

Чтобы судить о томъ каковъ былъ ближайшій годъ въ отношеніи погоды сравнительно съ прошедшими годами, надобно сравнивать предложенную таблицу съ слѣдующими средними достовѣрными выводами изъ многихъ лѣтъ наблюденій.

Средняя годичная высота барометра въ Вильнѣ 29 русск. дюйм. 6, 0 лин.

Средняя годичная теплота + 5⁰, 3 Реом.

Она колеблется между 5⁰, 6 и 4⁰, 9.

Примѣчаніе. (Распредѣленіе теплоты по временамъ года и различнымъ мѣсяцамъ срав. съ таблицею II).

Наибольшая теплота достигаетъ иногда въ тѣни + 26⁰, 2. } по терм. Реом.

Наибольшее охлажденіе достигаетъ иногда въ тѣни + 29⁰, 5.

Число ясныхъ и облачныхъ дней въ году	190.
Число совершенно пасмурныхъ дней	175.
Дней когда падаетъ дождь	85.
— — — снѣгъ	54.
— — — градъ	3.
— — бываютъ грозы	7.
— — — бури	3.

Господствующіе вѣтры:

Южный дустъ въ продолженіи	75.
Сѣверо-Западный	70.
Западный	30.
Юго-Западный	20.
Юго-Восточный	18.
Восточный	13.

Остальные дни года бываетъ тихо и дуютъ другіе перемѣнные вѣтры.

---

2. Najwyższa postrzegana temperatura w cieniu Lip. 15 (3) + 22⁰, 8, } podług Reomiura.

Najniższa postrzegana temperatura w cieniu 14 (2 Stycz). — 16⁰, 9.

3. Dżdże ciągłe: Czerw. 15—25 (z nawal.); Lipca 2—6; Ser. 16—20, Paźdz. 6—10 (10 moc. naw.); Maj 1854 5—9, (z nawal.). Śniegi obfite: Stycz. 29—31, Lut. 15—18, 25—27, Marca 20—23, 26—29, śnieg i deszcz Kw. 3—4; 8—9.

4. Piérwsza nawalnica w roku 1854 Maja 3 (21 Kw).

Z téj tablicy łatwo zrobić sobie wyobrażenie jakim był rok upłyniony, do początku lata teraźniejszego, pod względem ciepła, stałości pogody, jasności atmosfery i wiatrów panujących. Przytém uważać należy, że zwykle wiatry Zachodnie przynoszą u nas ciepło, a Wschodnie, zimno, że podczas lata pogodne niebo pomaga do większego nagrzewania, a zimą pogodne dni bywają najzimniejsze; dni pochmurne przeciwnie działają.

Żeby sądzić o tém jakim był rok najbliższy pod względem pogody w porównaniu z latami przeszłémi, trzeba porównywać podaną tablicę z następującemi średniémi wiary godnémi wywodami z wielu lat postrzeżeń.

Średnia roczna wysokość barometru w Wilnie 29 cal. rus. 6, 0 lin.

Średnie roczne ciepło + 5⁰, 3 Reom.

Ono się chwieje między 5⁰, 6 i 4⁰, 9.

Uwaga. (Podział ciepła podług por roku i różnych miesięcy porów. z tablicą II).

Największe ciepło dochodzi niekiedy + 26⁰, 2. } w cieniu podług term Reom.

Największe ochłodzenie dochodzi niekiedy w cieniu + 29⁰, 5.

Liczba dni pogodnych i mglistych w roku	190.
Liczba dni zupełnie pochmurnych	175.
Dni kiedy pada dészcz	85.
— — śnieg	54.
— — grad	3.
— — bywają nawalnice	7.
— — burze	3.

Wiatry panujące:

Południowy wieje w przeciągu	75.
Północno-Zachodni	70.
Zachodni	30.
Południowo-Zachodni	20.
Południowo-Wschodni	18.
Wschodni	13.

Pozostałe dni roku bywają spokojne i wieją inne zmienne wiatry.

Брестъ-Литовскъ лежитъ южнѣе всѣхъ мѣстъ, однако средняя годичная температура тамъ ниже Виленской. Хотя весна и бываетъ тамъ теплѣе, но Осень и Зима холоднѣе (вѣроятно въ слѣдствіе большаго удаленія отъ моря и потому, что господствующіе западные вѣтры въ этой странѣ менѣе теплы). Ковно же, самый сѣверный изъ пяти пунктовъ, имѣетъ всѣ времена года теплѣе и наибольшую среднюю температуру безъ сомнѣнія въ слѣдствіе близости своей къ морю.

Климатъ этой полосы можно съ полнымъ правомъ назвать умѣреннымъ и, въ нѣкоторомъ смыслѣ, довольно постояннымъ. Доказательствомъ умѣренности климата можетъ служить разведеніе во многихъ мѣстахъ каштановыхъ деревьевъ, которыя не только очень хорошо сохраняются; но даже плоды почти ежегодно успѣваютъ. Уже въ южной части Виленской губерніи поспѣваетъ родъ грушъ называемыхъ Беры, требующій продолжительно теплой погоды; и за исключеніемъ только сѣверо-восточной части губерніи повсюду ростутъ тополи.

Называя климатъ довольно постояннымъ. мы имѣемъ въ виду только среднюю температуру, которая измѣняется съ году на годъ въ весьма тѣсныхъ предѣлахъ, а именно для Вильны до $\frac{3}{4}^0$ *); между тѣмъ какъ напр. въ С. Петербургѣ эта измѣняемость простирается до $2^0\frac{1}{2}$.— Температура 4-хъ временъ года измѣняется также незначительно исключая осени, гдѣ разность достигаетъ $3^0\frac{1}{2}$.— Но въ отдѣльныхъ мѣсяцахъ, а преимущественно зимнихъ средняя температура весьма непостоянна и напр. для Генваря 1850 и 1852 разность достигаетъ $7^0\frac{1}{2}$. Наибольшимъ постоянствомъ средней температуры отличаются въ Вильнѣ лѣтніе мѣсяцы: Іюнь, Іюль и Августъ (всѣ мѣсяцы считаются по новому стилю).— Что же касается постепенности измѣненія теплоты въ теченіи одного и того же мѣсяца, тамъ конечно нельзя найти почти ничего постояннаго, такъ какъ и вездѣ. Внезапныя повышенія или пониженія температуры, иногда въ теченіи сутокъ до 10^0, не рѣдки въ Вильнѣ. Это то и придаетъ Виленскому климату характеръ непостоянства, на который жалуются въ особенности въ настоящее время и даже утверждаютъ,

*) Только для Вильны мы имѣемъ подъ рукою достаточные матеріалы въ многолѣтнихъ метеорологическихъ наблюденіяхъ.

Brześć Litewski leży bardziéj na południe niż wszystkie miejsca, średnia jednak temperatura roczna tam niższa jest od Wileńskiéj. Lubo wiosna i bywa tam cieplejsza, lecz jesień i zima są zimniejsze (podobno w skutek wielkiéj odległości od morza i przeto, że panujące wiatry zachodnie w tym kraju mniéj są ciepłe). Kowno zaś, chociaż jest samym północnym z pięciu punktów, ma wszystkie pory roku cieplejsze i największą średnią temperaturę, bez wątpienia w skutek blizkości swéj morza.

Klimat téj części z zupełném prawem nazwać można umiarkowanym i, w pewném znaczeniu, dosyć stałym. Za dowód umiarkowania klimatu służyć może rozmnożenie w wielu miejscach drzew kasztanowych, które nie tylko bardzo dobrze się zachowują, ale i owoce prawie corocznie się udają. Już w południowéj części gubernii Wileńskiéj dojrzewa gatunek gruszek zwanych *bery*, wymagający stale ciepłéj pogody; a z wyjątkiem tylko północno-wschodniéj części gubernii wszędzie rosną topole.

Nazywając klimat dosyć stałym, mamy na widoku tylko średnią temperaturę, która się zmienia od roku do roku w ciasnych bardzo granicach, a mianowicie dla Wilna $\frac{3}{4}^0$ *); gdy tymczasem np. w Petersburgu zmienność ta rozciąga się do $2^0\frac{1}{2}$. Temperatura 4-ch por roku zmienia się także nieznacznie wyjmując jesień, gdzie różnica dochodzi do $3^0\frac{1}{2}$. Lecz w oddzielnych miesiącach, a zwłaszcza zimowych, średnia temperatura bardzo jest niestała i np. dla Stycznia 1850 i 1852 różnica dochodzi do $7^0\frac{1}{2}$. Największą stałością średniéj temperatury odznaczają się w Wilnie miesiące letnie: Czerwiec, Lipiec i Sierpień (wszystkie miesiące liczą się podług nowego stylu). Co się zaś tyczy stopnia zmiany ciepła w przeciągu jednego i tegoż miesiąca, tam zapewne, tak jak i wszędzie, nic stałego znaleźć nie można. Nagłe podniesienia się lub zniżenia temperatury, niekiedy w przeciągu doby do 10^0, nie są rzadkiémi w Wilnie. Właśnie to i nadaje klimatowi Wileńskiemu charakter niestałości, na który się uskarżają szczególniéj w obecnym czasie i nawet twierdzą, że tego w dawnych latach nie postrzegano i że od niejakiego czasu

*) Tylko dla Wilna mamy pod ręką dostateczne materyały wieloletnich postrzeżeń meteorologicznych.

что этого въ прежніе годы не замѣчали и что съ нѣкоторыхъ поръ климатъ вообще замѣтно измѣнился къ худшему.— Разсказываютъ, что лѣтъ 20 тому назадъ, уже въ концѣ Марта (по стар. стилю) нигдѣ не видно было снѣгу; въ началѣ Апрѣля дороги были сухи и всѣ деревья покрыты листьями; въ концѣ Мая поспѣвала земляника и вода въ рѣкахъ была такъ тепла, что можно было купаться безъ опасенія простуды; въ половинѣ Іюля снимали рожь съ полей; въ началѣ Августа, вездѣ собраны были уже и яровые посѣвы; а сама осень была такъ продолжительна и тепла, что едва въ концѣ Октября дѣлалось чувствительнымъ приближеніе зимы. Зима же обыкновенно бывала легка и непродолжительна. Таковы въ особенности были годы съ 1823 по 1830. Съ того времени весна начинается постоянно позже, можно сказать въ концѣ Апрѣля и если въ началѣ воздухъ и согрѣется, то не на долго; холодъ, а въ особенности сырость и дожди смѣняютъ непродолжительную ясную погоду; и въ теченіи лѣта также весьма рѣдки ясные дни.

Весьма интересно, кажется, убѣдиться, что эти общія жалобы имѣютъ отчасти основаніе, по крайней мѣрѣ для Вильны. Въ самомъ дѣлѣ стоитъ только сравнить предъидущую таблицу среднихъ мѣсячныхъ температуръ для Вильны съ слѣдующими результатами метеорологіи за послѣдніе 5 лѣтъ начиная съ 1849 г.

klimat dotykalnie na gorsze się zmienił. Opowiadają, że przed 20-tą laty, już w końcu Marca (podług starego stylu) nigdzie śniegu widać nie było; na początku Kwietnia drogi były suche i wszystkie drzewa pokryte liściem; na końcu Maja dojrzewały poziomki i woda w rzekach była tak ciepła, że kąpać się można było bez obawy zaziębienia się; w połowie Lipca zbierano żyto z pola; w początku Sierpnia wszędzie zebrane były już i jarzyny; a sama jesień była tak długa i ciepła, że ledwie w końcu Października zbliżenie zimy czuć się dawało. Zima zaś zwykle bywała lekka i niedługa. Takowémi szczególniéj były lata od 1823—1830. Od tego czasu wiosna się zaczyna stale późniéj, rzec można w końcu Kwietnia, a jeżeli na początku powietrze się i ogrzeje, to nie na długo; zimno, a szczególniéj wilgoć i dżdże zmieniają niedługą jasną pogodę; i w przeciągu lata także bardzo rzadkie są dni pogodne.

Nader rzeczą jest interesującą przekonać się, że ogólne te skargi, przynajmniéj dla Wilna, mają po części zasadę. W rzeczy saméj należy tylko porównać tablicę poprzedzającą średniéj temperatury miesięcznéj dla Wilna z następującémi rezultatami meteorologii za ostatnie lat 5 zaczynając od roku 1849.

Янв.	Февр.	Мартъ	Апрѣль	Май	Іюнь	Іюль	Авг.	Сент.
—5°, 9.	—3°, 4.	—1, 9.	+4, 4.	10, 6.	14, 3.	14, 6.	14, 3.	9, 6.

Октяб.	Нояб.	Декаб.	Вес.	Лѣт.	Осень	Зим.	Сред.
+ 5, 4.	+ 1, 6.	—2, 1.	+ 4°, 4.	+ 14°, 4.	+ 5°, 5.	— 3°, 8.	+ 3°, 1.

Отсюда несомнѣнно слѣдуетъ, что въ послѣдніе годы мѣсяцы Январь, Февраль, Мартъ и Апрѣль (по нов. стил.) были постоянно холоднѣе нежели какъ то было вообще отъ 1816 до 1848 года и въ особенности измѣнилась температура Марта мѣсяца (т. е. конецъ Февраля и большей половины Марта по стар. ст.), который сдѣлался рѣшительно холоднымъ. И такъ жалобы на позднюю весну вполнѣ справедливы. За

Ztąd bez wątpienia wynika, że w ostatnich latach miesiące Styczeń, Luty, Marzec i Kwiecień (pod. now. st.) były stale zimniejsze niż jak to było w ogólności od roku 1816 do 1848 a szczególniéj zmieniła się temperatura miesiąca Marca (t. j. koniec Kwietnia i większéj połowy Marca podług star. st.), który się zrobił stanowczo zimnym. Zatém skargi na późną wiosnę zupełnie są sprawiedliwe. Za to mamy teraz cie-

то мы имѣемъ теперь теплѣйшій Май, Іюнь и Августъ (т. е. начиная съ конца Апрѣля за половину Август.); но Сентябрь и Октябрь снова холоднѣе, а Ноябрь и Декабрь нѣсколько теплѣе. Въ слѣдствіе того, хотя годичная средняя температура почти не измѣнилась; но за исключеніемъ одного только лѣта, всѣ остальныя времена года стали холоднѣе и довольно значительно. Безъ сомнѣнія это оказывало весьма сильное вліяніе на развитіе растительности; а мѣсяцы Мартъ, Апрѣль, Сентябрь и Октябрь имѣютъ непослѣднюю важность для полевыхъ работъ. Спрашивается какія причины могутъ производить эту весьма существенную и неоспоримую перемѣну? Этотъ важный вопросъ не можетъ быть рѣшенъ по однимъ только Виленскимъ наблюденіямъ. Надобно знать съ достоважностію какъ далеко распространяется такая перемѣна. Гдѣ она наибольшая и гдѣ наименьшая? Не видно ли какой постепенности въ этомъ измѣненіи? И наконецъ какія существуютъ мѣстныя причины способныя измѣнять климатъ? Какъ то: не произведено ли гдѣ либо по близости, (а преимущественно на Сѣверѣ) значительнаго истребленія лѣсовъ, въ особенности на мѣстахъ возвышенныхъ; не произведено ли осушенія значительныхъ болотъ и тому подобное? Вѣроятнѣе однако же, какъ намъ кажется, приписывать такую перемѣну болѣе общимъ а не мѣстнымъ причинамъ, какъ напр. движенію льдовъ на Сѣверномъ океанѣ, которые, по неизвѣстнымъ намъ причинамъ, иногда подвигаются далеко къ Югу до среднихъ широтъ и занимаютъ огромныя пространства. Въ такомъ случаѣ замѣчаемыя нами теперь перемѣны въ климатѣ должны быть отчасти общими на западѣ Европы и только временными; и по прошествіи неизвѣстнаго числа лѣтъ могутъ снова возвратиться къ намъ теплыя весны и умѣренныя зимы. Замѣтимъ здѣсь еще въ дополненіе, что съ 1849 года преобладающіе у насъ вѣтры суть: Западный и Сѣверо-Западный, а не Южный. И вѣроятно въ слѣдствіе того уменьшилось число ясныхъ дней, и напротивъ увеличилось число пасмурныхъ и дождливыхъ; но въ этомъ отношеніи нѣтъ точныхъ результатовъ, основанныхъ на многолѣтнихъ наблюденіяхъ.

ПРЕДСКАЗАНІЯ ПОГОДЫ.

Послѣ того, что сказано выше объ измѣняемости климата отъ причинъ намъ неизвѣстныхъ,

plejszy Maj, Czerwiec i Sierpień (t. j. zaczynając od końca Kwietnia za połowę Sierpnia); lecz Wrzesień i Październik znowu są zimniejsze, a Listopad i Grudzień cokolwiek cieplejsze. W skutek tego, lubo roczna średnia temperatura prawie się nie zmieniła; lecz wyjąwszy samo tylko lato, wszystkie pozostałe pory roku zrobiły się, i dosyć znacznie, zimniejszémi. Bez wątpienia wywierało to bardzo silny wpływ na rozwinięcie roślinności; a miesiące Marzec, Kwiecień, Wrzesień i Październik wielką wagę dla robót polnych mają. Pytanie jakie przyczyny mogą sprawować tę bardzo istotną i niezaprzeczoną zmianę? Ważne to pytanie nie może być rozwiązane podług samych tylko spostrzeżeń Wileńskich. Z pewnością wiedzieć potrzeba jak daleko zmiana takowa sięga. Gdzie ona jest największa i gdzie najmniejsza? Czy nie widać jakiego stopniowania w téj zmianie? i nakoniec jakie istnieją przyczyny miejscowe zdolne zmieniać klimat? Jako to: czy nie uczyniono gdziekolwiek w blizkości (a zwłaszcza na Północy) znacznego wyniszczenia lasów, szczególniéj na miejscach wyniosłych; czy nie osuszono gdzie znacznych błot i tym podobne. Prawdopodobniejszą jednak jest rzeczą, jak się zdaje, przypisywać takową zmianę więcej ogólnym a nie miejscowym przyczynom, jak np. poruszeniu lodów na oceanie Północnym, które, dla niewiadomych nam przyczyn, niekiedy posuwają się daleko na południe do średnich szerokości i ogromne przestrzenie zajmują.

W takim razie uważane przez nas teraz zmiany w klimacie powinny być prawie ogólnémi na zachodzie Europy i tylko czasowemi; a po upłynieniu niewiadomej liczby lat znowu do nas ciepłe wiosny i umiarkowane zimy wrócić mogą. Zauważamy tu jeszcze na dopełnienie, że od roku 1849 przemagającémi u nas wiatrami są: Zachodni i Północno-Zachodni, a nie Południowy. Podobno więc z tego powodu liczba się dni pogodnych zmniejszyła, przeciwnie zaś powiększyła się liczba pochmurnych i dżdżystych, ale w tym względzie nie mamy pewnych rezultatów na wieloletnich spostrzeżeniach opartych.

PRZEPOWIEDNIE POGODY.

Z tego, co powiedziano wyżéj o zmienności klimatu z przyczyn nam niewiadomych, czy

можно ли предвидѣть случайныя измѣненія погоды, которыя зависятъ отъ огромнаго числа причинъ?—Рѣшительно нѣтъ; и даже еще не предстоитъ надежды достигнуть этого на будущее время. Такъ, что одинъ знаменитый Французскій ученый сказалъ: „каковы бы ни были успѣхи наукъ, ни одинъ *добросовѣстный* ученый никогда не будетъ въ состояніи предсказывать погоды и никогда не будетъ этого дѣлать, если не захочетъ лишиться уваженія общества и своихъ сотоварищей.“ Мы согласны съ этимъ, только съ тѣмъ различіемъ, что полагаемъ: тотъ ученый, который сознается, что онъ не можетъ предсказать погоды, скорѣе лишится уваженія большинства. Давно уже привыкли вѣрить въ эту возможность; всегда найдутся люди готовые предсказывать все что угодно, только бы не нужно было отвѣчать за обманъ; а людей, которые охотно повѣрятъ предсказанію, хотя бы оно исполнилось только на сотую долю, несравненно больше нежели людей здравомыслящихъ. Но мы отказываюсь предсказываемся погоду; разумѣя здѣсь предсказанія навѣрно, на основаніяхъ истинныхъ и дознанныхъ, а не *на угадъ*, какъ это къ сожалѣнію еще дѣлается во многихъ календаряхъ.

Изъ этого однако же не слѣдуетъ, чтобы мы оставались въ совершенномъ невѣденіи на счетъ того: будемъ ли мы имѣть лѣто въ 1855 г.? или не будетъ ли весна холоднѣе зимы? и т. п. Нѣтъ, мы увѣрены, что этого не случится (если солнечная система не потерпитъ разстройства, а бояться этого мы не имѣемъ причины); и кромѣ того мы знаемъ, что можно ожидать съ достовѣрностію того, что постоянно. И такъ посмотримъ, что же имѣемъ мы постояннаго въ измѣненіяхъ погоды.

Съ большою вѣроятностію можно ожидать:

1) Годъ 1855 будетъ имѣть среднюю температуру не выше $+ 5^{0}, 6$ и не ниже $+ 4^{0}, 9$.

2) Лѣто 1855 г. будетъ имѣть среднюю температуру не выше $+ 15^{0}, 3$ и не ниже $+ 13^{0}, 5$.

3) Весна 1855 года не выше $+ 5^{0}, 0$ и не ниже $+ 3^{0}, 6$.

4) Зима 1855 года не выше $— 2^{0}, 5$ и не ниже $— 4 . 6$.

5) Осень, наиболѣе непостоянная, не выше $+ 7^{0}, 5$ и не ниже $+ 4^{0}, 0$.

Кромѣ того, хотя не всегда, но часто бываетъ, что средняя температура *Лѣта* и *Зимы* вмѣстѣ не много разнится отъ средней темпера-

można przewidzieć przypadkowe zmiany pogody, które od niezmiernéj liczby przyczyn zawisły?— Stanowczo nie; a nawet nie masz nadziei dójść tego na czas przyszły. Tak, że jeden znakomity uczony francuzki powiedział: „jakiebykolwiek były postępy nauk, żaden *sumienny* uczony nigdy nie będzie w stanie przepowiadać pogodę, i nigdy nie będzie tego czynił, jeżeli nie zechce stracić szacunek ogółu i swych spółtowarzyszy.“ Zgadzamy się z nim, z tą tylko różnicą, iż sądziémy: ten uczony, który wyznaje, że nie może przepowiedzieć pogody, prędzéj szacunek większości straci. Dawnośmy się już przyzwyczaili wierzyć w to podobieństwo; zawsze się znajdą ludzie przepowiadać gotowi wszystko, co się podoba, byleby nie trzeba było odpowiadać za oszukaństwo; a ludzi, którzy chętnie uwierzą przepowiedzeniu, chociażby ono ziściło się tylko w setnéj części, bez porównania więcéj niż ludzi zdrowo myślących. Lecz wyrzekamy się przepowiadać pogodę; rozumiejąc tu przepowiadania na pewno, na zasadach prawdziwych i dowiedzionych, a nie *na domysł*, jak to się jeszcze dzieje, w wielu kalendarzach.

Ztąd jednakże nie wynika, abyśmy zostawali w zupełnéj niewiadomości względem tego: czy będziemy mieli lato w r. 1855? lub czy nie będzie wiosna zimniejsza od zimy? i t. p. Nie, jesteśmy pewni, że to nie nastąpi (jeżeli system słoneczny nie poniesie ruiny, a obawiać się tego nie mamy przyczyny); i z resztą wiémy, że z pewnością oczekiwać można tego co jest stałém. A więc spojrzyjmy, co mamy stałego w zmianach pogody.

Z wielkiém prawdo podobieństwem można oczekiwać:

1) Rok 1855 mieć będzie średnią temperaturę nie wyżéj $+ 5^{0}, 6$ i nie niżéj $+ 4^{0}, 9$.

2) Lato r. 1855 będzie miało temperaturę średnią nie wyżéj $+ 15^{0}, 3$, i nie niżéj $+ 13^{0}, 5$.

3) Wiosna r. 1855 nie wyżéj $+ 5^{0}, 0$ i nie niżéj $+ 3^{0}, 6$.

4) Zima r. 1855 nie wyżéj $+ 2^{0}, 5$ i nie niżéj $— 4^{0}, 6$.

5) Jesień, najniestalsza, nie wyżéj $+ 7^{0}, 5$ i nie niżéj $+ 4^{0}, 0$.

Oprócz tego, lubo nie zawsze, ale często bywa, że temperatura średnia *lata i zimy* razem nie wiele się różni od średniéj temperatury *wio-*

туры *Весны* и *Осени*. Такъ, что если бываетъ холодная зима и теплая весна, можно ожидать теплаго лѣта и умѣренной осени.

Если зима и весна были теплы то вѣроятно умѣренное лѣто и довольно холодная осень.

Если зима и весна были холодны; то лѣто можетъ быть умѣренно, а осень довольно тепла.

Если зима была тепла и весна холодна то вѣроятно лѣто будетъ умѣренно, а осень довольно тепла.

Притомъ существуютъ нѣкоторые довольно постоянные періоды холода и тепла, которые только рѣдкіе годы проходятъ нечувствительно.

Такими періодами для Вильны можно почитать періодъ холода съ 27 Декабря по 3 Генваря по стар. стил. (8—15 Генв.), въ которомъ заключается самый холодный день во всемъ году; въ весьма рѣдкихъ годахъ этотъ день наступаетъ спустя 2 недѣли.

Періодъ холода около 23 Марта (4 Апрѣля нов. ст.), который обнимаетъ иногда до трехъ дней. Рѣдко опускается онъ до 3 (15 Апрѣля). Къ этому періоду принадлежатъ послѣдніе морозы.

Кратковременный періодъ холода съ 20 по 25 Апр. (2 по 7 Мая), который если проходитъ незамѣтно, то наступаетъ иногда спустя около 2-хъ недѣль.

Періоды холода: одинъ падающій между 28 Сент. и 13 Окт. (10 и 25 Окт.), другой между 29 Окт. и 8 Ноябр. (10 и 20 Ноября), которые обнимаютъ собою начало и конецъ времени опаденія листьевъ.

Кратковременный періодъ тепла падающій между 21 Февр. и 3 Марта (5 и 15 Марта) внутри продолжительнаго холоднаго времени.

Періодъ тепла (несовершенно постоянный) отъ 13 по 19 (25 по 31 Іюля), внутри коего обыкновенно падаетъ самый теплый день въ году; рѣдко онъ наступаетъ около 3 (15 Іюля).

Періодъ тепла съ 15 или 19 до 24 Октяб. (27—31 Окт. и до 5 Ноябр.) послѣ котораго наступаетъ постепенное пониженіе температуры. Впрочемъ этотъ періодъ не всегда рѣзко обозначается.

ВЛІЯНІЕ ЛУНЫ.

Луна оказываетъ нѣкоторое, хотя небольшое вліяніе на обиліе падающаго дождя. Это

sny i jesieni. Tak, że jeżeli bywa zima zimna a wiosna ciepła, ciepłego lata i umiarkowanéj jesieni oczekiwać można.

Jeżeli zima i wiosna były ciepłe, tedy podobno umiarkowane lato i dosyć zimna jesień.

Jeżeli zima i wiosna były zimne; wówczas lato może być umiarkowane, a jesień dosyć ciepła.

Jeżeli zima była ciepła a wiosna zimna; wówczas zapewne lato będzie umiarkowane, a jesień dosyć ciepła.

Przytém istnieją pewne dosyć stałe peryody zimna i ciepła, które tylko w rzadkich latach przechodzą nieznacznie.

Za takie peryody dla Wilna można uważać peryod zimna od 27 Grudnia do 3 Stycznia podług star. st. (8—15 Stycz.), w którym zawiera się najzimniejszy dzień w całym roku; w rzadkich bardzo latach dzień ten następuje po 2 tygodniach.

Peryod zimna około Marca 23 (4 Kwietnia now. st.), który niekiedy do 3 dni obejmuje. Rzadko spuszcza się on do 3 (15 Kwiet.). Do tego peryodu należą ostatnie mrozy.

Krótki peryod zimna od 20 do 25 Kwiet. (2 do 7 Maja), który jeżeli przechodzi nieznacznie, wówczas następuje niekiedy około po 2 tygodniach.

Peryody zimna: jeden przypadający między 28 Wrz. a 13 Paźdz. (10 a 25 Paźdz.), drugi między 29 Paźd. a 8 List. (10 a 20 Listopada), które obejmują w sobie początek i koniec czasu opadania liści.

Krótki peryod ciepła przypadający między 21 Lut. a 3 Mar. (5 a 15 Marca) wewnątrz ciągłego zimnego czasu.

Peryod ciepła (niezupełnie stały) od 13 do 19 (25 do 31) Lipca, wewnątrz którego zwykle przypada najcieplejszy dzień w roku; rzadko on następuje około 3 (15 Lipca).

Peryod ciepła od 15 czy 19 do 24 Paźdz. (27—31 Paźd. i do 5 Listop.), po którym następuje stopniowe zniżenie temperatury. Z resztą peryod ten nie zawsze dobitnie się odznacza.

WPŁYW KSIĘŻYCA.

Księżyc wywiera pewien, lubo niewielki, wpływ na obfitość deszczu padającego. To pra-

почти несомнѣнно доказано въ послѣднее время строгими изслѣдованіями *).

Вотъ какія слѣдствія кажутся наиболѣе основательными:

1) Наибольшее число дождливыхъ дней бываетъ между первою четвертью и полнолуніемъ. Наименьшее между послѣднею четвертью и новолуніемъ. Также содержится и количество падающаго дождя.

2) Ясные дни бываютъ чаще въ послѣднюю четверть; а наибольшее число совершенно пасмурныхъ дней падаетъ послѣ первой четверти.

3) Въ теченіи 7 дней около времени ближайшаго отъ насъ разстоянія луны, дождя падаетъ болѣе, чѣмъ во время другихъ 7 дней около времени наибольшаго удаленія луны отъ земли.

4) Западные и Южные вѣтры дуютъ всего чаще начиная отъ новолунія за первую четверть. Въ послѣднюю же четверть они наиболѣе рѣдки; и тогда чаще дуютъ восточные и сѣверные вѣтры.

5) Высота барометра, говоря вообще, бываетъ наименьшая между первою четвертью и полнолуніемъ, а наибольшая во вторую четверть.

6) Высота барометра меньше во время ближайшаго разстоянія луны; и больше во время дальнѣйшаго разстоянія.

Надобно замѣтить притомъ, что вообще когда идетъ дождь, барометръ стоитъ ниже, чѣмъ во время ясной погоды.

Къ этому считаемъ не лишнимъ присовокупить слѣдующія правила для предъугадыванія измѣненій погоды по показаніямъ барометра **).

1) Въ жаркое время, особенно при южномъ вѣтрѣ, пониженіе барометра предвѣщаетъ грозы.

2) Зимою, повышеніе барометра предсказываетъ сухой морозъ; напротивъ значительное паденіе ртути во время мороза — признакъ оттепели. Если же при постоянномъ морозѣ барометръ подымется, надобно ожидать снѣгу.

---

*) Общее убѣжденіе, что при наступленіи каждой фазы луны погода измѣняется, не подтверждается наблюденіями.

**) Эти правила составлены покойнымъ астрономомъ Иваномъ Снядецкимъ на основаніи многолѣтнихъ наблюденій.

wie niewątpliwie dowiedzionèm jest w ostatnich czasach ścisłémi badaniami *)

Oto jakie skutki zdają się być najbardziéj ugruntowanémi:

1) Największa liczba dni dźdżystych bywa między piérwszą kwadrą a pełnią. Najmniejsza między ostatnią kwadrą a nowiem. Także zawiera się i ilość dżdżu padającego.

2) Dni pogodne bywają częściéj w ostatniéj kwadrze; a największa liczba dni zupełnie pochmurnych przypada po piérwszéj kwadrze.

3) W przeciągu 7 dni około czasu najbliższéj od nas odległości księżyca, dżdże padają więcéj, niż w czasie drugich 7 dni około czasu największego oddalenia księżyca od ziemi.

4) Wiatry zachodnie i południowe wieją najczęściéj zaczynając od nowiu za piérwszą kwadrę. W ostatniéj zaś kwadrze one są najrzadsze; a wtedy częściéj wieją wiatry wschodnie i północne.

5) Wysokość barometru, mówiąc w ogólności, bywa najmniejsza między piérwszą kwadrą a pełnią, a największa — w drugiéj kwadrze.

6) Wysokość barometru jest mniejsza w czasie najbliższéj odległości księżyca; a największa — w czasie najdalszéj odległości.

Trzeba zauważać przytém, że w ogólności kiedy dészcz pada, barometr stoi niżéj, aniżeli w czasie jasnéj pogody.

Do tego nie za rzecz zbyteczną uważamy przyłączyć następujące prawidła zgadywania odmian pogody podług tego jak barometr pokazuje *).

1) W czasie gorącym, szczególniéj przy wietrze południowym, spadanie barometru zapowiada nawalnice.

2) Zimą, podniesienie się barometru zapowiada mróz suchy; przeciwnie znaczne opadanie żywego srebra w czasie mrozu jest znakiem odwilży. Jeżeli zaś przy stałym mrozie barometr idzie w górę, śniegu oczekiwać trzeba.

---

*) Ogólne przekonanie, że za nadejściem każdéj nowéj fazy księżyca pogoda się zmienia, nie potwierdza się spostrzeżeniami.

**) Prawidła te ułożone są przez ś. p. astronoma Jana Sniadeckiego na zasadzie wieloletnich spostrzeżeń.

3) Ежели дурное время наступаетъ тотчасъ послѣ пониженія барометра, то оно не будетъ продолжительно; точно также и хорошее время, если оно непосредственно слѣдуетъ за возвышеніемъ барометра. Напротивъ того, ежели барометръ въ дурное время повышается 2 или 3 дня надобно ожидать хорошей постоянной погоды; и ежели также въ хорошее время барометръ постоянно падаетъ 2 или 3 дня, это признакъ дурнаго времени и даже сильныхъ вѣтровъ.

Примѣчаніе. Послѣ бури и сильныхъ вѣтровъ, барометръ обыкновенно поднимается значительно и скоро.

Надписи на барометрахъ *дождь, хорошая погода, буря* и т. д., бываютъ обыкновено обманчивы; ибо не столько имѣетъ значеніе опредѣленная высота барометра, сколько стремленіе его къ паденію или возвышенію.

Направленіе вѣтра оказываетъ весьма замѣтное вліяніе на измѣненіе высоты барометра.

1) Барометръ наиболѣе возвышаетс при вѣтрахъ *Вост. и Сѣв.-Вост.*; а наиболѣе понижается при вѣтр. *Южн. и Юго-Запад.*

2) Ежели барометръ поднимается при *Сѣверномъ вѣтрѣ* и во время хорошей погоды; то нечего боятьса дурнаго времени; развѣ вѣтеръ измѣнится изъ *Сѣвер. въ Южн.*

3) Ежели при Южномъ вѣтрѣ стоитъ дурная погода, то она не скоро измѣнится, развѣ снова измѣнится направленіе вѣтра въ *Запад.* или *Сѣверн.*

4) Ежели, при Южномъ вѣтрѣ, барометръ падаетъ; то почти навѣрно надобно ожидать дождя и дурнаго времени.

Конечно эти правила могутъ имѣть иногда исключенія; и при значительномъ возвышеніи барометра бываетъ дурное время и на оборотъ; но эти случаи рѣдки.

3) Jeżeli zła pogoda następnje natychmiast po zniżeniu się barometru, wówczas ona nie będzie długa; zupełnie także i dobra pogoda, jeżeli ona bezpośrednio następuje po podniesieniu się w górę barometru. Przeciwnie, jeżeli barometr w złym czasie idzie w górę 2 czy 3 dni, należy oczekiwać stałéj pogody; a jeżeli w czasie dobréj pogody barometr stale spada 2 czy 3 dni, jest to znakiem złéj pogody a nawet silnych wiatrów.

Uwaga. Po burzy i silnych wiatrach, barometr zwykle idzie w górę znacznie i prędko.

Napisy na barometлach *dészcz, pogoda, burza* i t. d. bywają zwykle mylne; nie tyle bowiem ma znaczenia oznaczona wysokość barometru, ile dążność jego do spadania lub podejmowania się.

Kierunek wiatru wywiera bardzo znaczny wpływ na zmianę wysokości barometru.

1) Barometr najwięcéj idzie w górę przy wiatrach *wschod. i półn.-wschod.*; a najbardziéj opada przy wiat. *połud. i połud.-zachod.*

2) Jeżeli barometr idzie w górę przy wietrze *północnym* i podczas pięknéj pogody; nie ma czego się lękać złéj pogody; chyba że wiatr się zmieni z *półn.* na *połud.*

3) Jeżeli przy wietrze *południowym* stoi niepogoda, wówczas ona nie prędko się zmieni, chyba znowu się zmieni kierunek wiatru na *zachod.* lub *półn.*

4) Jeżeli, przy wietrze *południowym*, barometr spada; wówczas prawie pewno oczekiwać trzeba dżdżu i złéj pogody.

Zapewne prawidła te mogą mieć niekiedy wyjątki; i przy znaczném podjęciu się barometru bywa zła pogoda i na odwrót; lecz te przypadki są rzadkie.

О СѢВООБОРОТАХЪ.

Опытъ показалъ, что растеніе, засѣваемое безпрерывно на одномъ и томъ же мѣстѣ, годъ отъ году родится хуже. Извѣстный французскій ботаникъ Декандоль (De Candolle) объясняетъ это явленіе тѣмъ, что растенія, какъ и животныя, не все усвоиваютъ изъ принимаемой извнѣ пищи, а часть ея, неспособную войти въ ихъ составъ, извергаютъ въ почву, посредствомъ послѣднихъ развѣтвленій корней или такъ называемыхъ *корешковъ*. Изверженія даннаго растенія не могутъ уже служить пищею тому же или сродному съ нимъ растенію, но могутъ быть годны для питанія другихъ. Объясненіе Декандоля, хотя и основано на наблюденіяхъ, не болѣе какъ предположеніе; потому что наблюденій сдѣлано было мало и самый фактъ объ изверженіяхъ растеній требуетъ подтвержденія со стороны науки. Но каково бы ни было объясненіе, самый простой земледѣлецъ знакомъ съ явленіемъ и располагаетъ посѣвы въ поляхъ и огородахъ посмѣнно. Рядъ посѣвовъ отъ одного растенія до возврата опять къ нему же называется въ земледѣліи *сѣвооборотомъ*. Сѣвооборотовъ можетъ быть очень много; но выборъ одного для данной мѣстности обусловливается климатомъ, силами хозяйства (рабочія силы, навозъ и пр.) свойствами почвы, числомъ жителей мѣстности, разстояніемъ ея отъ мѣста сбыта произведеній, цѣнностію самихъ произведеній и многими другими, менѣе значительными обстоятельствами. Вотъ почему нельзя назвать сѣвооборота, который бы съ пользою могъ быть введенъ во всѣ хозяйства одной губерніи, даже одного уѣзда; а между тѣмъ у насъ повсемѣстно, съ немногими исключеніями, распространенъ трехпольный зерновой сѣвооборотъ, въ которомъ два сродныя растенія (озимый и яровой хлѣбъ) слѣдуютъ одно за другимъ, а послѣ нихъ поле оставляется въ пару. Такимъ образомъ треть полей каждый годъ остается незанятою и не приноситъ почти никакого дохода, потому что пускаемый на паръ скотъ мало тамъ находитъ корму; а держимся трехполнаго сѣвооборота только потому, что такъ дѣлали наши отцы, а намъ не хочется подумать и, хотябы въ маломъ видѣ, производить опыты. Къ чему лишній трудъ!

Сѣвообороты раздѣляютъ на *зерновые*, *пастбищные* и *плодопеременные*. При зерно-

O PŁODOZMIANACH.

Postrzeżenia dawiodły, że roślina, wciąż po sobie na jednêm miejscu zasiewana, z każdym rokiem gorszy plon wydaje. Znakomity botanik francuzki Dekandol (De Candolle) tłumaczy to zjawisko w taki sposób, że zarówno roślina, jak i zwierzę, nie wszystko z przyjętego pokarmu przywłaszczyć sobie może, lecz część jego, niezdolną wejść w skład ich ciała, wydziela z siebie do ziemi za pomocą ostatnich rozgałęzień korzeni czyli *korzonków*. Tak wydzielone cząstki téjże lub spokrewnionéj z nią roślinie nie mogą już służyć za pokarm; wszakże przydać się mogą na ten cel innym roślinom. Myśl ta Dekandola, jakkolwiek oparta na doświadczeniach, zawsze jest tylko przypuszczeniem; gdyż mało jeszcze robiono doświadczeń, a nawet fakt o wyrzucaniu resztek u roślin potrzebuje udowodnienia nauki. Lecz jakiekolwiek byłoby tłumaczenie, najprostszy rolnik zna powyższą prawdę i urządza zasiew roślin na polu i w ogrodach wciąż na przemian. Szereg zasiewów po sobie idących do powrótu do pierwszego gatunku w rolnictwie nazywa się płodozmianem. Płodozmiany są bardzo liczne; wszakże dla pewnéj miejscowosci wybór płodozmianu zależy od wielu warunków, jakoto: od klimatu, od sił gospodarskich (siły robocze, nawóz etc.), od własności gruntu, liczby mieszkańców, oddalenia od miejsc odbytu, od ceny produktów i od innych mniéj znaczących okoliczności. Nie można zatém wymienić płodozmianu, któryby się z korzyścią dał zastosować we wszystkich majątkach jednéj gubernii, jednego nawet powiatu; a jednak u nas, z niewielą wyjątkami, wszędzie u powszechniony jest system *trzypolowy*, w którym zasiewy dwóch spokrewnionych roślin (ozimina i jarzyna) idą jeden po drugim, a następnie pole ugoruje. Tu trzecia część pola zawsze próżnuje, nie przynosząc żadnego dochodu, gdyż pasza na ugorze prawie jest żadna. I dla czegoż tak zawzięcie trzymamy się tego systematu? Oto, że tak robili nasi ojcowie, a nam się nie chce pomyśleć i chociażby na małą skalę robić doświadczeń; niepotrzebna praca!

Płodozmiany podzielić można na *zbożowe*, (ziarnowe) wygonowe i w ścisłém znaczeniu pło-

выхъ сѣвооборотахъ хлѣбныя растенія занимаютъ самое большое пространство, около двухъ третей поля; къ нимъ относится и нашъ любимый трехпольный сѣвооборотъ, невыгоды котораго особенно ощутительны съ увеличеніемъ населенія, а *сопряжены* съ ними всѣ зерновые сѣвообороты. Невыгоды эти уменьшаются въ шестипольномъ зерновомъ сѣвооборотѣ Шубарта; вотъ онъ:

1-ый годъ паръ,
2 — озимый хлѣбъ,
3 — яровой хлѣбъ,
4 — клеверъ,
5 — озимый хлѣбъ,
6 — яровой хлѣбъ.

Тутъ только шестая часть поля подъ паромъ; въ мѣстахъ же, гдѣ поздній сборъ картофеля не помѣшаетъ посѣву озимаго хлѣба, паръ можно замѣнить посѣвомъ картофеля, что нисколько не истощитъ почвы; а кромѣ прибыли отъ картофеля, почва приготовится подъ озимый хлѣбъ.

Пастбищными сѣвооборотами называются такіе, въ которыхъ часть поля, въ извѣстное время, оставляется подъ пастбища. Пастбищные сѣвообороты продолжаются отъ 6 до 10 лѣтъ, а иногда и болѣе; употребительны въ мѣстностяхъ, гдѣ преимущественно обращено вниманіе хозяевъ на разведеніе скота (въ Гольштиніи, Вестфаліи, Бельгіи, Англіи и многихъ другихъ мѣстахъ). Для примѣра приведемъ употребительнѣйшій сѣвооборотъ въ Гольштиніи:

1 г. овесъ,
2 — паръ,
3 — и 4 рожь или пшеница,
5 — ячмень,
6 — овесъ,
7 — клеверъ,
8, 9 и 10 пастбище;

или еще пастбищный сѣвооборотъ въ графствѣ Айрширѣ: 1, 2 и 3-й годъ пастбища, 4, 5 и 6 овесъ.

Невыгода пастбищнихъ сѣвооборотовъ та, что въ нихъ подъ хлѣбъ занимается только половина а даже и менѣе половины полей. Для нашихъ губерній, гдѣ вообще хлѣбъ составляетъ главный продуктъ хозяйствъ, пастбищные сѣвообороты непримѣнимы.

Въ плодоперемѣнныхъ сѣвооборотахъ одно и тоже растеніе или сродныя не повторяются два раза сряду на одномъ и томъ же мѣстѣ;

dozmiany. W płodozmianach piérwszego rodzaju zboża zajmują zawsze większą połowę pola; do tych należy i nasz ulubiony trzypolowy, którego niedogodności szczególniéj czuć się dają z powiększeniem się ludności, a nie są wolne od nich wszystkie zbożowe płodozmiany. Niedogodności te zmniejszone są nieco w sześciopolowym płodozmianie Szubarta:

1 rok ugór,
2 — ozimina,
3 — jarzyna,
4 — dzięcielina,
5 — ozimina,
6 — jarzyna.

Tu szósta tylko część pola próżnuje; a w miejscach, gdzieby późny zbiór kartofli nie przeszkodził zasiewowi oziminy, ugór zamienićby można zasiewem kartofli, coby zgoła niewycieńczyło gruntu; owszem, prócz dochodu z kartofli, pole się przysposobi pod oziminę.

W wygonowych płodozmianach część pola przez pewny przeciąg czasu zostaje niezasianą, zarasta trawą i służy za paszę; ciągną się one przez lat 6 do 10, a nawet i dłużéj; przyjęte są w miejscach, gdzie gospodarze wyłącznie się zajmują hodowlą bydła (w Holsztynii, Westfalii Belgii, Anglii i wielu innych miejscach). Dla przykładu przytaczamy tu holsztyński płodozmian:

1 rok owies,
2 — ugór,
3 — i 4 żyto lub pszenica,
5 — jęczmień,
6 — owies,
7 — dzięcielina
8, 9 i 10 pasza;

lub też wygonowy płodozmian w hrabstwie Ajrszyr: 1, 2 i 3 rok pasza, 4, 5 i 6 owies.

W wygonowych płodozmianach ta jest niedogodność, że zboża w nich zajmują zaledwo połowę, nawet niekiedy mniejszą połowę pola. Dla téj właśnie przyczyny, w naszych guberniach wygonowe płodozmiany zastosować się nie dadzą.

Przy systemacie płodozmiennym w ścisłém znaczeniu rośliny spokrewnione nigdy nie następują po sobie; a zamiast zostawiać pole ugorem,

паръ замѣненъ здѣсь кормовыми или корнеплодными растеніями. Плодоперемѣнные сѣвообороты могутъ продолжаться отъ 3 до 30 лѣтъ; наиболѣе же употребительны сѣвообороты отъ 4 до 8 лѣтъ. Типомъ перемѣнныхъ сѣвооборотовъ можетъ служить норфолькскій четырехпольный:

1 годъ турнепъ (видъ рѣпы).
2 годъ ячмень (очень хорошо родится послѣ корнеплодныхъ растеній);
3 годъ клеверъ,
4 — пшеница.

Такъ какъ въ этомъ сѣвооборотѣ клеверъ возвращается довольно скоро на прежнее мѣсто и, слѣдовательно, въ слѣдующій сѣвооборотъ можетъ дать плохой сборъ, то клеверное поле раздѣляется на двѣ части; на первой изъ нихъ сѣется клеверъ, а на другой райграсъ; въ слѣдующій сѣвооборотъ посѣвъ измѣняется, и слѣдовательно клеверъ будетъ возвращаться на старое мѣсто только черезъ восемь лѣтъ.

Вотъ еще примѣръ плодоперемѣннаго сѣвооборота:

1 годъ, по навозу, который кладется съ осени или въ туже весну, сѣется кормовой горошекъ,
2 годъ озимая рожь,
3 — горохъ,
4 — картофель,
5 — ячмень или овесъ съ клеверомъ,
6 — клеверъ, если нужно, съ унавоженіемъ сверху,
7 — пшеница или овесъ.

Плодоперемѣнная система въ хозяйствѣ, нисколько не отягощая почвы, съ равнаго пространства, доставляетъ гораздо больше произведеній, чѣмъ прочія; тутъ посѣвы располагаются такъ, что предшествующее растеніе поправляетъ состояніе почвы для послѣдующаго. Пищею для растеній служатъ отчасти газы, вдыхаемые листьями изъ атмосферы, отчасти растворимыя въ водѣ составныя части почвы. Одни растенія роскошно развиваются на почвахъ кислаго свойства, какъ напр. злаки, къ которымъ относятся и наши колосовыя растенія; развитію кислотности почвы способствуютъ влажность, тѣнь, затрудненный доступъ воздуха; иныя же напротивъ любятъ щелочность перегноя, (какъ клеверъ напр.), которая развивается при сухости почвы и свободномъ доступѣ солнечныхъ лучей и

sieją się na niém trawy służące bydłu za pokarm, lub inne o szerokich liściach gałęziste rośliny. Płodozmiany takie ciągną się od lat 3 do 30; najużywańsze zaś są od lat 4 do 8. Norfolkski cztéropolowy płodozmian może nam służyć za wzór płodozmianów w ścisłém znaczeniu:

1 rok turnep (gatunek rzepy).
2 — jęczmień,
3 — dzięcielina,
4 — pszenica.

Że dzięcielina wraca za prędko na stare miejsce i w następującym płodozmianie może dać zły urodzaj; dla téj więc przyczyny pole, na którém dzięcielina zasianą bydź miała, dzieli się na dwie części, z których na jednéj sieje się dzięcielina, a na drugiéj rajgras; w następnym płodozmianie zasiewy się zmieniają, i dzięcielina dopiero po latach 8 wracać będzie na swoje pierwotne miejsce.

Oto jeszcze przykład płodozmianu w ścisłém znaczeniu:

1 rok (po zagnojeniu z jesieni lub na wiosnę) wyka,
2 — żyto ozime,
3 — groch,
4 — kartofla,
5 — jęczmień lub owies z dzięcieliną,
6 — dzięcielina (pokrywając ją z wierzchu nawozem, jeśliby tego okazała się potrzeba),
7 — pszenica lub owies.

Taki systemat płodozmienny w gospodarstwie, nie wycienczając gruntu, staje się przyczyną większéj reprodukcyi, gdyż zasiewy tak się urządzają, że uprzedni gatunek ulepsza stan roli dla następnego. Pokarmem dla roślin są gazy, wpijane z atmosfery za pomocą znajdujących się na dolnéj powierzchni liści otworów, i rozpuszczalne składowe części gruntu. Niektóre rośliny rozwijają się bujnie na gruncie obfitującym w kwaśne przegnoje, jak nap. trawiaste, do których liczą się i nasze kłosowe rośliny; tworzeniu się takich soli w gruncie pomagają wilgoć, cień, utrudniony przystęp powietrza; niektóre znowu rośliny lubią przeciwnie alkaliczne własności gruntu (jak np. dzięcielina), które się rozwijają na suchym gruncie, wśród swobodnego przystępu powietrza i pro-

воздуха. Широколистныя съ вѣтвистыми стеблями растенія, (какъ горохъ, клеверъ) осѣняютъ почву и увлажняютъ ее испареніями листьевъ, и тѣмъ способствуютъ развитію въ почвѣ кислотности перегноя; подъ малолистными и невѣтвистыми растеніями (каковы колосовыя р.), мало осѣняющими почву и дающими свободный доступъ воздуху и солнечнымъ лучамъ, почва дѣлается щелочнѣе. Такимъ образомъ разнородныя растенія, измѣняя свойства почвы, вліяютъ на урожаи. Вотъ почему въ плодоперемѣнныхъ сѣвооборотахъ хотя и нѣтъ отдыха для почвы, нѣтъ пару, а почва неистощается нисколько, и почему плодоперемѣнная система принята въ хозяйствахъ, которыя могутъ служить для насъ образцами; но рекомендовать ее для всѣхъ хозяйствъ нашихъ губерній, какъ самую лучшую, было бы педантствомъ, точно также, какъ и придерживаться строго стараго трехпольнаго сѣвооборота. Переходъ отъ одной системы въ хозяйствѣ къ другой можетъ быть очень затруднителенъ, и требовать много соображеній, особенно ежели нововводимый сѣвооборотъ многопольный; но переходъ отъ трехпольнаго въ вышеприведенные шестипольный зерновой шубарта (особенно хорошъ для глинистыхъ почвъ), или даже въ семипольный плодоперемѣнный сѣвооборотъ, довольно удобенъ.

Желательно бы очень, чтобы всякій образованный хозяинъ, хорошо ознакомленный съ климатомъ и положеніемъ мѣстности, свойствами почвы своего участка, соображаясь съ силами хозяйства, производилъ, хоть въ маломъ видѣ опыты. Тутъ двойная польза: хозяинъ можетъ выбрать самый прибыльный для данной мѣстности сѣвооборотъ, а, дѣлая обще извѣстными результаты своихъ опытовъ, можетъ обогатить и науку сельскаго хозяйства многими данными; только при такомъ взаимномъ содѣйствіи возможно движеніе науки впередъ съ одной стороны, и помощь науки для улучшенія быта земледѣльца, съ другой.

mieni słonecznych. Rośliny o szerokich liściach, z gałęzistémi łodygami (jak np. groch, dzięcielina) ocieniają grunt i zwilżają go wyziewami z liści powstającémi, a tém samém przyczyniają się do wyrabiania się kwaśnych soli w ziemi; gdy przeciwnie, pod roślinami o drobném liściu i nierozgałęźającéj się łodydze (kłosowe rośliny), mało osłaniającémi ziemię i dającémi łatwy przystęp powietrzu i promieniom słonecznym, rozwijają się alkaliczne własności przegnoju. Takim sposobem różnorodne rośliny, zmieniając własności przegnoju, wywierają niezaprzeczony wpływ na urodzaje. I oto właśnie przyczyna, dla któréj, przy tym systemacie, chociaż pole i nie wypoczywa, lecz i nie wyciencza się zgoła, i dla któréj płodozmienne systemata w ścisłém znaczeniu przyjęte zostały w gospodarkach, mogących nam za wzór służyć. Wszakże zalecać je dla wszystkich miejsc naszych gubernii jako najdogodniejsze i najlepsze byłoby to takąż przesadą i pedantyzmem jak i zawzięte trzymanie się zwyczajnego trzypolowego gospodarstwa. Przejście z jednego systematu do drugiego może bydź bez wątpienia połączone z niejakąś trudnością i wymagać wielostronnéj rozwagi, wtenczas zwłaszcza, gdy nowozaprowadzający się płodozmian będzie wielopolowy; lecz przejście od trzypolowego do wyżéj wymienionych sześciopolowego Szubarta (szczególnie dobrym on jest dla miejsc przy glinie) i siedmiopolowego płodozmianu w ścisłém znaczeniu dość jest łatwém.

Rzecząby bardzo pożądaną było, żeby każdy głębiéj się zastanawiający gospodarz, oznajomiony z klimatem i miejscowémi własnościami gruntu, stosując się do sił gospodarskich, robił doświadczenia, choćby na małą skalę. Korzyść ztąd byłaby dwojaka: gospodarz może wybrać najdogodniejszy dla siebie płodozmian, a ogłaszając rezultaty poszukiwań swoich dostarczyć może i dla saméj nauki wiele prawd niezaprzeczonych. Wspólna tylko i ciągła praca może dać popęd nauce z jednéj, i pomoc rolnikowi dla ulepszenia bytu jego z drugiéj strony.

Способъ, употребляемый опытными садоводами, при пересадкѣ деревьевъ.

(Изъ земл. газеты).

При пересадкѣ деревьевъ, послѣднія развѣтвленія корней, большею частію погибаютъ; да и нѣтъ возможности пересадить дерево со всѣми его корешками. На концахъ корешковъ, или *мочекъ* находятся *губочки*, служащія исключительно для всасыванія питательныхъ веществъ изъ почвъ, и потому дерево, лишившееся многихъ корешковъ, или вовсе не принимается, или растетъ очень худо. Совѣтуютъ, при пересадкѣ, обвертывать главный корень и нѣкоторые побочные намоченною въ водѣ байкою, или другою какого нибудь шерестяною матеріею и такъ сажать въ землю; отъ влаги, удерживаемой шерстью при корнѣ, скоро образуются новые корешки и дерево принимается какъ нельзя лучше.

Причина болѣзни картофеля.

Много было предлагаемо способовъ для предохраненія картофеля отъ болѣзни, и ни одинъ изъ нихъ не оказался дѣйствительнымъ, по крайней мѣрѣ для всѣхъ мѣстностей; а это отъ того, что мы не знаемъ до сихъ поръ причины болѣзни. Вотъ новое мнѣніе о причинѣ картофельной болѣзни, основанное прямо на наблюденіяхъ: въ стеблѣ картофеля зараждается маленькое насѣкомое, какъ полагаютъ изъ семейства многоноговъ (Iuliformia); перегрызая сосуды и клѣточки растенія, порождаетъ болѣзнь. Животное это очень мало, и наблюдать его можно только съ помощью увеличительнаго стекла. Предлагаемъ нашимъ опытнымъ хозяевамъ осматривать въ Августѣ мѣсяцѣ стебли картофеля, пораженнаго болѣзнью, а ежели найдется и насѣкомое, наблюдать его, и результаты своихъ наблюденій сдѣлать обще извѣстными.

Sposób przesadzania drzew, używany przez doswiadczonych ogrodników.

(Z gazety rolniczéj).

Przy przesadzeniu drzew, ostateczne rozgałężania się korzeni giną najczęściéj, a nawet prawie rzeczą jest niepodobną przesadzić drzewo ze wszystkiemi jego korzonkami. Na końcach bowiem tych korzonków znajdują się tak zwane gąbeczki, służące drzewom wyłącznie do wciągania w siebie pożywnych pierwiastków z ziemi. Ztąd rzecz jasna, że drzewo, które w znacznéj ilości, pozbawione zostało takowych gąbeczek, albo się zupełnie nie przyjmie, albo też bardzo nędznie się krzewi. Ażeby temu zapobiedz, za rzecz słuszną uważają ogrodnicy obwijać najgłówniejsze korzenie, a równie i (choćby niektóre tylko) poboczne bają, zmoczoną w wodzie, albo jakąkolwiek inną wełnianą materyą, i tak opatrzone drzewo zasadzać do ziemi i od wilgoci utrzymującéj się w materyi wełnianéj, tworzą się prędko nowe korzonki; gąbeczki, a przez to drzewo przyjmuje się najlepiéj.

Przyczyna choroby kartofli.

Wiele już podawano sposobów ochronienia kartofli od choroby, lecz żaden z nich nie był dotąd skutecznym, a przynajmniéj nie dla każdéj miejscowości służył. Pochodzi to ztąd, że dotąd nie znamy rzeczywistéj przyczyny choroby kartofli. Podajemy tu przeto myśl nową opartą na postrzeżeniach: w łodydze kartofli zagnieżdża się drobniutki owad, podług wszelkiego prawdopodobieństwa należący do rodzaju krocionogow (Iuliformia), który przegryzając naczynia i komórki rośliny tworzy przez to jej chorobę. Zwierzątko to bardzo jest drobne i zaledwo przez szkło powiększające dostrzedz się daje. Upraszamy tedy panów gospodarzy, ażeby w Sierpniu rozpatrywali łodygę kartofli zarażonéj chorobą, i badali życie owadu, jeżeli się on znajdzie, a rezultaty takowych postrzeżeń łaskawie podali do publicznéj wiadomości.

ПЕРЕЧЕНЬ ПРИМѢЧАТЕЛЬНѢЙШИХЪ ЕСТЕСТВЕННЫХЪ СОБЫТІЙ ВЪ 4-хъ ГУБЕРНІЯХЪ ЗА 1853 ГОДЪ.

Грозы, градъ, бури и наводненія.

4 Февраля. Сильное наводненіе въ Слонимѣ отъ возвышенія воды въ озерѣ, которымъ повреждены плотины.

20 Февраля. Наводненіе въ Минскѣ отъ разлитія р. Свилочи въ слѣдствіе проливнаго дождя, при чемъ напоромъ льда снесены мосты.

28 Февраля. Наводненіе въ мѣст. Горожды (Тельшевскаго Уѣзда) при вскрытіи р. Миніи, коимъ разрушило мостъ, и самая рѣка въ томъ мѣстѣ приняла другое направленіе.

28 Марта. Наводненія: въ имѣніи Румшишкахъ (Ковенскаго уѣзд.) при вскрытіи Нѣмана; отъ быстраго возвышенія воды напоромъ льда разрушены многія зданія; и въ Ковнѣ при вскрытіи Виліи разрушены и снесены водою многія строенія.

21 Апрѣля. Во время грозы въ дер. Витомъ-Камнѣ (Сокольскаго уѣзд.) отъ молніи загорѣлся сарай; и въ имѣніи Крупойнѣ (Тельшевскаго уѣзд.) водяная мѣльница.

22 Апрѣля. Ударомъ молніи убита женщина въ дер. Рутковскихъ (Бѣлостокскаго уѣзд.)

23 Апрѣля. Гроза, въ дер. Жогайцяхъ (Шавельскаго уѣзд.), 26 въ м. Раковѣ (Минскаго уѣзда); въ обоихъ случахъ отъ молніи загорѣлись нежилыя зданія.

На 1 Мая, въ ночь въ фольв. Волковщизнѣ ударомъ молніи разрушило мѣльницу и изъ находившихся въ ней 4 крестьянъ одного убило а другаго оглушило,— тою же грозою истребленъ жилый домъ въ дер. Крживичахъ (Слонимскаго уѣзда).

11 Мая. Гроза въ Россіенскомъ уѣзд., отъ которой въ мѣстеч. Ботокахъ сгорѣлъ еврейскій молитвенный домъ, а въ дер. Сыльвестрахъ два хлѣва съ соломою.

17 Мая. Въ городѣ Радошковичахъ молнія ударила въ самый верхъ башни Римско-Католическаго костела, который при сильномъ вѣтрѣ сгорѣлъ до основанія; въ Тельшевскомъ уѣз та же гроза въ дер. Деглишкахъ и Скитецяхъ истребила три нежилыя зданія; и въ Кобринскомъ уѣзд. выпалъ градъ, который истребилъ посѣвы въ им. Городцѣ, Зыбиловкѣ и Павловѣ на простр. 510 десят.
въ Минск. уѣзд. въ им. Городыщѣ и Вязынкѣ выбита почти вся рожь.

7 Іюня. Гроза съ градомъ почти по тому же

19 Мая. Въ им. Ободовцахъ (Вилейскаго уѣзд.) въ д. Копляришкахъ (Новоалександр. уѣзд.) и въ околицѣ Ратовтахъ, молнія истребила 1 жилое и 4 нежилыхъ строенія; въ то же время въ Тельшевскомъ уѣздѣ упалъ большой градъ съ проливнымъ дождемъ, отъ котораго истреблено много озимыхъ и яровыхъ посѣвовъ на поляхъ 6-ти деревенъ.

20 Мая. Сильная гроза въ Виленскомъ уѣз.; вблизи имѣнія Шолковщизны ударомъ молніи убило Виленскаго мѣщанина, а другаго, крестьянина, оглушило; а въ дер. Варейкахъ (Вилкомир. уѣзд.) загорѣлся отъ молніи нежилый сарай.

21 Мая. Градъ въ Кобринск. уѣзд. съ сильнымъ дождемъ, истребившіе посѣвы въ имѣніи Зджитово и 3 деревняхъ на пространствѣ 160 десят.

30 Мая. Сильная гроза пронеслась надъ Волковыскимъ и Сокольскимъ уѣздами; въ первомъ на поляхъ деревни Бискуницы убитъ однимъ ударомъ молніи крестьянинъ съ двумя рабочими волами; во второмъ выпалъ градъ, которымъ истреблено озимаго хлѣба на простр. 101 десят. Того же числа въ Игуменскомъ уѣзд. (Минск. губер.) въ дворѣ Лѣшницѣ отъ молніи сгорѣлъ сарай.

2 Іюня. Гроза въ Пружанскомъ уѣздѣ; въ дер. Росоховѣ убило женщину.

4 Іюня. Сильная гроза въ уѣзд. Гродненскомъ и Бѣльскомъ; въ 1) въ городѣ Нарвѣ молнія ударила въ соломенную крышу пустаго дома, во 2) выпалъ большой градъ при проливномъ дождѣ, которыми и истреблены посѣвы въ 7 имѣніяхъ на простр. 715 дес. и многіе сѣнокосы занесены пескомъ.

5 Іюня. Градъ, выпавшій въ уѣзд. Гродненскомъ, Виленскомъ и Свенцянскомъ истребилъ хлѣба на поляхъ 7 деревенъ на пространствѣ до 500 десят.; и въ то же время въ д. Дамуци (Свенцянск. уѣзд.) молніею убило одного крестьянина.

6 Іюня. Гроза съ градомъ и бурею пронеслась надъ 3 губерн., при чемъ въ Пружанск. уѣзд. градомъ и проливнымъ дождемъ выбиты хлѣба на простр. 320 десят., въ Слонимск. уѣзд. на поляхъ д. Бѣекъ ударомъ молніи убита одна женщина, а другая оглушена; въ Свенцянскомъ уѣзд., также убитъ одинъ крестьянинъ; и

направленію: въ Пружанск. и Бѣлостокс. уѣзд. выбито на поляхъ хлѣба 105 десят. и сверхъ сего огородные посѣвы; въ Гродненск. уѣзд. вблизи д. Луховицъ ударомъ молніи убитъ одинъ работникъ а въ мѣст. Боюкахъ (Бѣльск. уѣзд.) произведенъ пожаръ, которымъ уничтожены 15 жилыхъ и нежилыхъ домовъ. Другой пожаръ произошелъ въ д. Вордокамѣ (Трок. у.) при чемъ сгорѣло 12 строеній и погибло 2 крестьянина; въ Лидскомъ уѣзд., на поляхъ Остринскаго казеннаго общества упалъ градъ, которымъ истреблено 110 морговъ озимой ржи. Въ Новогрудск. уѣзд. въ мѣст. Обримѣ упалъ градъ, истребившій многіе посѣвы, и въ то же время отъ удара молніи произошелъ пожаръ; въ томъ же у. въ имѣніяхъ Циринѣ и Быковичахъ выбиты градомъ посѣвы и въ Бобруйскомъ уѣздѣ отъ молніи загорѣлся деревянный костелъ въ им. Дворцѣ, и въ томъ же уѣздѣ убита молніею одна женщина.

Съ 7 на 8 Іюня. Упалъ градъ въ Сокольскомъ уѣзд. истребившій хлѣба на 83 десят. и 8 снова въ Свенцянск. и Трокскомъ уѣзд. истребилъ хлѣба до 450 десят. и также въ Слуцк. уѣзд. уничтожилъ много посѣвовъ.

9 Іюня. Снова повторилась гроза съ градомъ въ Гродненскомъ уѣздѣ въ им. Посты, отъ котораго сильно пострадали яровые и огородные посѣвы, равно какъ въ Сокольскомъ уѣзд. на поляхъ д. Дворужкѣ и въ Новогрудскомъ уѣз. гдѣ истребленъ хлѣбъ на 305 десят. Во время той же грозы на рѣкѣ Шарѣ близъ мѣст. Бытеля убитъ молніею крестьянинъ находившійся на плотахъ, а другой сильно раненъ. Также убита одна женщина въ Бѣлостокскомъ уѣздѣ.

10 Іюня. Падалъ градъ снова въ Сокольскомъ уѣздѣ, произведшій преимущественно опустошеніе на поляхъ колоніи Исаковой, гдѣ истребилъ $1/3$ часть озимыхъ и огородныхъ посѣвовъ, отъ той же грозы въ д. Комаровкѣ (Брестск. уѣз.) сгорѣло 9 строеній.

11 Іюня. Гроза въ Волковыскомъ уѣздѣ, при которой убитъ одинъ крестьянинъ; а въ ночь на 12 снова въ Сокольскомъ уѣз. палъ градъ истребившій хлѣба на пространствѣ 150 десят.

12 Іюня. Гроза въ Трокскомъ уѣздѣ, при чемъ въ дер. Курглахъ сгорѣли хлѣбные сараи; въ этотъ же день сгорѣли многія строенія въ д. Лѣшницѣ Игуменскаго уѣзда.

13 Іюня. Выпалъ градъ въ Бѣлостокскомъ уѣздѣ, выбившій посѣвы на пространствѣ 60 десят.

14 Іюня. Гроза въ Трокскомъ уѣздѣ, при чемъ въ д. Подворенцахъ и Янчугахъ отъ молніи загорѣлись 2 дома.

15 Іюня. Градъ въ Сокольскомъ уѣз. въ д. Книшевичь, которымъ повреждены озимый хлѣбъ и огородные овощи.

17 Іюня. Гроза розразившаяся надъ Кобринскимъ, Бѣльскимъ, Пружанскимъ, Трокскимъ и Вилкомирскимъ уѣздами; на этомъ пространствѣ молніею убито 3 человѣка и сгорѣло 6 нежилыхъ зданій.

18 Іюня. Упалъ градъ въ Гродненскомъ уѣздѣ, истребившій хлѣба на 65 дес. и во время тойже грозы въ Пинскомъ уѣз. въ околицѣ Красовѣ загорѣлосъ отъ молніи одно строеніе.

19 Іюня. Гроза пронеслась надъ уѣзд. Бѣлостокскимъ, Бѣльскимъ, Сокольскимъ и Гродненскимъ, въ коихъ зажжено молніею нѣсколько жилыхъ и нежилыхъ строеній; въ г. Гродно убило молніею одну женщину равно какъ и въ д. Залунахъ (Бѣлосток. уѣз.): въ тоже время на поляхъ Лидскаго уѣз. выпавшимъ градомъ избито 35 морговъ ржи.

Съ 19 на 20 Іюня. Гроза разразилась надъ уѣзд. Брестскимъ, Кобринскимъ и Новогрудскимъ, въ коихъ сгорѣло 8 зданій.

20 Іюня. Гроза съ градомъ свирѣпствовала въ 3-хъ губерніяхъ, при чемъ въ Гродненскомъ и Сокольскомъ уѣздахъ истреблено 210 дес. хлѣба; въ Лидскомъ уѣздѣ въ двухъ имѣніяхъ сгорѣло 7 нежилыхъ ствоеній; въ д. Дюрдевѣ (Рѣчицкаго уѣз.) отъ молніи произошелъ пожаръ, истребившій 12 крестьянскихъ дворовъ и въ то же время въ Бобруйскомъ уѣздѣ убитъ одинъ солдатъ а въ Слуцкомъ женщина.

21 Іюня. Гроза въ Пинскомъ уѣздѣ, при которой въ д. Поре отъ молніи сгорѣло одно жилое строеніе.

22 Іюня. Гроза съ градомъ и бурею въ Игуменскомъ уѣздѣ, при чемъ въ им. Домѣ градомъ выбиты всѣ озимые и яровые посѣвы, сверхъ сего въ лѣсахъ того же имѣнія на пространствѣ 5 квадр. миль истреблено бурею много товарнаго лѣса.

23 Іюня. Въ Свенцянскомъ уѣздѣ на поляхъ имѣнія Полесѣ и дер. Мелегянахъ истреблено градомъ посѣвовъ на 125 десят.

25 Іюня. Выпавшимъ градомъ въ Волко-

выскомъ уѣз. въ фольв. Шофрахъ совершенно истреблены посѣвы на пространствѣ 503 десят.

26 Іюня. Градъ выпавшій въ Брестскомъ уѣз. выбилъ всѣ почти посѣвы на поляхъ дер. Рогозной а также въ д. Олтушь на пространствѣ 178 десят.

Съ 11 на 12 Іюля. Гроза въ Бѣльскомъ уѣз., при чемъ въ дер. Клопотахъ Банькахъ отъ молніи сгорѣло деревянное строеніе.

12 Іюля. Гроза въ Кобринскомъ уѣз., при которой отъ молніи сгорѣла крестьянская изба въ мѣст. Антополѣ.

13 Іюля. Во время грозы разразившейся надъ г. Бобруйскомъ молніею убитъ человѣкъ.

15 Іюля. Гроза въ Кобринскомъ уѣз., молніею убита одна женщина на поляхъ дер. Заорья.

17 Іюля. Гроза свирѣпствовала въ 3 губерніяхъ, при чемъ въ уѣздахъ: Виленскомъ, Свенцянскоъ, Вилкомирскомъ и Ковенскомъ сгорѣло четыре деревянныя строенія а также въ уѣз. Трокскомъ, Вилейскомъ, Ошмянскомъ, Бѣльскомъ, Минскомъ убито молніею 5 крестьянъ. и 1 женщина.

18 Іюля. Гроза въ Рѣчицкомъ уѣз., при чемъ молніею убита одна женщина и того же чисча въ Слуцкомъ. уѣз. отъ молніи сгорѣло деревянное строеніе.

19 Іюля. Гроза въ Вилкомирскомъ уѣз., при чемъ отъ молніи сгорѣли два деревянныя строенія.

Съ 19 на 20 Іюля. Гроза съ градомъ въ Лидскомъ уѣздѣ, при чемъ выбито на поляхъ им. Малое Можейково а также фольв. Скрибовцахъ посѣвовъ на пространствѣ 270 десят.

30 Іюля. Гроза свирѣпствовала въ у. Кобринскомъ, Слонимскомъ и Новогрудскомъ, при чемъ отъ молніи сгорѣло 6 нежилыхъ строеній и убитъ I крестьянинъ.

Съ 31 Іюля на 1-е Августа. Гроза въ у. Новогрудскомъ, при чемъ отъ молніи сгорѣли три строенія и убита женщина.

4 Августа. Гроза въ у. Ковенскомъ, при чемъ убитъ молніею старшій лѣкарь Уланскаго Генералъ-Адъютанта Князя Чернышева полка Мировичъ, во время проѣзда на дорогѣ; и того-же числа въ Бѣлостокскомъ уѣз. убиты двѣ женщины.

13 Августа. Гроза съ градомъ и бурею въ у. Кобринскомъ, Слонимскомъ, Сокольскомъ и Бѣлостокскомъ, при которой истреблены градомъ посѣвы на пространствѣ 183 десят. и сильною бурею разрушено много строеній и выломано 200 штукъ строевоаго дерева а также убито молніею 3 крестьянина и еврей и сгорѣли 2 сарая.

16 Августа. Сокольскаго у. выбито градомъ 100 десят. яровыхъ послѣвовъ.

17 Августа. Гроза въ Слуцкомъ у., при которой молніею убита женщина.

18 Августа. Выбито градомъ въ у Гродненскомъ 135 десят. и Сокольскомъ 54 десят. яровыхъ посѣвовъ.

27 Августа. Гроза въ Слуцкомъ у., при которой молніею убитъ крестьянинъ.

Съ 28 на 29 Сентября. Гроза въ Трокскомъ у., при чемъ отъ молніи сгорѣлъ жилый домъ въ дер. Немежѣ.

РАСЧЕТЪ

годовыхъ процентовъ на 25 лѣтъ (по 4%).

За сколько годовъ.	На 1 руб.		На 10 руб.		На 100 руб.		На 1000 руб.		На 10000 руб.	
	Проценты съ капиталомъ.		Проценты съ капиталомъ.		Проценты съ капиталомъ.		Проценты съ капиталомъ.		Проценты съ капиталомъ.	
	Ру.	Коп.	Ру.	Коп.	Руб.	Коп.	Руб.	Коп.	Руб.	Коп.
За 1 годъ.	1	4	10	40	104	—	1040	—	10400	—
— 2 —	1	8 1/10	10	81 6/10	108	16	1081	60	10816	—
— 3 —	1	18 4/10	11	94 3/10	112	48 6/10	1124	86 4/10	11248	64
— 4 —	1	16 9/10	11	69 8/10	116	98 5/10	1169	85 8/10	11698	58 5/10
— 5 —	1	21 6/10	12	16 6/10	121	66 5/10	1216	65 2/10	12166	52 9/10
За 6 —	1	26 5/10	12	65 3/10	126	53 1/10	1265	31 9/10	12653	19
— 7 —	1	31 5/10	13	15 9/10	131	59 3/10	1315	93 1/10	13159	31 7/10
— 8 —	1	36 8/10	13	68 5/10	136	85 6/10	1368	56 9/10	13665	69
— 9 —	1	42 3/10	14	23 3/10	142	33 1/10	1423	31 1/10	14233	11 8/10
—10 —	1	48	14	80 2/10	148	2 4/10	1480	24 4/10	14802	44 2/10
За 11 —	1	53 9/10	15	39 4/10	153	94 5/10	1539	45 4/10	15394	54
—12 —	1	60 1/10	16	1	160	10 3/10	1601	3 2/10	16010	32 2/10
—13 —	1	66 5/10	16	65	166	50 7/10	1665	7 3/10	16650	73 5/10
—14 —	1	73 1/10	17	31 6/10	173	16 7/10	1731	67 6/10	17316	76 4/10
—15 —	1	80	18	— 9/10	180	9 4/10	1800	94 3/10	18009	43 5/10
За 16 —	1	87 2/10	18	72 9/10	187	29 8/10	1872	98 1/10	18729	81 2/10
—17 —	1	94 7/10	19	47 9/10	194	79	1947	90	19479	— 4/10
—18 —	2	2 5/10	20	25 8/10	202	58 1/10	2025	81 6/10	20258	16 5/10
—19 —	2	10 6/10	21	6 8/10	210	68 4/10	2106	84 9/10	21068	49 1/10
—20 —	2	19 1/10	21	91 1/10	219	11 2/10	2191	12 3/10	21911	23 1/10
За 21 —	2	27 8/10	22	78 7/10	227	87 6/10	2278	76 8/10	22787	68
—22 —	2	36 9/10	23	69 9/10	236	99 1/10	2369	91 8/10	23699	18 7/10
—23 —	2	46 4/10	24	64 7/10	246	47 1/10	2404	71 5/10	24647	15 5/10
—24 —	2	56 5/10	25	63 3/10	256	33	2563	30 4/10	25633	4 1/10
—25 —	2	66 5/10	26	65 8/10	266	58 5/10	2665	83 6/10	26658	36 3/10

Таб. III.

Сравнительная таблица употребительнѣйшихъ иностранныхъ мѣръ и вѣсовъ съ Русскими.
Tabella porównawcza główniejszych miar i wag obcych z Ruskiémi.

Званіе мѣстъ и странъ, кот. мѣры сравниваются съ Русскими. Nazwiska miast i krain, któr. miary porównywają się z Ruskiémi.	Линейныя мѣры. Miary długości. Основные (футы). Zasadnicze (stopy). Званіе иност. мѣръ. Nazwisko miar obcych.	Русс. фут. Rus. stopy	Русс. дюй. Rus. cale.	Русс. лин. Rus. linie.	Торговые (локти). Kupieckie (łokcie). Званіе иност. мѣръ. Nazwisko miar obcych.	Р. аршин. R. arszyn.	Русс. верш. Russ. wierszki.	Путевыя (мили). Drożne (mile). Званіе иност. мѣръ. Nazwiska miar obcych.	Русс. верст Rus. wiorsty.	Русс. сажени Rus. sążnie.	Плоскостныя мѣры. Miary powierzchni. Званіе иност. мѣръ. Nazwiska miar obcych.	Р. десяти. Rus. dziesięci	Русс. кв. сажени. R. kw. sążnie.	Кубическія мѣры. Miary objętości. Сыпучихъ тѣлъ. Ciał sypkich. Званіе иност. мѣръ. Nazwiska miar obcych.	Русс. четв. Rus. czetwer.	Р. осьмины или ар. Rus. garnce.	Жидкихъ тѣлъ. Ciał płynnych. Названіе иностранн. мѣръ. Nazwiska miar obcych	Русс. вед. Rus. wiadra.	Русс. штофы. Rus. sztofy.	Вѣсы. Wagi. Ин. торговые вѣсы. Handlowe wagi obcych.	Русс. фунты. Rus. funty	Золотники. Złotniki.	Доли. Dole.
Англія (Anglia).	Футъ (foot).	1	,,	,,	Локоть (cubit).	,,	10, 29	Сух. миля. (mile). Морская миля.	1 1	254, 3 369, 3	Акръ (acr).	,,	889	Бушель (bushel).	1	3, 08	Галлонъ (gallon).	,,	3, 69	Фунтъ (livre avoir du pois) Тройскій фунтъ.	1 0	10 87	31,95 47,68
Австрія (Austrya).	Футъ (Fuss, schuh)	1	0	4,45	Локоть (Elle).	1	1, 53	Миля (Meile).	7	55, 6	Іохъ (Joch).	,,	1264	Метцъ (Metz).	2	2, 76	Эймеръ (Eimer).	4	7, 16	Вѣнскій фунт.(phund)	1	35	27,13
Баварія (Bawarya).	Футъ (Fuss).	,,	11	4,58	Локоть (Elle).	1	4, 74	Миля (Meile) меньшая Герм.	5	44, 2	Іохартъ (Juchart).	,,	748	Шефель (Szaff.)	8	3, 21	Эймеръ (Eimer).	5	5, 15	Фунтъ (Phund).	1	35	25,76
Венеція (Wenecya).	Футъ (pes).	1	1	67,2	Лок. бол. стар. (bra-erio). лок. мал. ст.	,, ,,	15, 32 14, 36	Миля (Mila).	,,	46, 9	Тавола (tavola).	,,	219	Стая (staja).	3	0, 41	Секій (ст.) (secchio).	1	0, 75	Большой ф. (Libra). Малый.	1 ,,	15 70	81,27 60,30
Гамбургъ (Hamburg).	Футъ (Fuss).	,,	11	2,83	Локоть (Elle).	,,	12, 89	Миля (Meile).	7	30, 3	Шеф. пашен. (Schefel saatsand). Моргъ (morg.)	,, ,,	922 2110	Фассъ (Fass).	2	0, 07	Эймеръ (Eimer).	2	3, 56	б. ф. (phund) Мал. фунтъ.	1 1	17 13	57,91 61,59
Данія (Dania).	Футъ (Fuss).	1	0	3,56	Локоть (Alein).	,,	14, 12	Миля (Meil).	7	30, 3	Тонна (Toende saat)	,,	1212	Тонна (Toende).	5	2, 45	Анкеръ (Ancre).	3	0, 46	Фунтъ (Phund).	1	21	20,27
Испанія (Hiszpania).	Футъ (pies).	,,	11	1,28	Вара (wara).	1	3, 07	Миля (Milla).	6	311, 9	Фанегада (fanegada). Арензада (arenzada).	,, ,,	1011 849	Фанега (Fanega).	2	1, 23	Арроба боль. (cantara). Арроба мал. (arroba).	1 1	3, 16 0, 28	Фунтъ (libra).	1	11	66,59
б. Литва (b. Litwa).	Футъ (stopa).	1	0	7,89	Локоть (łokiec).	,,	14, 62	Миля (mila).	8	,,	Моргъ (morg). Влока (włoka).	,, 19	$1564\frac{2}{3}$ 1340	Осьмина (Ośmina). Мал.гарнецъ. (garniec).	1 ,,	7, 50 0, 86	Гарнецъ (garniec).	,,	9, 17	Фунтъ (funt).	,,	87	91,20
Неаполь и Сицилія (Neapol i Sycylia).	Пальмо (palmo).	,,	10	3,46	Канна (canna).	2	11, 70	Миля (Mila).	1	369, 3	Моджія (moggia).	,,	635	Томоло (tomolo).	2	0, 94	Бариль (barile).	3	5, 47	Роттоло (rottolo). Кантаро (piccolo).	2	16	83,48
Нидерланды (Niderlandy).	Футъ (Fuss).	,,	11	5,99	Локоть (Elle).	1	6, 50	Часы морскіе.	5 5	154, 1 108, 0	Бундеръ (Bunder).	,,	2197	Миддъ (Midde).	3	6, 49	Фетъ (Vet).	8	1, 04	Фунтъ (Pond).	2	42	46,0
Португаллія (Portugalia).	Футъ (pe).	1	1	3,30	Вара (vara). Лок.(covado)	1 ,,	8, 66 14, 79	Лига (legoa).	5	400, 3	Гейра (geira.	,,	1280	Фанега (fanga).	2	0, 48	Алмидъ (almuda).	1	3, 46	Фунтъ (libra).	1	11	57,59
Пруссія (Prussy).	Футъ (Fuss).	1	0	3,56	Локоть Elle).	,,	15, 01	Миля (Meile).	7	133, 3	Моргъ (Morgen).	,,	561	Шеффель (Scheffel).	2	0, 77	Эймеръ (Eimer).	5	5, 86	Фунтъ (Phund).	1	13	61,57
Польша (Polska).	Футъ (stopa).	,,	11	3,39	Локоть (Łokiec).	,,	12, 96	б. Миля (mila).	8	,,	Моргъ (morg). Влока (włoka).	,, 15	1230 898	Коржецъ (korzec).	4	7, 82	Гарнецъ (garniec). Бочка (beczka).	,, 8	3, 25 1, 37	Фунтъ (funt).	,,	94	95,72
Римъ (Rzym).	Пальмо (palmo). Футъ (pes).	,, ,,	8 11	7,95 5,99	Канна (canna mercantile).	2	13, 03	Миля (Mila).	1	191, 5	Пецца (pezza).	,,	580	Руббій (rubbo).	10	1, 54	Бариль вина (barillo).	3	7, 03	Фунтъ (libbra).	,,	79	48,62
Саксонія (Kr. Saskie).	Футъ Дрезденскій (Fuss).	,,	11	1,52	Локоть Дрезденскій (Elle).	,,	12, 84	Миля (Meila).	8	248, 3	Акръ (Acre).	,,	1216	Шеффель (Scheffel).	3	7, 38	Эймеръ (Eimer).	5	4, 76	Фунтъ (Phend).	1	13	48,95
Турція (Turcya).	б. пикъ (pik). дра стамбулинъ (dra stambulin).	2 2	2 1	3,41 5,06	б. пикъ (halebi, arschim) Эндазе (endese).	,, ,,	15, 05 14, 18	Берри (berri) морскія.	1 1	283, 0 114, 7	100 кв. пиковъ (100 k. pik.)	,,	983,345	Кило (Killon).	1	2, 12	Алмидъ v. (Meter).	,,	4, 26	Око (Oko).	3	13	35,4
Франція (Francya).	Футъ (pied du roi). Метръ (metre).	1 3	0 3	7,89 3,7079	Локоть стар. (Aune). Метръ (Metre).	1 1	10, 77 6, 50	Миля (lieue de poste.) Морская (Marine).	4 5	88, 3 108, 0	Эктаръ (Hectare).	,,	2197	Эктолитръ (Hectolitre).	3	6, 49	Эктолитръ (hectolitre).	8	1, 37	Килограммъ (kilogramme)	2	42	40,54
Швейцарія (Szwajcarya).	Футъ Цирихскій (Werteschuh).	,,	11	8,11	Локоть Цирихскій(Elle)	,,	13, 49	Миля (Meile).	7	425, 7	Гольцъ-Іохартъ (Holz-Juchart).	,,	791	Мюттъ (Mutt).	3	1, 24	Массъцирихскій (Mass).	,,	1, 48	Фунтъ (libra).	1	21	20,27
Швеція (Szwecya).	Футъ (Fuss).	,,	11	6,86	Локоть (Ell).	,,	13, 36	Миля (Meile)	10	15, 1	Тунеландъ Tunnaland).	,,	1084	Тонна (Tunna).	5	4, 72	Каннъ (Kann).	,,	2, 13	Фунтъ (Skolpund).	1	3	62,42

Сравнительная таблица главнѣйшихъ иностранныхъ серебряныхъ монетъ съ Русскими.
Tabella porównawcza głowniejszych zag. monet sreb. z Rusk.

Мѣста, которыхъ монеты сравниваются съ Русскими. Państwa, których monety porównywają się z Ruskiémi.	СЕРЕБРЯНАЯ МОНЕТА. MONETA SREBRNA. НАЗВАНІЕ МОНЕТЪ. NAZWISKO MONET.	Цѣна на серебро. Wartość na srébro. Рубли.	Коп.
Англія (Anglia).	Крона (Crawn)=5 шилингамъ=5 пенсамъ=240 фартингамъ.	1	$52\frac{2}{5}$
Австрія (Austrya).	Специесъ талеръ (Species-Thaler)=2 гульденамъ=120 крейцарамъ (kreutzer).	1	$28\frac{1}{4}$
Баварія и Виртембергъ (Bawarya i Wirtemberg).	Специесъ талеръ=2 флоринамъ. Кроненъ талеръ. Копфштикъ=24 крейцара=$\frac{1}{3}$ флор.	1 1 „	$27\frac{3}{4}$ $41\frac{1}{2}$ 21
Венеція (Wenecya).	Талеро=10 лирамъ=200 сольдамъ=1000 центимамъ Озелла.	1 „	32 51
Гамбургъ (Hamburg).	Рейхсталеръ (банко)=3 маркамъ=48 шиллингамъ (shiling).	1	$44\frac{2}{5}$
Данія (Dania).	Долларъ (Dollarrigs bank)=6 маркамъ=48 шиллингамъ.	„	$70\frac{3}{10}$
Испанія (Hiszpania).	Піастръ (peso fuerte)=20 реалямъ (real)=680 мараведамъ (maravedi).	1	33
Неаполь и Сицилія. (Neapol i Sycylia).	Дукато (ducato)=5 скудіямъ=100 гранамъ.	1	$6\frac{3}{10}$
Нидерланды. (Niderlandy).	Ефимокъ=$2\frac{1}{2}$ флоринамъ=250 центамъ (cent). Бельгскій флоринъ (1816).	1 „	$33\frac{4}{5}$ 53
Португаллія (Portugalia).	Крузадо=12 реалямъ=480 рейсамъ (rea). Тестонъ (1802 г.).	„ „	$71\frac{1}{2}$ 15
Пруссія (Prussy).	Талеръ=24 старымъ или 30 новыхъ грошамъ (грошъ=12 пфениг.)	„	$91\frac{1}{4}$
Римъ (Rzym).	Скудо=$3\frac{1}{3}$ тестонамъ=10 паолямъ.	1	$34\frac{7}{10}$
Саксонія (Kr. Saskie).	Рейхсталеръ. Специесъ-тал. 1 тал.=24 грош.; (1 грошъ=12 пфен).	„ 1	$97\frac{1}{2}$ $27\frac{1}{2}$
Турція (Turcya).	Піастръ=40 парамъ (1842 г.) Бешлыкъ.	„ „	$5\frac{1}{2}$ 99
Франція (Francya).	Франкъ=20 су=100 центимамъ.	„	25
Швейцарія (Szwejcarya).	Франкъ=10 баценамъ=40 крейцарамъ.	„	$37\frac{1}{2}$
Швеція (Szwecya).	Рейхсталеръ=48 шиллингамъ.	1	$41\frac{1}{2}$

ТАБЛИЦА

РАЗСТОЯНІЙ ДО ВСѢХЪ ГУБЕРНСКИХЪ ГОРОДОВЪ РОССІИ

(изъ Почтоваго Дорожника 1852 г.)

Названіе мѣстъ.	отъ Вильны.	отъ Ковна.	отъ Гродна.	отъ Минска.
Архангельскъ…	1792	1781½	1993	1907½
Астрахань……	2268½	2407	2370½	2081
Вильно………	,,	139	201	188
Витебскъ………	465	471	584½	277
Владиміръ……	1061	1200	1181	873
Вологда………	1270	1260	1443	1135
Воронежъ……	1248	1387	1350	1060½
Вятка…………	1863	2002	1983	1675½
Гродно………	201	340	,,	307½
Дербентъ……	2719	2858	2795	2531
Екатеринодаръ.	1860½	1999	1936½	1673
Екатеринославъ	1136½	1275	1212½	949
Житоміръ……	775	913½	689½	587
Иркутскъ……	6028	6166½	6147½	5840
Казань………	1676	1815	1796	1488½
Калуга………	834	972½	953½	646
Каменецъ-Подольскъ……	849	988	728	737
Кишеневъ……	1140	1278½	1019	1027
Кіевъ…………	795½	934	836	608
Ковно…………	139	,,	340	326½
Кострома………	1235	1374	1355	1047
Красноярскъ…	5027	5165½	5146½	4839
Курскъ………	1017	1156	1093	829½
Кутаисъ………	2660	2798½	2736	2472
Минскъ………	188	326½	307½	,,
Митава………	296	286	497½	484
Могилевъ……	458½	597	578	271
Нижній Новгородъ……	1280	1419	1400	1092
Новгородъ……	642	631½	843	770½
Новочеркаскъ…	1647	1785½	1723	1459
Орелъ…………	892	1031	1012	704½
Пенза…………	1606	1745	1726	1418
Пермь…………	2253	2392	2373	2065½
Петрозаводскъ.	1141	1131	1342½	1322
Полтава………	1003½	1142	1079½	816
Псковъ………	450	440	651½	631
Ревель………	704	694	905	892
Рига…………	335	325	536	523
Рязань………	1069	1208	1189	881
Самара………	1882	2020½	2001½	1694
Саратовъ……	1805	1943½	1924½	1617
Симбирскъ……	1671	1810	1791	1483½
Симферополь…	1616	1754½	1692	1428
Смоленскъ……	500	639	620	312
Ставрополь……	1947	2086	2023	1759½
Тамбовъ………	1338	1476½	1457½	1150
Тверь…………	889	1027½	1008½	701
Тифлисъ………	2481	2620	2557	2293½
Тобольскъ……	3181	3320	3301	2993½
Томскъ………	4472	4611	4592	4284½
Тула…………	947	1086	1067	759½
Уфа…………	2202	2341	2322	2014½
Харьковъ……	1097	1236	1173	909½
Херсонъ………	1338	1477	1414	1150½
Черниговъ……	630	782½	720	456
Шемаха………	2837	3025	2962	2698½
Эривань………	2731	2870	2807	2543½
Якутскъ………	8742	8881	8862	8854½
Ярославль……	1136½	1275	1256	949
Кяхта…………	6754			
Петропавловскій портъ…	13214			

Таблица географическаго положенія нѣкоторыхъ примѣчательнѣйшихъ мѣстъ Западной Россіи и разстояній оныхъ отъ столичныхъ и губернскихъ городовъ съ указаніемъ числа жителей.

Названіе городовъ и мѣстечекъ.	Число жителей.	Сѣверная широта.	Восточная долгота отъ Ферро.	Времени на часахъ противъ Виленск.	Разстоянія. отъ Губер. города	отъ С. Петербург.	отъ Москвы.	отъ Варшавы.
ВИЛЕНСКАЯ ГУБЕРНІЯ.				боль. + мень. —	в	е р	с т	ы.
Вильно	51230	54°41′	42°58′	0′ 0″		710	890	504
Вилейка	3582	54 30	44 35	+ 6′28″	141	803	789	645
Дисна	5208	55 34	45 53	+11 40	311	634	731	815
Друя	2235	55 47	45 8	+ 8 40		632	782	
Лида	4245	53 53	42 58	0 0	89	798	897	420½
Ошмяны	4103	54 25	43 36	+ 2 32	52	761	839	555½
Свенцяны	5960				76	786	966	580
Троки	6752	54 38	42 36	— 1 28	26	736	961	530
Радошковичи	1580				151	856	738	
Глубокое з. ш. м.	2530				246	693	889	
Долгиново м.	1757				184	761	832	
Жижморы м.					63	845	932	
Молодечно м.	575				121	823	769	625
Подбродзе м.	613				187	897	1071	
Сморгони м.	592				83	793	807	
Щучинъ м.					138	847	946	
Воложинъ сел	1530				108	818	891	
Меречъ м.	2161				83	793	968	
Страваники	825	54 46	42 9	— 3 16				
КОВЕНСКАЯ ГУБЕРНІЯ.								
Ковно	15207	54°54′	41°34′	— 5′46″		699	1029	375
Вилкомиръ	4482	55 15	42 26	— 2 18	64	635	965	439
Новоалександровскъ	1400				171	529	874	546
Россіены	6234	50 23	40 45	— 9 2	105	805	1134	480
Тельши	3784	55 59	39 55	—12 22	269	758	1179	644
Шавли	5344	55 56	40 59	— 8 6	204	683	1104	579
Поневѣжъ								505
Видзы з. щ.	2402				206	570	854	
Шадовъ з. ш.	3415				170	717	1070	
Юрбургъ з. ш.	728	55 7	40 26	—10 18	84	783	1113	459
Кейданы м.	3728				42	704	1012	
Средники м.		55 5	41 2	— 7 54	43	742	1071	
Таурогенъ м.	2434				126	779	1155	501
Уцяны м.					125	575	921	
Янишки м.					243	644	1143	
ГРОДНЕНСКАЯ ГУБЕРНІЯ.								
Гродно	17257	53°41′	41°30′	— 5′52′		911	1010	308

Названіе городовъ и мѣстечекъ.	Число жителей.	Сѣверная широта.	Восточная долгота отъ Ферро.	Времени на часахъ противъ Виленск.	Разстоянія. отъ Губер. города	отъ С.Петербурга.	отъ Москвы.	отъ Варшавы.
				боль. + мень. —	в	е р	с т	ы.
Брестъ-Литовскъ	18058	52° 5'	41°19'	— 6'36	198	1080	1002	185½
Бѣльскъ	2595				114	1025	1124	148½
Бѣлостокъ	15827	53 8	40 55	— 8 12	74	985	1084	188½
Волковыскъ	3416	53 10	42 8	— 3 20	75	979	974	382
Кобринъ	6057				241	1036	959	228½
Пружаны	4636	52 33	42 7	— 3 24	285	1027	949	
Слонимъ	8708	53 5	42 58	0 0	157	897	892	368½
Соколка	3008				37	948	1047	271
Гоніондзъ з. ш	2567				94			
Дрогичинъ з. ш	981				168	179	1178	
Клещель	1218				137	1048	1063	
Брянскъ м	932				148			
Домбровъ м	1244				41			
Друскеники м					45			
Заблудовъ м	2391				89			
Зельва м	1245				97			
Кнышинъ м	2268				76			
Кузница м	1090				22	933	1032	
Наревъ м	1855				101			
Одельскъ м	1485				37			
Свислочъ м	2167	53 3	41 47	— 4 44	122	804	663	
Семятичи м	4542				157			
Супрасль м	2004				87			
Суражъ м	1258				104			
Суховоля м	1979				74			
Тржцянне м	1243				113			
Хорощъ м	1885				85			
Цѣхановецъ м	2979				171			
Яновъ м	1808				334	1119	1000	
МИНСКАЯ ГУБЕРНІЯ.								
Минскъ	23602	53°54'	45°14'	+ 9' 4"		890	702	525½
Борисовъ	5003	54 15	46 10	+12 48	75	786	628	600
Игуменъ	1810				66	956	719	591
Мозырь	4507	52 3	46 56	+16 28	360	987	713	763
Новогрудокъ	5364				143	851	845	496½
Пинскъ	8716	52 7	43 46	+ 3 12	253	1075	955	356
Рѣчица	4415				332	959	686	735
Бобруйскъ кр	10222				162	844	623	564
Докшицы з. ш	1966				162	728	865	
Несвижъ з. ш	4230				103	925	806	422
Кайдановъ					41	931	743	
Лоевъ м					390	1017	743	
Смиловичи м					38	928	741	
Глускъ м					138	941	746	

ЯРМАРКИ

Знатнѣйшія внутри имперіи и заграницею

Въ Бѣшенковичахъ: въ д. СС. Петра и Павла.
Въ Г. Бобруйскѣ: 1, На Богоявленіе; 2, Въ д. С. Николая Чуд. 9 Мая; 3, Въ д. Покр. Пр. Бого.
Въ М. Биржахъ Упитскаго Уѣзда: 1, 6 Января; 2, Іюля 26; 3, Сентября 29.
Въ М. Хасловичахъ, 24 Іюля.
Въ Г. Харковѣ: 1-й, Крещенская съ 6 Января; и 2-й Успенская съ 15 Августа, по 4 недѣли.
Въ Г. Гроднѣ съ 26 Іюня по 26 Іюля.
Въ Долгиновѣ, въ день Вознесенія Господняго.
Въ М. Друя, на Богоявленіе.
Въ Гомлѣ, на Новый Годъ,
Въ Янишкахъ: 1, На Срѣтеніе; 2, въ 4-тую Среду велик. поста; 3, Въ д. Тѣла Христова.
Въ Илукштѣ: 1, На Богоявленіе; 2, На Срѣтеніе.
Въ Г. Ирбитѣ Пермской Губерніи, съ 15 Февраля по 15 Марта.
Въ Коренной, Курской Губерніи, съ 9 Пятницы послѣ Пасхи, чрезъ 4 недѣли.
Въ Краславѣ: 1, Съ начала Мясопустной недѣли до великаго поста; 2, Въ д. Св. Доната или въ 1-е Воскрес. послѣ СС. Петра и Павла.
Въ Кальваріи, въ Воскресеніе послѣ Праз. Поло. Ризы: Пре: Богоро. въ Іюлѣ.
Въ Кенигсбергѣ: Іюня 24, по нов. ст.
Въ М. Лужкахъ: Вилен. Губер. Дисненскаго Уѣзда помѣщицы Графини Чапской двѣ Ярмарки 1-я 25 Января, а другая 8 Сентября.
Въ Линковѣ: въ Воскресеніе послѣ 16 Іюля.
Въ Любавичахъ: 1, На Богоявленіе; 2, Въ день СС. Апост. Петра и Павла.
Въ Лейбцигѣ: 1, На Новый Годъ; 2, Апрѣля 24, и 3, въ д. С. Михаила Архан. по нов. ст.
Въ Новогрудкѣ: 1-й, Крещенская съ 6 по 15 Генваря; 2-й съ 29 Іюня по 16 Іюля.
Въ Г. Ново-Александровскѣ: 1, Въ Воскресеніе послѣ Богоявленія; 2, Августа 15 нов. ст.
Въ Г. Ниж. Новгородѣ: съ 15 Іюля по 15 Авг.
Въ Освѣи Витебской Губ.: 1, въ послѣдній Пятокъ предъ д. СС. Апос. Петра и Павла; 2, въ день СС. Бориса и Глѣба 24 Іюля.
Въ Островнѣ, на Успеніе Пресвя. Богоро.
Въ Парычахъ Бобруйскаго Уѣзда, въ день Св. Прасковіи 14 Октября, чрезъ 8 дней.
Въ М. Плунгянахъ: 1, въ 1-й Понедѣлокъ вел. Поста; 2, въ д. Рожденія С. Іоанна Крест.
Въ Посволѣ, въ тотъ же самый день.

JARMARKI

Pryncypalniejsze krajowe i zagraniczne.

Bieszenkowicze: w dzień SS. Piotra i Pawła.
Bobrujsk: 1-szy na 3 Króle; 2, na S.Mikołaj, to jest 9 Maja; 3, na Pokrowy P. Maryi.
Birże w Pcie Upitskim; 1szy, 6 Stycznia; 2-gi, 26 Lipca; 3-ci, 29 Września.
Chasłowicze: dnia 24 Lipca.
W Charkowie: 1-szy, Trzykrólski od 6 Januaryi; i 2-gi, na Wniebowzięcie N. P. M. od 15 Augusta, przez 4 tygodnie każdy.
Grodno z 26 Czerwca do 26 Lipca.
Dołhinow: na Wniebowstąpienie Pańskie.
Druja: na 3 Króle.
Homla: Na Nowy Rok.
Janiszki: 1, na Gromnicz. P. Maryi; 2, Na Srzodopoście; 3, Na Boże Ciało.
Iłukszta: 1-szy Na 3 Krole; 2, Na Grom. P. M.
Irbicie: Permskiéj Gubernii, od 15 Februarii do 15 Marca.
Korennéj, Kurskiéj Gub., od 9 piątku po Zmartw. Pańskiem, przez 4 tygodnie.
Krasław: 1-szy od Niedzieli mięsop. do wielkiego postu; 2-gi, Na S. Donat, to jest: w pierwszą Niedzielę po Stym Pietrze.
Kalwarya: w Niedzielę po Nawiedzeniu P. M.

Królewiec: 24 Junii, według now. Kalend.
W Łużkach: Guberniј Wileń. w Pow. Dzisnieńskim, należącem do Hr. Czapskiéj, 2 Jarmarki 1-szy 25 Stycznia, a 2-gi 8 Września.
Linków: w Niedzielę po Szkapler. P. Maryi.
Lubawicze: 1, Na 3 Króle; 2, w dzień SS. Piotra i Pawła.
Lipsk: 1, Na Nowy Rok; 2, 24 Apryla; 3, w d. S. Michała Arch. według now. Kalend.
W Nowogródku: 1-szy, Trzykrolski od 6 do 15 Stycznia; 2-gi, od 29 Czerwca do 16 Lipca.
Nowo-Alexandrowsk: 1, w Niedzielę 1-szą po Jarmarku Widzkim 3 Królskim; 2, 15 Aug.
W Niżegrodzie: od 15 Julii do 15 Augusta.
Oswiéj, w Guber. Witebskiéj: 1, w ostatni piątek przed Swiętym Piotrem; 2, Na Borysa, 24 Julii.
Ostrowno: Na Wniebowzięcie P. Maryi.
Paryczе: w Pcie Bobrujskim. W dzień S. Parascewii 14 Pazdziernika, trwa 8 dni.
Płungiany: 1-szy w Poniedziałek zapustny; 2-gi Na Narodzenie S. Jana.
Poswol: także w tym dniu.

Въ Гадошкевичахъ, въ день СС. Троицы.
Въ М. Ромнахъ, Полтавской Губерніи: 1-й, на Вознесеніе Госп.; и 2, Ильи Пророка 20 Іюля, по четыре недѣли.
Въ Роговѣ, въ Воскрес. послѣ Усп. Пр. Богор.
Въ М. Роголо: 1, На Вознесеніе; 2, въ день Тѣла Христова; 3 въ день Св. Михаила.
Въ М. Салантахъ: 1, на Богоявленіе; 2, въ д. С. М. Магд,; 3, въ д. С. Роха; 4, въ СС. Ангел.
Въ Сморгоняхъ, въ 4 Среду велик. поста.
Въ Свислочѣ начин. послѣ Зельв. Ярмарки.
Въ Шкловѣ: 1, на второй недѣли великаго поста; 2, въ день Тѣла Христова.
Въ Щучинѣ: 1, въ день Св. Маріи Магдалины; 2, въ день СС. Симона и Іуды, по нов. стил.
Въ М. Шатахъ, въ день СС. Троицы.
Въ М. Шидловѣ, въ день Рожденія Пре. Богор.
Въ Шимборгѣ, въ Воскр. пос. Усп. Пр. Богор.
Въ М. Уцянѣ Вилкомир. Уѣзда: 1, на Срѣтеніе; 2, на Вознесеніе; 3, въ день Тѣла Христова; 4, въ день Ангеловъ.
Въ Варшавѣ: 1, въ Понедѣлокъ послѣ СС. Филипа и Якуба 1 Маія; 2, въ понедѣлокъ послѣ дня Всѣхъ Святыхъ 1 Нояб., по нов. ст.
Въ Видзахъ: 1, въ Воскр. пос. Богояв.; 2, въ 4 Среду вел. поста; 3, въ д. Пр. Бо. Шкапл.
Въ Вильнѣ, Съ 23 Апрѣля по 15 Маія.
Въ Вилкомирѣ, въ д. СС. Апост. Петра и Павла.
Въ Ворнѣ, въ Воскр. пос. СС. Петра и Павла.
Въ Высокѣ, въ д. С. Якоба Ап. 25 Іюля по но. ст.
Въ Зельвѣ, въ д. С. Анны 26 Іюля, по нов. ст.

ВЪ ВОЛЫНСКОЙ, ПОДОЛЬСКОЙ И КІЕВСКОЙ ГУБЕРНІИ.

Въ Бердичевѣ: 1, 13 Января; 2, 16 Марта; 3, 12. Іюня; 4, 15 Августа; 5, 1, Ноября.
Въ Бѣлополѣ: 1, на Новый Годъ; 2, 30 Января; 3, 17 Марта; 4, 23 Марта; 5, 7 Апрѣля; 6, 9 Маія; 7, 13 Іюня; 8, 29 Іюня; 9, 1 Августа; 10, 8 Сентября; 11, 1 Октября; 12, 7 Ноября; 13, 21. Ноября; и 14, 6, Декаб.
Въ Боремлѣ: 1, 6 Іюня; 2, 29 Іюня; 3, 8 Нояб.
Въ М. Черномъ-Островѣ: 1, въ день Св. Станислава 8 Мая; 2, въ день СС. Троицы; 3, на Покровы П. Б. 1 Октября; 4, 28 Декабря.
Въ М. Дымовкѣ Ольгопольскаго Уѣзда: 1, На Новый Годъ; 2, 19 Марта; 3, 7 Мая; 4, 24 Іюня; 5, 1 Ноября; 6, 6 Декабря.
Въ М. Дунаевцахъ Подольской Губерніи: 1, На

Radoszkiewicze: W dzień SSS. Trójcy.
Romno, Pułtawskiéj Gub.: 1, Na Wniebow. Pańskie; i 2-gi, Na S. Eliasza Proroka 20 Julii, każdy przez 4 tygodnie.
Rogow: w Niedzielę po Wniebowzięciu P. M.
Rogoło: 1-szy, Na Wniebowstąpienie Pań.; 2, Na Boże Ciało; 3, Na S. Michał.
Sałanty: 1, na 3 Króle; 2, Na S. M. Magdal.; 3, Na S. Roch; 4 Na Aniołów Stróżów.
Smorgonie: Na Srzodopoście.
Swisłocz: Po Zelwiańskim poczyna się.
Szkłow; 1, w N. Wstępną; 2, Na Boże Ciało.
Szczuczyn: 1-szy Na Maryą Magdalenę; 2, W dz. Symona Judy, według nowego Kalendarza.
Szaty: W dzień Swiętéj Trójcy.
Szydłow: Na Narodzenie Panny Maryi.
Szymbórg: w Niedzielę po Wniebowzięciu P. M.
Uciana: w Pcie Wiłkomir. 1, Na Gromni.; 2, Na Wniebowstąp. Pań. 3. Na BożeCiało 4. Na Aniołów Stróżów, po tygod. Jarmarki.
Warszawa: 1, w 2 Poned: po SS. Fili: i Jakóbie; 2-gi, w 1 Poned: po Wszystkich SS., trwają po 3 tygodni według nowego Kalendarza.
Widze: 1, w Niedzielę po 3 Królach; 2, Na Srzodopoście; 3, Na N. P. Maryą Szkaplerną.
Wilno: Od 23 Apryla do 15 Maja vet. styl.
Wiłkomierz: W dzień SS. Piotra i Pawła.
Worno: w Niedzielę po SS. Pietrze i Pawle.
Wysokie: W dzień S. Jakóba Apostoła n. s.
Zelwa: W dzień S. Anny, według Kalen. Rusk.

NA WOŁYNIU, PODOLU, i w GUBERNII KIJOWSKIEY.

W Berdyczewie: 1, 13 Stycznia; 2, 16 Marca; 3, 12 Czerwca; 4, 15 Sierpnia; 5, 1 Listopada.
Białopolu: 1, Na Nowy Rok; 2. 30 Stycz.; 3, 17 Marca; 4, 23 Marca, 5, 7 Kwiet.; 6. 9 Maja; 7, 13 Czerwca; 8, 29 Czerwca; 9, 1 Sierpnia; 10, 8 Września; 11, 1 Paździer.; 12, 7 Listopada; 13, 21 Listop., 14, 6 Grudnia.
Boremlu: 1, 6 Czerwca; 2, 29 Czer.; 3, 8 Listop.
Czarnym-Ostrowie na Podolu: 1, w dzień Swię. Stanisława 8 Maja; 2, w dzień SSS. Tróycy; 3-ci, w Dzień Pokrowy N. M. P. 1 Października; 4, w dzień Młodzianków 28 Grudnia.
Dymowce w Pcie Olhopolskim: 1-szy, Na Nowy Rok; 2-gi, 19 Marca; 3-ci, 7 Maja; 4-ty, 24 Czerwca; 5, 1 Listopada; 6-ty, 6 Grudnia.
Dunajowcach na Podolu; 1-szy, Na Nowy Rok;

Новый Годъ; 2, въ день Рожденія Св. Іоанна Крести: 24 Іюня, по одной недѣли.
Въ Фульштинѣ: 1, въ день С. Агнѣшки 21 Января; 2, На Рохманскій Великъ-день 13 Мая; 3, въ Понед. пос. Сошествія Св. Духа; 4 въ д. Рожденія Св, Іоан. Крес. 24 Іюня; 5, въ день Іоанна Богослова.
Въ Фастовѣ: 1, въ Четвертокъ Мясопус. Нед.; 2, На Верб. Нед.; 3, въ Понед. послѣ Сошест. Св. Духа; 4, въ день С. Ильи Прор. 20 Іюля; 5, въ день Св. Николая Чудот. 6 Декабря.
Въ М. Грудкѣ Подоль. Губерніи Каменецкаго Уѣзда: 1, съ 13 по 19 Іюня, 2, съ 26 Іюля по 2 Августа; 3, съ 16 по 22 Августа; 4, съ 4 по 10 Октяб. и 5, съ 6 по 12 Декаб. Каждый Ярмарокъ отбыватся будетъ по 7 дней.
Въ Янушполѣ: 1, въ день С. Теодосія 11 Января; 2 въ день С. Николая, 9 Мая; 3, въ день С. Панталеона. Сверхъ того, торги бываютъ въ 1-хъ числахъ каждаго Мца.
Въ Ярмолинцахъ Подоль. Губ.: 1, въ Воскр. на провод. нед.; 2, въ день СС. Петра и Павла; 3, въ день Св. Николая Чудот. 6 Декабря.
Въ Ивницы Житомир. Уѣз.: 1, На Новый Годъ; 2, 24 Февраля; 3, 12 Апрѣля; 4, 2 Іюля; 5, 6 Сентября; 6, 11 Ноября; 7, 4 Декабря.
Въ Кузминѣ: 1, На Богояв.; 2, 2 Февраля; 3, на Середопостѣ; 4, 23 Апр.; 5, 9 Мая; 6, 24 Іюня; 7, 1 Августа; 8, въ д. Семеона 1 Сентяб. 9, 1 Октября; 10, 8 Ноября; 11, 6 Декабря.
Въ Кульчинахъ: 1, На Проводной Недѣ.; 2 На Вознес., по цѣлой нед. Иные же, какъ то: въ д. 40 Мучениковъ, въ день СС. Петра и Павла Апост. и въ день С. Панталеона, по три дни.
Въ Коростышевѣ: 1. На Богояв.; 2, по Сырной Недѣли; 3, На Средопостѣ; 4, 8 Мая; 5, 29 Іюня; 6, 20 Іюля; 7, 8 Сентября.
Въ Калушѣ надъ рѣкою Днестромъ: 1, на Богояв.; 2, въ д. С. Казимира; 3, въ д. С. Яна Непомуцена; 4, въ д. Успенія Пре. Богоро.; 5, въ день Всѣхъ Святыхъ.
Въ Козинѣ Богуславскаго Уѣзда: 1, 2 Февраля; 2, 25 Марта; 3, 23 Апрѣля; 4, 29 Іюня; 5, 1 Августа; 6, 8 Ноября; 7, 4 Декабря.
Въ Круте Балтскаго Уѣзда: 1, На Новый Годъ; 2, 23 Апрѣля; 3, 20 Іюля; 4, 1 Октября.
Въ М. Калиновкѣ Винницкаго Уѣзда: Каждыя двѣ Недѣли въ теченіи года.
Въ Любарѣ: 1, въ день Св. Войцѣха 24 Апрѣля; 2, въ день С. Іоанна Крест. 24 Іюня.
Въ Макаровѣ: 1, На Новый Годъ; 2, 30 Янва-

2-gi, w dzień Narodzenia S-go Jana Chrzciciela 24 Czerwca, każdy po tygodniu trwa.
Fulsztynie: 1, w dzień S Agnieszki 21 Stycz. 2, na Rachmański Wełyk-deń 13 Maja; 3 w Poniedziałek Swiąt.; 4, w dzień Narodzenie S-go Jana Chrzciciela 24 Czerwca; 5, w dzień Swięt. Jana Bohosłowa.
Fastowie: 1-szy, w Czwartek mięsopu.; 2-gi, w Niedzielę Kwietną; 3-ci, w 2-gi dzień Zielonych Swiątek; 4-ty, w dzień S Eliasza; 5-ty, 6 Grudnia.
W Grudku: Gubernii Podol. w Pow. Kamienieckim. 1, z 13 po 19 Czerw. 2, z 26 Lipca po 2 Sierpnia. 3, z 16 po 22 Sierpnia. 4, z 4 po 10 Października. i 5, z 6 po 12 Grud. Każdy Jarmark odbywać się będzie po 7 dni.
Januszpolu: 1-szy, w dzień S. Teodozego 11 Stycznia; 2-gi w dzień S. Mikołaja 9 Maja; 3-ci, w dzień S Pantaleona. Prócz tego, targi 1-szych dni każdego miesiąca.
Jarmolincach na Podolu: 1-szy, w Przewodną Niedzielę; 2-gi, w dzień SS. Piotra i Pawła; 3-ci, w dzień S Mikołaja 6 Grudnia.
Iwnicy w Pcie Żytomier.; 1, Na Nowy Rok; 2 24 Lut.; 3, 12 Kwiet.; 4, 2 Lipca; 5, 6 Wrześ.; 6, 11 Pazdzier.; 7, 4 Grudnia.
Kuzminie: 1, w dzień 3 Królów; 2, 2 Lutego; 3, w Srzodopo.; 4, 23 Kwiet.; 5, 9 Maja; 6, 24 Czer.; 7, 1 Sier.; 8, w d. S. Symeona 1 Wrze.; 9, 1 Paździer.; 10, 8 Listop.; 11, 6 Grudnia.
Kulczynach: 1, w Niedz. Przewodną; 2 w dz. Wniebowstąpienia Pańskiego, po tygodniu. Inne zaś, jako to: w dzień 40 Męczenników, SS. Piotra i Pawła, i Pantaleona, po 3 dni.
Korystyszowie: 1, w dzień 3 Królow; 2, w Niedz. Syrną; 3, w Srzodopoście; 4 8 Maja; 5. 29Czerw.; 6, 20 Lipca; 7, 8 Września.
Kałuszu nad Dniestrem: 1-szy, w dz. 3-ch Królów; 2-gi, w d. S. Kazimierza; 3-ci, w d. S. Jana Nepomucena; 4-ty, w dz. Wniebowzięcia N. M. P.; 5. w dz. Wszystkich SS.
Kozinie w Pttcie Bohusławskim: 1, 2 Lutego; 2, 25 Marca; 3, 23 Kwietnia; 4, 29 Czerwca; 5, 1 Sierpnia; 6, 8 Listopada; 7, 4 Grudnia.
Krute w Pttcie Bałtskim; 1, Na Nowy Rok; 2, 23 Kwietnia; 3, 20 Lipca; 4, 1 Października.
Kalinowce w Powiecie Winnickim: Co dwie Niedziele Jarmark, w ciągu roku.
Lubarze: 1-szy, w d. S. Woyciecha; 2-gi, w dz. Narodzenia S. Jana Chrzciciela.
Makarowie: 1, Na Nowy Rok; 2, 3 Stycz.; 3;

ря; 3, 9 Марта; 4, На Зборное; 5, 25 Марта; 6, 6 Апрѣля; 7, въ день С. Іоанна Дав. 8, 6 Іюня; 9, 29 Іюня; 10, 1 Августа; 11, 8 Септ. 12, 23 Октября; 13, 1 Нояб.; 14, 21 Нояб.

Въ Миронолѣ: 1, На Новый Годъ; 2, 27 Января; 3, 10 Марта; 4, 25, Апрѣля; 5, 8 Маія; 6, 25 Маія; 7, 29 Іюня; 8, 27 Іюля; 9, 29 Августа; 10, 1 Октября; 11, 20 Октября; 12, 6 Декаб.

Въ Меджибожѣ: 1, На Богоявленіе; 2, 24 Февраля; 3, На Середопостѣ; 4, 23 Марта; 5, 6 Апрѣля; 6, 8 Маія; 7, 29 Іюня; 8, 20 Іюля; 9, 6 Августа; 10, 8 Сентября; 11, 20 Сентября; 12, 8 Ноября; 13, 20 Декабря.

Въ Пулинахъ: 1, 10 Марта; 2, 29 Маія; 3, 26 Сент.; Сверхъ того, каждаго мѣсяца 1 числа.

Въ Паволочи: 1, На Новый Годъ; 2, 25 Января; 3, На 1-й Недѣли Вел. поста; 4, На 5-й Недѣли Вел. поста; 5, На Проводной Недѣли; 6, въ д. С. Марка Еван: 25 Апрѣля; 7, 8 Маія; 8 въ д. СС. Тройцы; 9, въ 3 Недѣли послѣ Сошес. С. Духа; 10, 24 Іюня; 11, 20 Іюля; 12, 24 Іюля; 13, 6 Августа; 14, 29 Августа; 15, 14 Сентября; 16, 1 Октября; 17, 26 Окт.; 18, 8 Нояб.; 19, 30 Нояб.; 20, 9 Дек.; 21, 26 Дек.

Въ Старомъ Константиновѣ: 1, На Новый Годъ; 2, На сыропус. недѣли; 3, 17 Марта; 4, 25 Марта; 5, 6 Апрѣля; 6, 18 Мая; 7, 12 Іюня; 8, 20 Іюля; 9, 15 Августа; 10, 8 Сентября; 11, 1 Октяб.; 12, 26 Октября; 13, 30 Нояб.

Въ Старой Сѣнявѣ: 1, 30 Января; 2, 16 Мар.; 3, 21 Мар.; 4, 9 Маія; 5, 29 Маія; 6, 20 Іюля; 7, 6 Августа; 8, 6 Сентября; 9, 1 Октября; 10, 28 Октября; 11, 6 Декабря; 12, 20 Декабря. Сверхъ того, въ каждое Воскресеніе бываютъ торги лучшіе, а по пяткамъ меншіе.

Въ Славутѣ: 1, 30 Января; 2, 23 Апрѣля; 3, 24 Іюня; 4, 24 Августа, 5, 1 Нояб.; 6, 21 Нояб.

Въ Стржижавкѣ Подол. Губерн.: 1, въ день 40 Мучен.; 2, На 5-й Нед. поста; 3, На Рахманскій Велик-день; 4, въ д. С. Онуфрія; 5, въ д. праз. Полож. Ризы Пре. Богор.; 6, На Входъ Пре. Богород.; 7, 9 Декабря.

Въ Судилковѣ: 1, на Богоявленіе; 2, на Срѣтеніе; 3, въ день 40 Мучениковъ; 4, въ Мирон. Недѣли; 5, 23 Апрѣля; 6, 24 Іюня; 7, 25 Іюля; 8, 29 Августа; 9, 14 Сентября; 10, 26 Октября; 11, 21 Ноября; 12, 9 Декабря.

Въ Вишновцѣ Волын. Губер.: 1, На Срѣтеніе; 2, въ день С. Георгія 23 Апрѣля; 3, въ день Рожд. С. Іоанна Кре. 24 Іюня; 4, въ день С. Ильи Про.; 5, въ д. С. Дмитрія 26 Октября.

9 Mar,; 4, na Zborne; 5, 25 Mar.; 6, 6 Kwiet.; 7, w d. S. Jana Daw.; 8, 6 Czer.; 9, 29 Czer.; 10, 1 Sierpnia; 11, 8 Wrześ.; 12, 23 Październ.; 13, 1 Listopada; 14, 21 Listopada.

Miropolu: 1, Na Nowy Rok; 2, 27 Stycz,; 3, 10 Marca; 4, 25 Kwiet.; 5, 8 Maja; 6, 25 Maja; 7 29 Czer.; 8, 27 Lipca; 9, 29 Sierp,; 10 1 Paździer,; 11, 20 Paździer.; 12, 6 Grudnia.

Międzybożu: 1, w dzień 3 Królów; 2, 24 Lut.; 3, w Srzodopoście; 4, 23 Marca; 5, 6 Kwiet.; 6, 8 Maja; 7, 29 Czerwca; 8, 20 Lipca; 9, 6 Sierp.; 10, 8 Września; 11-ty, 26 Września; 12-ty, 8 Listopada; 13-ty, 20 Grudnia.

Pulinach: 1, 10 Marca; 2, 29 Maja; 3, 26 Września; A nadto: pierwszego każdego miesiąca.

Pawołoczy: 1, na Nowy Rok; 2, 25 Stycz.; 3, w 1-szą Niedzielę postu; 4, w 5-tą Niedz. postu; 5, w Niedz. przewodną; 6, w dz. S. Marka Ew: 25 Kwiet.; 7, 8 Maja; 8, w dz. SSS. Tróycy; 9, w 3 tygod. po Zesł. D. S-go; 10, 24 Czerw.; 11, 20 Lipca; 12, 24 Lipca; 13, 6 Sier.; 14, 29 Sierp.; 15, 14 Wrześ,; 16, 1 Paździer.; 17, 26 Paźdz.; 18, 8 Listop,; 19, 30 Listopada; 20, 9 Grudnia; 21, 26 Grudnia.

W Starym Konstantynowie: 1, Na Nowy Rok; 2, w samych ostat. Zapust; 3, 17 Mar.; 4, 25 Mar.; 5, 6 Kwiet.; 6, 18 Maja; 7, 12 Czer,; 8, 20 Lipca; 9, 15 Sierp.; 10, 8 Wrześ.; 11, 1 Paździer.; 12, 26 Paździer.; 13, 30 Listopada.

Starym Sieniawie: 1, 30 Stycz,; 2, 16 Marca; 3, 21 Marca; 4, 9 Maja; 5, 29 Maja; 6, 20 Lipca; 7, 6 Sierp.; 8, 6 Wrześ.; 9, 1 Paździer.; 10, 28 Października; 11, 6 Grudnia; 12, 20 Grudnia. A prócz tego, przez cały rok każdey Niedzieli targi lepsze; co piątku mnieysze.

Sławucie: 1, 30 Stycz.; 2, 23 Kwi,; 3, 24 Czer.; 4, 24 Sierp.; 5, 1 Listop.; 6, 21 Listopada,

Strzyżawce na Podolu: 1, w dzień 40 Męczeń. 2, w Niedzielę 5-tą postu; 3, na Rachmański Welik-deń; 4, w dz. S. Onufrego; 5, w dzień Nawiedzenia N. M. P.; 6 w dz. Ofiarowania N. P. M.; 7, 9 Grudnia.

Sudyłkowie: 1, w dz. 3 Królów; 2, w dz. Gromnicz. N. M. P. 2 Lut.; 3 w dz. 40 Męcz.; 4, w Niedz. Mirona; 5, 23 Kwiet.; 6 24 Czer.; 7, 25 Lipca, 8, 29 Sier.; 9, 14 Wrześ.; 10, 26 Października; 11, 21 Listop,; 12, 9 Grudnia.

Wiszniowcu na Wołyniu: 1, w dz. Gromnicz. N. M. P.; 2, w dz. S. Jerzego 23 Kw.; 3, w d. Narodz. S. Jana Chrz.; 4, w dz. S. Eliasza; 5, w dzień S. Dymitryja 26 Października.

ВѢДОМОСТЬ

О времени пріема корреспонденцій, отправленія и полученія почтъ въ Виленской Губернской Почтовой Конторѣ, составлена 15 Генваря 1851 г.

Пріемъ Корреспонденцій.

Въ ВОСКРЕСЕНЬЕ. Письма въ штемпельныхъ конвертахъ отпущенныя въ ящикъ въ Субботу и Воскресенье до 9 ч. утра на тракты: С. Петербургскій, Ковенскій, Таурогенскій, Рижскій, Свенцяны и Троки, а также и Царство Польское отправляются съ отходящею почтою того же дня, а опущенныя послѣ 9 ч. утра будутъ отправлены съ слѣдующею почтою.— Во ВТОРНИКЪ. На тракты: С. Петербургскій, Динабургскій, Рижскій, Митавскій, въ Ковно, Царство Польское, Юрбургъ, Тауроген, Тильзитъ и далѣе въ мѣста заграничныя, а равно на тракты Гродненскій, Слонимскій, въ Троки, Свенцяны, Вилейку, Дисну, Полоцкъ, Лепель, Себежъ, Люцинъ и на легкую почту въ Ошмяну, Молодечно, Минскъ, Москву и въ города по тракту за Москвою лежащіе письменная казенная и частная корреспонденціи и деньги въ билетахъ до 6 ч. по пол.— Въ СРЕДУ. На тракты: С. Петербургскій, Динабургскій, Рижскій, Митавскій, въ Ковно, Царство Польское, Юрбургъ, Таурогенъ, Тильзитъ и далѣе, въ мѣста заграничныя, въ Троки и Свенцяны только простые казенные пакеты и частныя простыя письма до 10 ч. утра.— Въ ЧЕТВЕРГЪ. На тяжелую почту: въ Ошмяну, Молодечно, Минскъ, Москву и во всѣ мѣста за Москвою лежащія, посылки, тюки и узлы съ монетою, а равно письменная корреспонденція въ Ошмяну, Молодечно и Минскъ до 6 ч. по полудни.— Въ ПЯТНИЦУ. На экстра-почту: въ Вилкомиръ, Новоалександровскъ, Динабургъ, Рѣжицу, Островъ, Псковъ, Лугу, Гатчину, и С. Петербургъ Казеные пакеты, страховыя и простыя партикулярныя письма и документы вѣсомъ отъ 1 до 16 лотовъ, всякаго рода Корреспонденція; въ Ковно, Царство Польское, Юрбургъ, Таурогенъ, Тильзитъ и далѣе въ мѣста заграничныя, до 12 часовъ по полуночи. На легкую почту: въ Ошмяну, Молодечно, Минскъ, и далѣе по тракту въ Москву и въ города за Москвою лежащіе письменная казенная и частная корреспонденціи и деньги въ билетахъ до 6 часовъ по полудни.— Въ СУББОТУ. На тракты: С. Петербургскій, Динабургскій, Рижскій, Митавскій, въ Ковно, Царство Польское, Юрбургъ, Таурогенъ и далѣе, въ мѣста заграничныя, а равно на тракты: Гродненскій и Слонимскій, Свенцяны, Троки. На тяжелую почту въ Москву и во всѣ мѣста, за Москвою лежащія, посылки, тюки и узлы съ монетою, а также и письменная корреспонденція въ Ошмяну, Молодечно, Минскъ, Несвижъ, Пинскъ, Игуменъ, Бобруйскъ, Рогачевъ; Пропойскъ, Чериковъ, Рославль, Юхновъ, Медынь, Малый Ярославецъ, Подольскъ; Москву и во всѣ мѣста за Москвою лежащія, Вилейку, Дисну, Полоцкъ, Лепель, Себежъ и Люцинъ до 6 часовъ по полудни.

Полученіе Почтъ.

Въ ВОСКРЕСЕНЬЕ, Изъ Свенцянъ въ 2 ч. 45 ми. по полуночи, и легкая изъ Москвы въ 8 ч. по полудни.— Во ВТОРНИКЪ, По полудни: изъ трактовъ: Гродненскаго и Слонимскаго въ 9 ч. 20 мин. С. Петергургскаго, Рижскаго, Ковенскаго, Ц. Польскаго, и изъ за границы въ 9 часовъ 45 минутъ, Тяжелая изъ Москвы и обыкновенная изъ Дисненскаго тракта въ 9 часовъ 55 ми. и изъ Трокъ въ 10 час. 45 мин.— Въ СРЕДУ, Изъ Свенцянъ по полуночи въ 2 часа 45 мин. и легкая изъ Москвы по полудни въ 8 часовъ.— Въ ЧЕТВЕРГЪ, Экстра-Почта, изъ С. Петербурга и обыкновенная изъ трактовъ: Ковенскаго, Таурогенскаго, и изъ заграничныхъ мѣстъ, по полудни въ 1 часъ.— Въ СУББОТУ, Изъ трактовъ: Гродненскаго и Слонимскаго по полуд. въ 9 часовъ 20 минутъ, С. Петербургскаго, Рижскаго, Ковна, Царства Польскаго, и изъ за границы въ 9 часовъ 45 минутъ. Тяжелая изъ Москвы и обыкновенная изъ Дисненскаго тракта въ 9 часовъ 55 минутъ и изъ Трокъ въ 10 часовъ 45 минутъ по полудни же.

ВЫПИСКА

Изъ росписаній о пріемѣ въ Минскѣ на трактъ Виленскій корреспонденціи а такъ же полученія отправленія почтъ.

Пріемъ Корреспонденціи.

ПОНЕДЕЛЬНИКЪ. Посылочная и письменная. На трактъ Дисненскій и Виленскій и въ Города за Вильномъ лежащія а равно въ заграничныя мѣста чрезъ Таурогенъ и Ковно, до 12 часовъ утра. Простыя пакеты и письма, тудаже до 2 часовъ пополудни. ВТОРНИКЪ. Разнаго рода на тѣже тракты и города до 2 часовъ по полудни. Простая корреспонденція тудаже до 6 часовъ вечера. ПЯТНИЦА. Посылочная и письменная на трактъ Дисненскій и Виленскій: (въ С. Петербургъ же принимается письменная и денежная корреспонденція) и въ Города за Вильномъ лежащія а равно и заграничныя мѣста чрезъ Таурогенъ и Ковно до 12 часовъ утра. Простыя пакеты и письма тудаже до 2 часовъ по полудни. СУББОТУ. Разнаго рода на тѣже тракты и Города кромѣ С. Петербурга до 2 часовъ по полудни. Простая корреспонденція тудаже до 6 часовъ вечера.

Время полученія и отправленія почтъ.

ВОСКРЕСЕНІЕ. Легкая изъ Вильна въ 5 часовъ 50 минутъ пополуночи. ПОНЕДѢЛЬНИКЪ. Тяжелая изъ Вильна въ 10 часовъ 30 минутъ пополуночи. Тяжелая въ Вильно въ 7 часовъ пополуночи. ВТОРНИКЪ. Легкая въ Вильно въ 10 часовъ пополудни. ЧЕТВЕРГЪ. Легкая изъ Вильна въ 5 часовъ 50 минутъ по полуночи. ПЯТНИЦА. Тяжелая въ Вильно въ 7 часовъ пополудни. СУББОТУ. Тяжелая изъ Вильна въ 10 часовъ 30 минутъ пополуночи. Легкая въ Вильно въ 10 часовъ пополудни.

Пріемъ писемъ, казенныхъ пакетовъ, денегъ и посылокъ, въ нижеслѣдующія мѣста: въ Гродненской Почтовой Конторѣ.

На трактъ Лидскій, т. е. въ Лиду, Новогрудокъ и въ Губерніи: Виленскую, Курляндскую, Лифляндскую, Эстляндскую, Ковенскую, Финляндію, Витебскую, Псковскую, С. Петербургскую и другія, за оными лѣжащія, Губерніи, а равно въ Пруссію, Францію и прочія иностранныя Государства, въ сей странѣ лѣжащія. Въ Понедельникъ и Пятницу съ 8 до 12 час. утра, корреспонденція эта отправляется по адресу тѣхъ же дней пополученіи почтъ изъ Бреста. По Понедельникамъ и Четвергамъ.

На трактъ Бѣлостокскій, т. е. въ Соколку, Бѣлостокъ, Брестъ, Кобрынъ, Пружану, Пинскъ, въ Губерніи: Волынскую, Подольскую, Кіевскую и другія, за ними лѣжащія, а равно въ Царство Польское, Австрію Италію и Швейцарію. Въ Воскресеніе и Середу съ 8 до 12 час. утра, корреспонденція эта отправляется по адресу на завтрешніе дни, по полученіи почтъ изъ Вильна. По Понедельникамъ и Пятницамъ.

На трактъ Волковыскій, т. е. въ Волковыскъ, Ружану, Слонимъ, Несвижъ, Слуцкъ, Бобруйскъ и въ Губерніи: Минскую, Смоленскую, Московскую и другія Велико-Россійскія Губерніи во Вторникъ и Пятницу съ 8 до 12 час. утра, корреспонденція эта по адресу, отправляется тѣхъ же дней пополудни въ 11 час. по Понедельникамъ и Четвергамъ.

РОСПИСАНІЕ

О времени пріема корреспонденціи и полученіи Почтъ въ Городѣ Ковнѣ.

Пріемъ Корреспонденціи.

Въ С. ПЕТЕРБУРГЪ. *Тяжелыя Почты въ брикахъ.* Во всѣ мѣста Имперіи и по Ковенской Губерніи въ Вилкомиръ и Н. Александровъ.

По Понедѣльникамъ и Четвергамъ съ 8 до 12 часовъ утра, пріемъ простой, денежной корреспонденціи, звонкой монеты въ узлахъ, посылокъ и тюковъ.

Туда легкія Почты въ Каретахъ. Пріемъ корреспонденціи простой и денежной въ пакетахъ а посылки и тюки въ Поневѣжъ Шавли, и Тельши Ковенской Губерніи, по Субботамъ и Вторникамъ съ 8 часовъ утра до 4 часовъ пополудни— отправленіе же по Воскресеніямъ и Средамъ.

Туда на Экстра Почту. И по тракту сему и въ мѣста лежащіе за С. Петербургомъ, пріемъ Корреспонденціи простой, писемъ и пакетовъ неболѣе вѣсомъ 16 лотовъ, по Пятницамъ съ 8 часовъ утра до 12 часовъ.

Въ ВИЛЬНО. *При всѣ мѣста за Вильномъ лежащіе.* Въ Губерніи Гродненскую, Минскую, Волынскую, и на Москву, по Понедѣльникамъ съ 8 часовъ утра до 12 часовъ; по Вторникамъ и Пятницамъ съ 8 часовъ утра до 4 часовъ пополудни.

Пріемъ разнаго рода корреспонденціи: Въ Юрбургъ, Россіены, Таурогенъ такъже въ Пруссію и другіе Государства, по Понедѣльникамъ, Четвергамъ и Субботамъ съ 8 часовъ утра до 4 часовъ пополудни.

Пріемъ разнаго рода корреспонденціи: Въ Царство Польское въ Австрію и другія Государства, по Вторникамъ и Субботамъ съ 8 часовъ утра до 12 часовъ.

Пріемъ разнаго рода корреспонденціи: Туда простой корреспонденціи, ежедневно съ 8 часовъ утра до 12.

Полученіе Почтъ.

Изъ С. ПЕТЕРБУРГА. *Тяжелыя Почты.* Съ корреспонденціею: простою, денежною, посылками и тюками: по Пятницамъ и Понедѣльникамъ пополудни въ 7 часовъ 15 минутъ.

Оттоль Легкія Почты. Съ корреспонденціею простою и денежною, по Вторникамъ и Субботамъ пополудни въ 6 часовъ 45 минутъ.

Оттоль съ Экстра Почтами. Съ простою корреспонденціею, по Четвергамъ пополуночи въ 9 часовъ 45 минутъ.

Изъ ВИЛЬНА. Разнаго рода корреспонденціи, по Понедѣльникамъ пополудни въ 7 часовъ 15 минутъ, по Четвергамъ пополуночи въ 9 часовъ 15 минутъ, по Субботамъ пополудни въ 6 часовъ 45 мин. Изъ Юрбурга, Россіенъ, Таурогена, также нѣ Пруссіи и другихъ Государствъ по Понедѣльникамъ, Средамъ и Субботамъ пополудни изъ 1 часъ 15 минутъ.

Изъ Царства Польскаго. Денежная, посылочная и простая корреспонденція, по Вторникамъ и Субботамъ пополуночи въ 9 часовъ, и одна простая корреспонденція, и изъ Австріи и другихъ Государствъ ежедневно въ 9 часовъ пополуночи.

Примѣчаніе: Выдача корреспонденціи производится ежедневно, кромѣ Воскресныхъ и Табельныхъ дней до 12 часовъ утра.

А простая корреспонденція по разборкѣ Почтъ и запискѣ корреспонденціи.

Ежели же кто желаетъ получатъ скорѣе какъ разнощикъ успѣетъ доставить, то благоволятъ, назначить Чиновника для пріема, и о томъ увѣдомить Почтовую Контору.

